
Geactualiseerd Horizontaal Integratiebeleidsplan: actiefiches

Inhoud

SD 1:	Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd	2
OD 1.1:	We zetten in op empowerment van personen van buitenlandse herkomst zodat ze sociaal en economisch kunnen participeren	2
OD 1.2:	Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst.....	22
SD 2:	De kennis van het Nederlands bij anderstaligen is versterkt.....	50
OD 2.1:	We maken werk van een behoeftedekkend aanbod Nederlands als tweede taal.....	50
OD 2.2:	De Vlaamse overheid voert een taal(promotie)beleid en we stimuleren de voorzieningen om een taalbeleid te voeren.....	58
SD 3:	Wederzijds respect ten aanzien van personen met een andere herkomst is merkbaar toegenomen.....	68
OD 3.1:	We werken aan een genuanceerde beeldvorming over diversiteit en gaan stereotypering tegen	68
OD 3.2:	Sociale partners, onderwijspartners, sociale organisaties, lokale besturen, media en verenigingen van personen van buitenlandse herkomst nemen zelf hun verantwoordelijkheid op in het bestrijden van discriminatie en racisme	72
SD 4:	Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen.....	76
OD 4.1:	Tegen 2017 worden permanent en systematisch gegevens verzameld met het oog op het monitoren van de herkomstkloof in alle relevante domeinen	76
OD 4.2:	We verhogen de betrokkenheid van personen van buitenlandse herkomst bij het beleid	84
OD 4.4:	Alle kennisnetwerken en ondersteuningsstructuren hebben expertise op vlak van integratie om hun sectoren op een inclusieve manier te ondersteunen.....	89
SD 5:	De Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagbewoners	94
OD 5.1:	We verbeteren de woonsituatie van woonwagbewoners	94
OD 5.2:	We bevorderen de participatie van woonwagbewoners aan de verschillende maatschappelijke domeinen.....	104

SD 1: Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd

OD 1.1: We zetten in op empowerment van personen van buitenlandse herkomst zodat ze sociaal en economisch kunnen participeren

Maatregel	Vlam 2020: via een individuele en persoonsgerichte aanpak leveren we maatwerk. Dit houdt in dat we onze dienstverlening volledig op maat van de klant inrichten, zijn of haar noden en mogelijkheden definiëren, zelfredzaamheid stimuleren en hen duurzaam toeleiden naar werk.			Raming Budgettaire engagement	Binnen de reguliere budgetten		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijk leven significant verbeterd.			effectindicator	Doorstroom- (naar acties) Uitstroomindicatoren, naar migratieachtergrond. Monitoring ‘Integratie door werk’ (Lexicon doelgroep Integratie door werk))	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.1: We zetten in op empowerment van personen van buitenlandse herkomst zodat ze sociaal en economisch kunnen participeren.					
verantwoordelijken	kabinet	Werk			outputindicator	Analyserapport maatwerk	Streefwaarden
	administratie	VDAB					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners				
Duiding maatregel		Vlam 2020 richt zich naar alle werkzoekenden, maar de intensiteit van de bemiddeling of begeleiding en manier waarop wordt aangepast aan de behoeften en mogelijkheden van de werkzoekende. Voor zelfredzame werkzoekenden volstaat wellicht een lichte / automatische bemiddeling, eventueel aangevuld met éénmalige bemiddelingsacties. Op die manier blijft er meer ruimte over voor personen die wel nood hebben aan een intensievere bemiddeling of begeleiding. Werkzoekenden die arbeidsmarktrijp zijn, maar toch een intensievere aanpak nodig hebben inzake bemiddeling, krijgen ondersteuning via een bemiddelingstraject in sectorale werkwinkel van hun beroep. Tijdens dit traject staan het aanreiken van vacatures en het ondersteunen van actief sollicitatiegedrag centraal. Intensieve bemiddeling door de VDAB is geen nieuw gegeven, het bemiddelingstraject is dat wel. Beide bovenvermelde groepen kunnen in eerste instantie beroepen op het principe: ‘digital first’. Dit betekent dat men in eerste instantie een beroep doet op de beschikbare online tools en dienstverlening en/of, al dan niet op eigen initiatief, via de servicelijn van VDAB verder opgevolgd wordt. Indien blijkt dat dit onvoldoende ondersteuning biedt, vraagt men zelf naar of wordt men uitgenodigd voor een bemiddelingstraject. Werkzoekenden die nog niet arbeidsmarktrijp zijn, krijgen een intensief begeleidingstraject aangeboden (dienst Intensieve begeleiding). Tijdens dit traject worden eerst en vooral de aanwezige belemmeringen en problemen verholpen via remediërende acties zoals opleiding, sollicitatietraining en oriëntatie. Vacatures zoeken en actief solliciteren komen ook hier aan bod. Deze aanpak heeft tot gevolg dat we niet langer vaste instroommomenten voor verschillende doelgroepen hanteren. We gaan voor een maatgerichte aanpak, waarbij werkzoekenden sneller een passende actie voorgesteld krijgen naargelang hun specifieke behoeften, bijvoorbeeld taalversterking. Anderstalige werkzoekenden met een migratieachtergrond krijgen, indien aangewezen, een versterkend flankerend aanbod vanuit de aanpak ‘Integratie door werk’. ‘Integratie door werk’ dat begon met een (tijdelijk) programma en actieplan (2016-2018) wordt vanaf 2de helft 2018, transversaal, structureel ingebed in het VDAB-aanbod. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan het mobiliseren van werkgevers, met als doel werkplekieren gevoelig te laten toenemen en zo					

	ook de kansen op uitstroom naar werk te verhogen. Daarnaast zal er gewerkt worden aan een systematische verbreding van de doelgroep (met nood aan bijkomende flankerende acties), om zo te komen tot een inclusieve aanpak. Dit alles zal gefaseerd verlopen. De monitoring van anderstalige werkzoekenden met een migratieachtergrond zal voor Nederlandsonkundigen en zij met weinig kennis Nederlands blijven verlopen via de monitoring 'Integratie door werk'. Deze is geënt op de doelgroep van het voormalig sluitend taalbeleid en brengt de volledige doelgroep in kaart (Lexicon doelgroep Integratie door werk'. Let wel: Uitgangspunt blijft: Taal wordt beschouwd als een competentie, maar niet als een voorwaarde tot bemiddeling of competentieversterking (=i.k.v. snelle activering) De principes van het 'Versnellingsplan' en het 'Pact krapte op de arbeidsmarkt' (Kabinet Muyters) worden hierin mee geïntegreerd. Deze principes hebben zeker ook tot doel werkzoekenden met een migratieachtergrond te bereiken, aangezien er nog heel wat onbenut potentieel aanwezig is. We gaan via een jaarlijks analyserapport (zie OD 4.1.) na wat het effect is van deze aanpak op personen met een migratieachtergrond. Het doel hiervan is het aanpassen van de processen in functie van de resultaten (evidence-based).	
	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2018	• De klant meer responsabiliseren in de zoektocht. • Gebruiksvriendelijke online tools ter ondersteuning van de werkzoekende. • Werkzoekenden die het meest de hulp van VDAB nodig hebben proactief oppikken (Intensive begeleiding). • De nood aan dienstverlening sneller inschatten door de Servicelijn (binnen zes weken). • Opvolging van de zelfredzame werkzoekende door de servicelijn (om de drie maanden). • Warme overdracht van de werkzoekende naar provinciale, sectorale werking wanneer nodig (afpraakmogelijkheid binnen de twee weken). • De provinciale face-to-face dienstverlening is volledig sectoraal georganiseerd, werkt op afspraak en biedt ruimte voor een betere dienstverlening naar werkzoekenden en werkgevers (met uitzondering van intensieve begeleiding). • Digibeten en anderstaligen helpen we met flankerende maatregelen. • Integratie door werk (IDW): Opmaak plan van aanpak structurele inbedding: stappenplan. • Opmaak visietekst: 'Streven naar meer diversiteit in een inclusief verhaal'. • IDW zoekt aansluiting bij het integratiepact.	Dit is een beleidsplan waar alle medewerkers van VDAB op betrokken zijn.
2019	Verdere implementatie 'VLAM 2020' en 'Integratie door werk' en 'Integratie op de werkvloer'. Mijlpalen 2019 worden nog bepaald (via VSOP).	Dit is een beleidsplan waar alle medewerkers van VDAB op betrokken zijn.

Maatregel	We versterken de impact van het M-decreet voor kansarme leerlingen en leerlingen van buitenlandse herkomst.			Raming Budgettaire engagement	Geen specifieke budgettaire impact	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd.			effectindicator	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.1: We zetten in op empowerment van personen van buitenlandse herkomst zodat ze sociaal en economisch kunnen participeren.				
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs		outputindicator	De uitvoering van het M-decreet zal gemonitord worden. Specifieke aandacht zal gaan naar het aspect kansarmoede en leerlingen van buitenlandse herkomst	Streefwaarde
						Evenredige participatie van kansarme leerlingen en leerlingen van buitenlandse herkomst in diverse vormen van ondersteuning voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Aandeel kinderen in het buitengewoon onderwijs dat aantikt op de SES-indicatoren benadert het aandeel kinderen in het gewoon onderwijs dat aantikt op SES-indicatoren.
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming, Agentschap voor Onderwijsdiensten, Onderwijsinspectie				
Betrokkenen	kabinet					
	administratie	Agentschap Integratie en Inburgering	Andere partners			
Duiding maatregel	- Informeren en consulteren van verenigingen waar armen het woord nemen en Minderhedenforum om in dialoog na te gaan welke impact het M-decreet kan hebben voor de doelgroep van kansarme leerlingen. Vertegenwoordigers van het Minderhedenforum en Netwerk tegen Armoede maken deel uit van het overleg van de overheid met ouder- en belangenorganisaties. De implementatie van het M-decreet en het ondersteuningsmodel worden in dit overleg besproken. - Het proces van handelingsgerichte diagnostiek in functie van de opmaak van gemotiveerde verslagen voor geïntegreerd onderwijs en verslagen voor toegang tot buitengewoon onderwijs opvolgen op het vlak van de gevolgen voor gezinnen van buitenlandse herkomst en/of die leven in (kans)armoede:					

	bewaken van de toegang tot de diagnostiek en gepaste hulp. Er is een wijzigingsdecreet in voorbereiding (ingangsdatum 1/9/2018) waarbij het beschikken over een diagnose bij de opmaak van een gemotiveerd verslag als voorwaarde wordt verlaten om als gewone school aanspraak te kunnen maken op ondersteuning in het kader van het nieuwe ondersteuningsmodel dat op 1/9/2017 van start ging. - Monitoren in welke mate kansarme leerlingen en leerlingen van buitenlandse herkomst gebruik (kunnen) maken van ondersteuningsvormen zoals geïntegreerd onderwijs, buitengewoon onderwijs en gepaste zorg in het gewoon onderwijs. Op basis van verzameling en analyse van administratieve gegevens en flankerend wetenschappelijk onderzoek. Behoeft- en bronanalyse en de bouw van het datawarehouse is afgerond. In het eerste semester van 2018 wordt de testfase afgerond. . Verwacht wordt dat een eerste rapportering kan tegen eind 2018. Dan zullen we een eerste analyse kunnen doen op de populatie van leerlingen met een gemotiveerd verslag, verslag of inschrijvingsverslag en de herkomst van leerlingen. - Flankerend wetenschappelijk onderzoek naar praktijkvoorbeelden met diepgaande analyse van processen van interactie en betekenisgeving bij de betrokken actoren, met specifieke aandacht voor kansarme leerlingen en leerlingen van buitenlandse herkomst.	
	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2015	Het M-decreet treedt ten volle in werking vanaf 1/9/2015. In de loop van 2015 wordt een plan voor monitoring opgemaakt. Voor de opvolging van de maatregelen waarvoor het relevant is, zullen de aspecten kansarmoede en buitenlandse herkomst meegenomen worden.	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2016	Opstart flankerend wetenschappelijk onderzoek	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2017	Goede beeldvorming van de impact van het M-decreet voor leerlingen in kansarmoedesituaties en van leerlingen van buitenlandse herkomst binnen de verschillende vormen van ondersteuning voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2018	Vorbereiding en ingang wijzigingsdecreet (ingangsdatum 1/9/2018): het beschikken over een diagnose bij de opmaak van een gemotiveerd verslag is niet langer een voorwaarde om als gewone school aanspraak te kunnen maken op ondersteuning. Eerste rapportering met analyse van de populatie van de leerlingen met een gemotiveerd verslag, verslag of inschrijvingsverslag, ook naar herkomst van de leerlingen.	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2019	Evenredige participatie van kansarme leerlingen en leerlingen van buitenlandse herkomst in diverse vormen van ondersteuning voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Aandeel kinderen in het buitengewoon onderwijs dat aantikt op de SES-indicatoren benadert het aandeel kinderen in het gewoon onderwijs dat aantikt op SES-indicatoren.	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.

Maatregel	We lanceren proeftuinen voor duurzame kwalitatieve kleuterparticipatie via ouderbetrokkenheid.				Raming Budgettair engagement	AMIF 2014 – 2020 2 miljoen euro (500.000 euro VL cofinanciering – 1.500.000 euro AMIF middelen)	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd				effectindicator	Er is kennisdeling gestimuleerd over de expertise van ouderbetrokkenheid in het kleuteronderwijs en zoveel mogelijk actoren werden aangezet om actief werk te maken van ouderbetrokkenheid in het kleuteronderwijs.
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.1: We zetten in op empowerment van personen van buitenlandse herkomst zodat ze sociaal en economisch kunnen participeren					
verantwoordelijken	kabinet	Integratie en Inburgering			outputindicator	- een Lerend Netwerk voor expertiseopbouw en –deling biedt de ruimte om in het kader van een proeftuin experimentele acties rond ouderbetrokkenheid in de praktijk op te zetten. - bundeling van de kennis in een publicatie en de organisatie van een slotconferentie	Streefwaarden
	administratie	Agentschap Binnenlands Bestuur					
betrokkenen	kabinet						
	administratie	Departement WSE	Andere partners			promotor van het project: - het luik “Lerend Netwerk” : een organisatie met de nodige inhoudelijke en methodologische expertise - het luik “Proeftuinen” : een lokaal partnerschap van organisaties	
Duiding maatregel	Het literatuuronderzoek en het kwalitatief onderzoek van het Departement Onderwijs en andere studies wijzen op het belang van ouderbetrokkenheid om duurzame, kwalitatieve kleuterparticipatie bij kwetsbare groepen te realiseren. Het is essentieel dat ouders nog voor de eigenlijke instapmogelijkheid van hun kind, bereikt worden om hen te informeren. Het kleuteronderwijs wordt door ouders vaak gezien als een breuk met de veilige thuis- of opvangomgeving. Voor ouders met een andere culturele achtergrond geldt dit zeker: de visie op levensstijl en tijdsbeleving botst soms met de structuur en organisatie van het Vlaamse onderwijs. De oorzaken van de kloof tussen gezin en school kunnen opgedeeld worden in 2 clusters die op elkaar inwerken:						

	- De leerling en het gezin: ouders kennen de werking van de school niet. Vragen zoals “wie zal mijn kleuter helpen bij naar het toilet gaan, het middageten etc.”, maar ook “wat als mijn kind op de speelplaats omver wordt gelopen door grotere kinderen”, baren zorgen. Door de andere taal en doordat men weinig kent van de schoolwerking, kunnen deze zorgen moeilijk worden gedeeld. - De school: gebrek aan kennis en appreciatie van de familiale context en thuiscultuur van het kind. Het onderwijs slaagt er onvoldoende in om de negatieve invloed van deze elementen weg te werken omdat het zelf (weliswaar niet per se moedwillig) deze invloed in zijn structuur en zijn praktijk bestendigt of niet kan ombuigen tot positieve resultaten. Onderzoek bevestigt dat vele ouders van buitenlandse herkomst de kleuterschool wel degelijk belangrijk vinden, vooral voor socialisatie in een diverse samenleving en voor het aanleren van de Nederlandse taal. Maar vaak hebben deze ouders vragen over de emotionele en fysieke zorg van hun kind: krijgt mijn kind voldoende ondersteuning, wordt mijn kind niet uitgesloten? Eén van de gevolgen is dat sommige ouders aangeven dat ze geneigd zijn om hun kind liever thuis te houden. Door een goede communicatie en intensere wederzijdse samenwerking tussen school en ouders kan de kloof tussen de twee milieus worden verkleind. Om bij ouders vertrouwen te creëren over de pedagogische aanpak van de school, is het nodig dat zij de voordelen ervan kennen. Omgekeerd moeten de waarden en overtuigingen van de ouders inzake opvoeding erkend, gerespecteerd en gevalideerd worden. Diverse actoren nemen al initiatieven om de ouderbetrokkenheid te versterken. We denken hierbij aan brede schoolinitiatieven, projecten schoolopbouwwerk, Eerste Stappen, enz.	
≡≡≡≡≡≡≡≡	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2017	start op 1 januari 2017 en loopt 24 maanden, tot 31 december 2018 Vorbereidingsfase, analysefase en bijsturing van de projecten is afgerond	
2018	Uitvoeringsfase loopt, voor deze fase, gestart in september 2017, zijn verschillende begeleidingsstructuren opgezet om de innovatieve ideeën te introduceren en teams te begeleiden bij het experimenteren en veranderen. Hoe ziet dat er concreet uit op niveau van de 1) klaspraktijk 2) schoolpraktijk en 3) samenwerking met externe partners? De resultaten worden aan een ruim publiek voorgesteld in december 2018	
2019	Op basis van de resultaten van de projecten wordt verder bekeken of er beleidsinitiatieven ter zake moeten worden genomen	

Maatregel	We implementeren geslaagde acties uit de proeftuinen van het AMIF-project @level2work en vullen vastgestelde belangrijke leemten in, om zo een geïntegreerde loopbaanaanpak van hoogopgeleide anderstaligen met een migratieachtergrond te bevorderen			Raming Budgettaire engagement	Binnen de reguliere budgetten verschillende departementen. Eventueel via AMIF: project ‘traject voor medische profielen’		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1. Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd.			effectindicator	De positieve acties en ervaringen uit de proeftuinen zijn structureel verankerd.	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.1. We zetten in op empowerment van personen van buitenlandse herkomst zodat ze sociaal en economisch kunnen participeren					
verantwoordelijken	kabinet	Werk Onderwijs Integratie en Inburgering			output indicator	- Expertise en ervaringen werden uitgewisseld en geëvalueerd en aanbevelingen om het aanbod structureel te verankeren zijn overgemaakt aan de Vlaamse overheid. - Er is, in partnerschap, een specifiek aanbod voor hoogopgeleide anderstaligen.	Streefwaarde
							Nog te bepalen
	administratie	Agentschap Binnenlands Bestuur, Departement Werk en Sociale Economie, Departement Onderwijs en Vorming					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners		Aanbodverstrekkers - Werkgevers		
Duiding maatregel	De, binnen de proeftuinen, uitgeteste loopbaanaanpak op maat van de doelgroep en in samenwerking met de werkgevers evalueren. De succesvolle acties en ervaringen binnen de geïntegreerde begeleiding structureel inbedden, over domeingrenzen heen. We blijven intensief inzetten op het bevorderen van de dialoog met de werkgeverszijde en het gezamenlijk opzetten van verbeteracties in de loopbaanaanpak van hoogopgeleide anderstaligen. Afstemming en samenwerking tussen diverse instanties vormt de basis. Reguliere actoren (Agentschappen Integratie en Inburgering, Onderwijs, VDAB, lokale besturen en OCMW 's, werkgevers) blijven sectoroverschrijdend op zoek hoe het aanbod inhoudelijk en organisatorisch verder vorm kan krijgen en beter afgestemd kan worden, rekening houdende met regelgeving, opdrachten en financiering binnen deze sectoren. Installatie van een Vlaams E-loket (digitaal platform) en regionale contactloketten, die werken vanuit een waarderende benadering (appreciative approach) en zoveel mogelijk vanuit de ‘supported employment’-methodiek (snelle betrokkenheid werkvloer).						

//////////	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2018	Evaluatie AMIF: @level2work. Bepalen van prioriteiten. uitwerking van structurele verankering. Uitbouw E-loket en Contactloket. Aanhouden positief geëvalueerde acties uit de verschillende proeftuinen	
2019	Structurele verankering Verdere uitbouw: met aandacht voor de aanbevelingen vanuit de procesevaluatie en de vastgelegde prioriteiten vanuit het Vlaams Strategisch overlegplatform All en VDAB, de samenwerkingsovereenkomst VDAB – onderwijs en All – onderwijs, en het overleg met sectoren, werkgevers en werkgeversorganisaties.	
2020		

Maatregel	Maatregelen vanuit het Strategisch Plan Geletterdheid van de Vlaamse Regering: 1. Onderwijs werkt aan de toegankelijkheid van diensten door te sensibiliseren over laaggeletterdheid; 2. Onderwijs zet in op de samenwerking van leerplichtonderwijs met de Basiseducatie om aan geletterdheidsondersteuning bij ouders, onder meer van buitenlandse herkomst, te werken; 3. Vorming en nascholing over omgaan met mensen in armoede en geletterdheid voor lesgevers in onderwijs en praktijkwerkers in verenigingen (armoedebestrijding, etnisch-culturele minderheden...).		Raming Budgettaire engagement	- bijdrage van de leden van de stuurgroep van het Plan Geletterdheid voor de organisatie van de Week van de Geletterdheid - Opleiding van coaching van de ambassadeurs en ervaringsdeskundigen - Budget voor tools en events: Jaarlijks: 12.500 euro - personeelsinzet van VOCVO (projectleider SPG), inzet van de medewerkers van de Basiseducatie, het Netwerk Tegen Armoede e.a. verenigingen (opzetten vorming) - deelname aan vorming door lesgevers uit de basiseducatie en door praktijkwerkers uit organisaties die werken met mensen in armoede en mensen van buitenlandse herkomst		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst significant verbeterd SD 4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen		effectindicator	1. De beleidsmakers maken van geletterdheid een beleidsprioriteit. Het onderwijs en het middenveld heeft experts in geletterdheid. De maatschappij is zich bewust van de realiteit en taboevorming rond laaggeletterdheid, en neemt een rol op in ondersteuning 2. / 3. Een structureel vormings- en nascholingsaanbod rond geletterdheid en omgaan met mensen in armoede, met aandacht voor de specifieke problemen op deze gebieden van mensen van buitenlandse herkomst.	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.1: We zetten in op empowerment van personen van buitenlandse herkomst zodat ze sociaal en economisch kunnen participeren. OD 1.2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst. Zie ook VAPA OD 4.4: Alle kennisnetwerken en ondersteuningsstructuren hebben expertise op vlak van integratie om hun sectoren op een inclusieve manier te ondersteunen.				
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs		outputindicator	1. Sensibilisering: - een plan sensibilisering - een campagne, een draaiboek; aantal tools en de mate van media-aandacht	Streefwaarde n.v.t.

				- een werking van ambassadeurs en ervaringsdeskundigen; aantal + waar zijn ze ingezet 2. Samenwerking CBE – leerplichtonderwijs: - het uitgewerkte concept van geletterdheids-ondersteuning van ouders in scholen - aantal leerplichtscholen met een samenwerking met de Basiseducatie 3. Vorming en nascholing: - ontwikkeling vormingsaanbod over geletterdheid en (gekleurde) armoede en diversiteit - deelname van medewerkers uit volwassenenonderwijs, armoedebestrijding (welzijn) aan vorming over geletterdheid, (gekleurde) armoede en diversiteit - initiatieven naar opleiding van leraren en maatschappelijk werkers	
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming			
betrokkenen	kabinet	Armoedebestrijding en Integratie, Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Werk, Cultuur Jeugd Sport Media, Algemeen Regeringsbeleid			
	administratie	De Departementen van Werk, Welzijn, Cultuur Jeugd Sport Media, Departement Kanselarij en Bestuur, Agentschap Integratie en Inburgering, Agentschap Binnenlands Bestuur	Andere partners	Alle partners in het Strategische Plan Geletterdheid Verhogen, in het bijzonder de stuurgroepleden van het SPG: onder meer VOCVO, Federatie Centra voor basiseducatie, Netwerk tegen Armoede en	

			andere organisaties voor mensen van buitenlandse herkomst, alle relevante actoren van ouderbetrokkenheid en gezinsondersteuning. Inschakeling van ambassadeurs van de Basiseducatie en Ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting.
Duiding maatregel	1. Sensibilisering over laaggeletterdheid, waarmee o.m. mensen van buitenlandse herkomst kampen, kan een belangrijke sleutel zijn om drempels te verlagen. Het volwassenenonderwijs detecteert nieuwe strategieën voor sensibilisering, activering en toeleiding. Hierbij werkt ze samen met andere beleidsdomeinen en partners uit het middenveld. In het bijzonder het volwassenenonderwijs promoot de toeleiding naar het volwassenenonderwijs van laaggeletterde mensen. Het verspreidt expertise in de omgang en ondersteuning van laaggeletterden. De sensibilisering creëert ook aandacht voor thema's als laaggeletterdheid en buitenlandse herkomst bij de ruimere samenleving, waarvan heel wat stakeholders een bijdrage kunnen leveren bij de toegankelijkheid van hun dienstverlening en communicatie (o.m. helder taalgebruik, zeer toegankelijke ict-toepassingen...). 2. Het Plan Geletterdheid ondersteunt de bekendmaking en verspreiding van het aanbod van de Basiseducatie voor ouders, op de school van hun kinderen. Ouders hebben een belangrijke rol in het stimuleren van geletterdheid van hun kind, en ze zijn een voorname partner van de school. Door minder geletterde ouders (o.m. van buitenlandse herkomst) te versterken zijn ouders meer betrokken op de school en de schoolloopbaan van hun kind. Zo wordt laaggeletterdheid bij kinderen preventief voorkomen, en laaggeletterdheid bij ouders bestreden. 3. Projecten zoals Leerkansen (basiseducatie - verenigingen waar armen het woord nemen) tonen aan hoe belangrijk het is dat praktijkwerkers leren over armoede/diversiteit en geletterdheid. Een dergelijk vormingsaanbod ontbreekt op dit moment. Expertise in geletterdheid kan gedeeld worden met de initiatieven die werken met mensen in armoede en mensen van buitenlandse herkomst. Lesgevers uit het volwassenenonderwijs hebben op hun beurt veel te leren over armoede en (etnisch-culturele) diversiteit. De goede praktijken van samenwerking tussen centra voor basiseducatie en verenigingen waar armen het woord, zullen verder worden verspreid. Naar de initiële opleidingen van mensen die in hun functie zullen werken met mensen in armoede en mensen van buitenlandse herkomst, worden ook initiatieven genomen om de kennis van armoede en de effecten op scholing en geletterdheid te integreren. Hierbij zal ook aandacht gaan naar de binnenkant van armoede en naar gekleurde armoede/diversiteit.		
	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)	
2015	1. Er is een communicatieplan opgesteld. Er wordt jaarlijks een campagne voor de Week van de Geletterdheid. De campagne wordt voorbereid met de expertise van het departement Welzijn en organisaties uit de welzijnssector. De werking van de ambassadeurs wordt geëvalueerd. Er wordt onderzocht hoe de ervaringsdeskundigen kunnen worden ingeschakeld in vormingen over armoede voor het onderwijs. 2. Samenwerking met basiseducatie komt slechts weinig voor. Het concept (visie en leerplan) ligt klaar. Samen met een aantal relevante actoren van	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.	

	ouderbetrokkenheid en ondersteuning wordt nagegaan hoe de samenwerking tussen de Basiseducatie en de leerplichtscholen kan gepromoot worden. 3. Het vormingsaanbod van het Netwerk Tegen Armoede is wegens besparingsmaatregelen ernstig ingeperkt. VOCVO organiseert een eerste nascholing voor lesgevers uit het volwassenenonderwijs over werken met mensen in armoede en mensen van buitenlandse herkomst. Het vormingsaanbod wordt in samenwerking met de respectieve actoren opnieuw opgezet.	
2016	1. Er wordt jaarlijks een campagne voor de Week van de Geletterdheid. De campagne wordt in 2016 voorbereid met de expertise van het departement Welzijn en organisaties uit de welzijnssector. Inschakelen van ervaringsdeskundigen in vormingen. Bijgestuurde werking van de ambassadeurs. 2. De ouderkoepels hebben besloten om geletterdheid op te nemen als thema in hun driejaarlijkse beheersovereenkomst met de overheid. Voor het werkingsjaar 2016 willen ze een aantal pistes ontwikkelen in samenwerking met de basiseducatie. Tussen 2012 en 2016 zijn er ongeveer 85 scholen met een samenwerkingsaanbod met een centrum voor basiseducatie. 3. Het vormingsaanbod wordt verder uitgerold en gecontinueerd.	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2017	Op 15 september 2017 keurde de Vlaamse Regering het nieuwe Strategische Plan Geletterdheid 2017-2024 goed, dat de krijtlijnen schets voor het geletterdheidsbeleid van de toekomst. Sensibiliseren, informeren en professionaliseren vormen een rode draad doorheen het nieuwe plan. Het nieuwe plan heeft ook specifieke aandacht voor de doelgroep van ouders en mensen in kansarmoede: - De tweede strategische doelstelling luidt als volgt: "We zetten in op het verhogen van geletterdheid binnen de familieomgeving om het doorgeven van laaggeletterdheid van generatie op generatie te doorbreken". - De vierde strategische doelstelling luidt als volgt: "We versterken geletterdheidscompetenties van mensen in armoede, om hun kansen te vergroten om uit de armoede te geraken en hun participatie aan de samenleving te verhogen". Tegen de zomer van 2018 wordt het plan	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.

	geconcretiseerd door middel van een engagementsverklaring van alle betrokken actoren. 1. In 2017 stond de campagne 'Week van de Geletterdheid' in het teken van de link tussen laaggeletterdheid en kansarmoede. 2. De intermediairen kennen het aanbod en promoten het. Het leerplichtonderwijs kent het aanbod van de Basiseducatie en zet erop in. Geletterdheid is ook nog steeds een van de beleidsprioriteiten van de ouderkoepels. Daarmee hebben ze het engagement opgenomen in te zetten op geletterdheid binnen hun werking. Hieruit zijn tot nog toe twee projecten voortgekomen: 1. Samenwerking met de Basiseducatie. Voorjaar 2017 lanceerde de ouderkoepels een oproep naar scholen om samen met een CBE uit de buurt te werken rond geletterdheid. Hier tekende heel wat scholen op in. Samen met de school, de ouderkoepel, de Federatie basiseducatie en het lokale CBE werd er gekeken naar de meest geschikte manier om de vraag te beantwoorden. Hieruit zijn enkele nieuwe samenwerkingen ontstaan. 2. Oefenkansen geletterdheid. Dit project heeft middelen van het Agentschap Integratie en Inburgering gekregen na een projectoproep. Er zijn meer dan 10 deelnemende scholen, zowel basis als secundair, en enkele CBE die samen oefenkansen creëren voor ouders op de school van hun kinderen. Al het materiaal en de methodieken die voortkomen uit de samenwerkingen binnen de pilootscholen worden verzameld en zullen op het einde van het project gedeeld worden. Beide projecten lopen tijdens het schooljaar 2017-2018. 3. Het vormingsaanbod wordt verder uitgerold en gecontinueerd.	
2018	Tegen de zomer van 2018 wordt het Strategisch Plan Geletterdheid 2017-2024 geconcretiseerd door middel van een engagementsverklaring van alle betrokken actoren. 1. 'Ouders' vormt het centrale thema van de campagne 'Week van de Geletterdheid' voor de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020. Dit thema sluit aan bij de tweede strategische doelstelling uit het Strategisch Plan Geletterdheid.	

	Net zoals de strategische doelstelling, zal ook de campagne focussen op de ouders en niet op kinderen. Omdat onderzoek (Wetenschappelijk syntheseverslag geletterdheid) aantoont dat dit de meest efficiënte manier is om preventief te werken aan geletterdheidsproblemen bij kinderen en jongeren. Binnen dit thema mikken we elk schooljaar op een andere doelgroep: • 2018-2019: sensibiliseren bij intermediairen die werken met ouders (gezinsondersteuners, ...) Op 18 mei organiseren het departement Onderwijs en Vorming en Vocvo de trefdag 'Leren vergroot kansen!'. Hiervoor werken ze nauw samen met o.a. het Netwerk tegen armoede, Welzijnsschakels en de Federatie Centra voor Basiseducatie. De trefdag staat in het teken van het versterken van (laageletterde) volwassenen in kansarmoede. We nodigen iedereen uit die in zijn lespraktijk, in meer of mindere mate, in aanraking komt met mensen in kansarmoede. Daarbij kan - door de aard van het werk - de focus liggen op zowel persoonlijk, educatief als op professioneel vlak. We nodigen educatieve medewerkers en lesgevers in Centra voor Basiseducatie, Centra voor Volwassenenonderwijs, VDAB, lerarenopleidingen en onderwijs in detentie uit. Op de trefdag reflecteren en leren we aan de hand van ervaringen, getuigenissen en inzichten over kansarmoede en versterken van mensen. We organiseren dialoog en ontmoeting. 2. Geletterdheid is ook nog steeds een van de beleidsprioriteiten van de ouderkoepels. Daarmee hebben ze het engagement opgenomen in te zetten op geletterdheid binnen hun werking. Hieruit zijn tot nog toe twee projecten voortgekomen: 1. Samenwerking met de Basiseducatie. Voorjaar 2017 lanceerde de ouderkoepels een oproep naar scholen om samen met een CBE uit de buurt te werken rond geletterdheid. Hier tekende heel wat scholen op in. Samen met de school, de ouderkoepel, de Federatie basiseducatie en het lokale CBE werd er gekeken naar de meest geschikte manier om de vraag te beantwoorden. Hieruit zijn enkele nieuwe samenwerkingen ontstaan. 2. Oefenkansen geletterdheid. Dit project heeft middelen van het Agentschap Integratie en Inburgering gekregen na een projectoproep. Er zijn meer dan 10 deelnemende scholen, zowel basis als secundair, en enkele CBE die	
--	---	--

	samen oefenkansen creëren voor ouders op de school van hun kinderen. Al het materiaal en de methodieken die voortkomen uit de samenwerkingen binnen de pilootscholen worden verzameld en zullen op het einde van het project gedeeld worden. Beide projecten lopen tijdens het schooljaar 2017-2018 3. Het vormingsaanbod wordt verder uitgerold en gecontinueerd.	
2019	1. Ouders' vormt het centrale thema van de campagne 'Week van de Geletterdheid' voor de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020. Dit thema sluit aan bij de tweede strategische doelstelling uit het Strategisch Plan Geletterdheid. Net zoals de strategische doelstelling, zal ook de campagne focussen op de ouders en niet op kinderen. Omdat onderzoek (Wetenschappelijk syntheseverslag geletterdheid) aantoont dat dit de meest efficiënte manier is om preventief te werken aan geletterdheidsproblemen bij kinderen en jongeren. Binnen dit thema mikken we elk schooljaar op een andere doelgroep: • 2019-2020: sensibiliseren bij medewerkers van kleuter- en lager onderwijs (lesgevers, directies,...)	

Maatregel	Naar een verbeterde ketenwerking tussen Fedasil, het Agentschap Integratie en Inburgering en VDAB, met het oog op een versnelde toeleiding naar (trajecten naar) werk en met een parallel lopend integratietraject (inburgering).			Raming Budgettair engagement	ESF-project promotor Fedasil Binnen de reguliere budgetten VDAB	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijk leven significant verbeterd.		Effectindicator	Versnelde doorstroom vanuit opvang naar VDAB. Waar mogelijk, dispatch naar huisvesting op basis van de arbeidsmarktanalyse en noodzakelijk vervulde randvoorwaarden.	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.1: We zetten in op empowerment van personen van buitenlandse herkomst zodat ze sociaal en economisch kunnen participeren.				
verantwoordelijken	kabinet	Werk Integratie en Inburgering Asiel en Migratie (Federaal)		output indicator	Voorbereidende fase: Desk & partner search report Fase 1: -Procesmatig verslag -Vertaalslag naar Vlaanderen met toevoeging van het product -Evaluatie van de Vlaamse en transnationale samenwerking -Disseminatiestrategie Fase 2: ESF eindrapportage totaal project (eindproduct + disseminatie).	Streefwaarde
	administratie	VDAB				
betrokkenen	kabinet					
	administratie	Agentschap Integratie en Inburgering	Andere partners		Fedasil	
Duiding maatregel	Het doel is, om binnen een ketenwerking, een helder proces te ontwikkelen om vluchtelingen en subsidiair beschermden snel kwalitatief en op maat te ondersteunen tijdens hun hele traject naar arbeids- en maatschappelijke participatie. Dit door middel van innovatie, transnationale en Vlaamse uitwisseling en samenwerking, proeftuinen,... Als eindproduct stelt men een blauwdruk, waar mogelijk en aangewezen bruikbaar binnen verschillende institutionele contexten, voorop.					

	Voor de VDAB biedt het project een kans om kennis te delen en, samen met Fedasil en het Agentschap Integratie en Inburgering, structurele oplossingen te zoeken voor de drie centrale uitdagingen, met betrekking tot het doelpubliek dat deze organisaties delen. Deze uitdagingen staan ook centraal in de aanpak 'Integratie Door Werk': - Het sneller en beter in kaart brengen van het individueel arbeidsmarktprofiel (screening vanuit een 'appreciative approach'); - Een snellere en efficiënter toeleiding naar de arbeidsmarkt en een zelfstandig leven (los van opvang en ondersteuning); - De verdere vormgeving van een vroegtijdig en parallel integratietraject . Samenwerking, tussen de verschillende betrokken diensten, in het traject van opvang naar arbeid en integratie verloopt in veel gevallen vooral nog te veel volgens lokale praktijken. Hoewel er inmiddels samenwerkingsakkoorden zijn opgezet, blijft het landschap van deze instanties versnipperd van karakter en behoeft de operationalisering van deze samenwerking langdurige bijkomende inspanningen. De projectactiviteiten zijn onderverdeeld in werkpakketten die gelinkt zijn aan activiteiten voor respectievelijk transnationale samenwerking, nationale en Vlaamse samenwerking, evaluatie en disseminatie.	
////////////////	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2018	Installeren overlegstructuur en stuurgroep /Tussentijdse en finale conferentie / Benchmarking / Kloofanalyse / Identificatie hinderpalen / Eerste oefening blueprint / Feedback verzamelen op de pilots / Buitenlandse missies / Ontwikkelen screening / Ontwikkelen ketensamenwerking / 2 ^{de} identificatie hinderpalen / Ontwikkelen monitoringsstrategie / Tussentijdse evaluatie	Gedetacheerde medewerker Fedasil (najaar 2018) (50% FTE). Expert VDAB 28 mensdagen (2018-2019) Management VDAB / Integratie door werk 16.5 mensdagen (2018 – 2019).
2019	Verdere uitbouw en bijsturing activiteiten 2018 Ontwikkelen disseminatiestrategie / Passieve disseminatie. Actieve disseminatie	Gedetacheerde medewerker Fedasil (najaar 2018) (50% FTE). Expert VDAB 28 mensdagen (2018-2019) Management VDAB / Integratie door werk 16.5 mensdagen (2018 – 2019).

Maatregel	Projectoproep Intersectionaliteit			Raming Budgettair engagement	400.000€		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd			Effectindicator	Te bepalen ifv de geselecteerde projecten	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.1: Empowerment van personen van buitenlandse herkomst en OD 1.2: Verhoging van de toegankelijkheid van het aanbod					
verantwoordelijken	kabinet	Gelijke Kansen			outputindicator	Te bepalen ifv de geselecteerde projecten	Streefwaarde
	administratie	Agentschap Binnenlands Bestuur					
betrokkenen	kabinet	Integratie en Inburgering					
	administratie	Agentschap Binnenlands Bestuur	Andere partners		/		
Duiding maatregel	Via de projectoproep intersectionaliteit kunnen organisaties uit het middenveld, academische instellingen en steden en gemeenten subsidiemiddelen aanvragen voor projecten die inzetten op de emancipatie van personen die zich bevinden op het kruispunt van gender of seksuele identiteit enerzijds en etniciteit anderzijds en op het werken aan gendergelijkheid en aanvaarding van seksuele diversiteit bij bepaalde gemeenschappen waar dit soms nog niet zo vanzelfsprekend is.						
≡ ≡ ≡ ≡	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)			
2018	- Lancering projectoproep (april) - Deadline indiening (11 juni) - Jury en akkoord minister (september) - Bekendmaking gekozen projecten (oktober-november)			0,2 VTE bij GK Tijdens de zomermaanden bij jurering, ondersteuning van ABB team integratie en inburgering (nog niet in te schatten)			
2019	Start projecten (vanaf ten vroegste 1/1/2019)						

Maatregel	Onderwijsbeleid zet in op empowerment en kwalificering van jongeren van buitenlandse herkomst via coaching door succesvolle rolmodellen			Raming Budgettair engagement	2017-2019: € 50.000, hiernaast is er ook inbreng van derden (o.a. KBS, IBM, BNP Paribas, Stadsmakers)		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: We verbeteren de socio-economische en socioculturele participatie van personen van buitenlandse herkomst tegen 2019			Effectindicator	- Jongeren hebben een beter inzicht in de werking van het onderwijs - Jongeren begrijpen wat de consequenties zijn van de beslissingen die ze nemen in hun huidige schooltraject - Jongeren hebben inzicht in welke acties nodig zijn om kwalificaties te krijgen - Jongeren weten beter welke studiekeuzes ze in de nabije toekomst gaan maken - Jongeren hebben een beter inzicht in de verwachtingen van de arbeidsmarkt - Jongeren hebben een positiever zelfbeeld en meer zelfvertrouwen - Jongeren zijn hoopvoller over een goed toekomstperspectief - Jongeren komen in contact met voorbeeldfiguren waarmee ze zich kunnen identificeren	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1: We zetten in op empowerment van personen van buitenlandse herkomst zodat ze sociaal en economisch kunnen participeren.					
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs			outputindicator		Streefwaarde
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners			Experts uit de academische wereld en het onderwijsdomein	
Duiding maatregel	PEP! heeft als visie om jongeren uit kansengroepen op de juiste plek in het Vlaams onderwijs te krijgen. PEP realiseert dit door jongeren inzicht bij te brengen en hen vaardigheden aan te leren zodat ze een gepaste kwalificatie zullen behalen. Tevens is het de bedoeling om de instroom en doorstroom van kansengroepen zowel in het middelbaar als naar het hoger onderwijs te verbeteren. Het Departement Onderwijs en Vorming steunt PEP met een subsidie voor dit project. PEP! lanceert een methodologie “Positive Education Methodology” met drie complementaire projecten die jongeren de optimale kans geven om hun positie binnen het onderwijs te verbeteren en hun schooltraject te beëindigen met een kwalificatie: - Rolmodel jobbeurs - Sensibiliseringscampagnes - Rolmodel coaching						

	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2018	Rolmodelbeurs, rolmodel coaching	1 VTE
2019	Rolmodel coaching, sensibiliseringscampagnes	1 VTE

OD 1.2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst

Maatregel	We stimuleren een actief gelijke kansen- en diversiteitsbeleid bij voorzieningen en diensten van het beleidsdomein WVG door ondersteuning te bieden op vlak van een divers personeelsbeleid en cultuursensitieve aanpak.			Raming Budgettair engagement	Via reguliere werking en projectsubsidies		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1:Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd.			effectindicator	Toename van personeel van buitenlandse herkomst	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst. OD 1.3: Besturen, organisaties en voorzieningen met een maatschappelijke opdracht leveren inspanningen om tot een personeelsbestand dat de diversiteit onder de bevolking weerspiegelt te komen.				Meer cliënten van buitenlandse origine in zorg- en welzijnsvoorzieningen	
verantwoordelijken	kabinet	Welzijn			outputindicator	- Realisatie projectdoelen	Streefwaarde
	administratie	Alle agentschappen en afdelingen WVG, coördinatie Departement WVG					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners		Nog toe te wijzen partners projecten		
Duiding maatregel	Het voeren van een actief gelijke kansen- en diversiteitsbeleid gericht op een evenredige vertegenwoordiging van de kansengroepen (personeel van een buitenlandse herkomst) binnen het personeelsbestand (HRM-beleidsplan) bevordert ook de toegankelijkheid van de voorzieningen; en het werken aan een toegankelijk zorg- en welzijnsaanbod voor cliënten met een buitenlandse herkomst. Dat gebeurt door de realisatie van - het Actieplan 3.0 “Werk maken van werk in de zorg- en welzijnssector” - de actie van het agentschap Zorg en Gezondheid (WVG) “Cultuursensitieve zorg- en ondersteuningsbeleid in de residentiële ouderenzorg” - de actie van departement WVG – afdeling Beleidsontwikkeling “Aan de slag met cultuursensitieve zorg. Leidraad en ondersteuning voor beheerders en directies”						
	Mijlpalen				Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018 (voorjaar)	- verdere uitvoering van Actieplan 3.0. - opstart van de projecten “Cultuursensitieve zorg- en ondersteuningsbeleid in de residentiële ouderenzorg” en “Aan de slag met cultuursensitieve zorg. Leidraad en ondersteuning voor beheerders en directies” ...”						

2019	Realisaties van het project “Cultuursensitieve zorg- en ondersteuningsbeleid in de residentiële ouderenzorg” – Een kwaliteitskader voor cultuursensitieve residentiële ouderenzorg; – Een leertraject met methodologische en wetenschappelijke ondersteuning met een aantal voorzieningen; – Een coaching- en intervisietraject voor de deelnemende voorzieningen; – Aanleveren van relevante ervaringen, inzichten en kaders, gebaseerd op de expertise van de onderzoekers; – Aanreiken van praktische tools en voorbeelden van zorg- en beleidspraktijk (visie/beleidsteksten van raden van bestuur, stappenplannen, methodieken,) om aan de diversiteit in de voorziening vorm te geven (inhoudelijk en vormelijk) – Voeren van een actie-onderzoek betreffende het opgestarte leerproces; – Begeleiden van een gebruikersgroep (vertegenwoordigers etnisch-culturele minderheden en ouderen). Realisaties van het project “Aan de slag met cultuursensitieve zorg. Leidraad en ondersteuning voor beheerders en directies”: – Indicatoren om cultuursensitieve zorg en ondersteuning bij directies en beheersorganen te stimuleren – Een handleiding om deze indicatoren toe te passen – Een charter als engagement om meer werk te maken van cultuursensitieve zorg en ondersteuning – Aanbevelingen voor een cultuursensitief kwaliteitsbeleid – Een evenement om de projectrealisaties voor te stellen	
------	---	--

Maatregel	Realiseren van een samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal				Raming Budgettair engagement	Binnen de reguliere middelen. Ondersteuningsbeleid verder te bekijken.	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijk leven significant verbeterd.			effectindicator	Gedragen visie en stappenplan. Indicatoren verder te bepalen in de loop van het traject.	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst.					
verantwoordelijken	kabinet	Welzijn			Outputindicator	- Conceptnota - Netwerken - uitrol in Vlaanderen	Streefwaarde
	administratie	Departement WVG afdeling W&S					Toepassing in gans Vlaanderen.
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners	Vertegenwoordigers kernactoren: OCMW – lokaal bestuur, Centra Algemeen Welzijnswerk, Diensten Maatschappelijk Werk Ziekenfondsen, Vertegenwoordigers doelgroep en basisactoren: Samenlevingsopbouw, Verenigingen Waar Armen het Woord Nemen, patiëntenverenigingen ...			
Duiding maatregel	Het geïntegreerd breed onthaal (GBO) is een samenwerkingsverband tussen minimaal het OCMW, het centrum voor algemeen welzijnswerk (CAW) en de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen (DMW). Deze samenwerking is gericht op het realiseren van een toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening en het tegengaan van onderbescherming. Het lokaal bestuur is, binnen het nieuwe decreet lokaal sociaal beleid, verantwoordelijk voor de realisatie van dit samenwerkingsverband GBO, en kan hiervoor samenwerken met andere lokale besturen. Een herkenbare toegang tot hulp bij vragen rond welzijn en zorg In Vlaanderen zijn drie welzijnsdiensten actief met een duidelijke opdracht op de eerste lijn: OCMW (Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn), CAW (Centrum Algemeen Welzijnswerk) en de DMW (Dienst Maatschappelijk Werk) van de ziekenfondsen. Elk van deze diensten heeft een bepaalde expertise ontwikkeld in het begeleiden en ondersteunen van mensen met welzijnsvragen. Binnen het samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal bundelen de drie diensten hun krachten om een aantal functies (vragen verhelderen, rechten verkennen en realiseren, neutraal doorverwijzen, ...) en werkingsprincipes (generalistisch, outreachend, participatief, ...) gezamenlijk te verzekeren. Het maximaal delen van de expertise van de drie diensten maakt mogelijk dat het voor de burger niet uitmaakt waar hij binnenstapt of terechtkomt met zijn vraag. Elke welzijnsdienst in het geïntegreerd breed onthaal doet immers een beroep op de eigen kennis en expertise én die van de andere partners in het samenwerkingsverband om de burger met zijn vragen en welzijnsnoden voort te helpen. Het geïntegreerd breed onthaal focust daarbij in het bijzonder op het bereiken van burgers met hulpvragen die zelf de weg naar de hulp niet vinden.						

	Onderbescherming tegengaan Ondergebruik van bijvoorbeeld de verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering of OCMW-steun wijzen op het bestaan van drempels, waardoor sommige groepen moeilijk toegang vinden tot sociale maatregelen. Het geïntegreerd breed onthaal wil ervoor zorgen dat meer mensen hun rechten effectief realiseren, door het bundelen van de competenties van de drie kernactoren én deze te verrijken met de ervaringskennis vanuit de doelgroepen. Binnen het samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal staat het toepassen van de principes van proactief en outreachend handelen in concrete interventies gericht op kwetsbare burgers, centraal.	
	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2015	- Terconceptnota “Een geïntegreerd breed onthaal”, Vlaamse Regering 18 december 2015 (VR 2015 1812 DOC.1328/1TER)	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2016 -2018	- Bovenlokale stuurgroep met vertegenwoordigers kernactoren, doelgroep, administratie en kabinet, onderzoek en procesbegeleiding - Pilootprojecten geïntegreerd breed onthaal (projectoproep mei 2016, 11 pilootprojecten actief in de periode 01-09-2016 t/m 30/04/2018, procesbegeleiding en wetenschappelijk onderzoek) - Verankering van het samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal en onder meer functies en werkingsprincipes hiervan in het decreet lokaal sociaal beleid (aangenomen in Vlaams Parlement op 31 januari 2018) - Opname van het geïntegreerd breed onthaal als één van de 13 projecten binnen het veranderingstraject eerste lijn met het oog op het realiseren van verdere afstemming tussen welzijn en zorg - Nieuwe projectoproep geïntegreerd breed onthaal lopende (maart 2018): onthaaltrajecten voor mensen met een VDAB-advies niet toeleidbaar (lopende – nieuwe projecten zullen lopen in de periode 01/06/2018 – 31/12/2020) - Presentatie onderzoeksresultaten, ervaringen pilootprojecten en verdere beleidsvisie op Sociaal Werk Conferentie (24 mei 2018) - Voorbereiding uitvoeringsbesluit bij het decreet lokaal sociaal beleid - Vormgeven verdere implementatie- en ondersteuningsbeleid.	wisselende VTE inzet bij verschillende partners
2019	- Uitrol in gans Vlaanderen: geïntegreerd breed onthaal krijgt een plek binnen de meerjarenplannen 2020-2025 van de lokale besturen - De samenwerkingsverbanden realiseren concrete interventies die bijdragen aan het realiseren van de grondrechten voor specifieke doelgroepen en/of binnen bepaalde aandachtsgebieden.	wisselende VTE inzet bij verschillende partners

Maatregel	Uitbouw Huizen van het Kind			Raming Budgettair engagement	Binnen de reguliere middelen		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd.			effectindicator	Aantal personen van buitenlandse herkomst die gebruik maken van de dienstverlening (=toegankelijkheid monitoren) binnen de Huizen van het Kind.	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst					
verantwoordelijken	kabinet	Welzijn			outputindicator	Het aantal gemeenten waarin Huizen van het Kind erkend zijn. Het aanbod kwam in stand met participatie van de gebruikers.	Streefwaarde
	administratie	Kind en Gezin					Er is een volledige territoriale dekking m.b.t. tot de Huizen van het Kind. Er is een ruim gedifferentieerd aanbod, met inbegrip van een prenataal aanbod. Er is een toereikende ondersteuningsaanbod voor de Huizen van het Kind.
betrokkenen	kabinet	Onderwijs Integratie en Inburgering Cultuur en Jeugd					
	administratie		Andere partners		VVSG, Gezinsbond, VBJK, VCOK, CAW, AgII		
Duiding maatregel	We willen de Huizen van het Kind uitbouwen tot echte basisvoorzieningen voor alle gezinnen met kinderen voor de 300 gemeenten in Vlaanderen en in Brussel. Om dit te doen zetten we in op drie lijnen (deelprojecten): 1. Uitbreiden van het aanbod/actoren in de Huizen van het Kind Uit de huidige erkenningen van de Huizen van het Kind blijkt dat er op lokaal niveau linken gelegd worden met tal van actoren uit verschillende beleidsdomeinen. De vernieuwing van de preventieve zorg is in volle ontwikkeling wat zal resulteren in een gedifferentieerd aanbod door de regioteamleden van Kind en Gezin in de Huizen van het Kind. Dit kan leiden tot de creatie van extra aanbod (in samenwerking met andere partners) in de Huizen van het Kind. Daarnaast staan in de beleidsnota welzijn een aantal doelstellingen met betrekking tot de Huizen van het Kind op het vlak van aanbod/actoren: - Het uitbouwen van een prenataal aanbod - Het onderzoeken hoe een relatie ondersteunend aanbod vorm kan krijgen in de Huizen van het Kind						

	• Bruggen bouwen met onder andere de lokale loketten kinderopvang, de gezinszorg, paramedische beroepen, de socio-culturele sector, de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp • Investeren in het ondersteunen van gezinnen bij veranderingen zoals gezinsvorming, ouderschap, echtscheidingen en nieuwe gezinssamenstellingen • Stimuleren van de taalontwikkeling bij jonge (anderstalige) kinderen en een hefboom naar kleuterparticipatie en betrokkenheid van ouders op de opvoeding. Dit in samenwerking met de minister van Integratie en Inburgering. • De inzet en de betrokkenheid van vrijwilligers, steungezinnen, en vrijwilligersnetwerken vergroten. • Afstemming met onderwijs Op basis van voorgaande wordt voor dit deelproject ingezet op: • Zichtbaar maken van lokale inspirerende praktijken op het vlak van bijeenbrengen van aanbod waaruit geput kan worden door Huizen van het Kind (zie ook deelproject 3.). • Faciliteren en stimuleren van aansluiting van aanbod door op Vlaams niveau met administraties en koepelorganisaties opportuniteiten en knelpunten te verkennen en daaraan acties te koppelen (CLB, cultuur, jeugd, gezinszorg, Lokaal loket Kinderopvang, BKO, relatieondersteunend aanbod,...). Dit zou gevolgen kunnen hebben op regelgeving van HvK en/of andere actoren/sectoren. • Uitbouwen van een (prenataal) zorgpad (fiche zorgpad) • Versterken van de inbedding van de vernieuwde preventieve zorg in de Huizen van het Kind. 2. Territoriale uitbreiding tot 300gemeenten Op dit moment zijn er in 170 gemeenten en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest Huizen van het Kind erkend. Tegen het einde van legislatuur willen we een volledige dekking. 3. Ondersteuning van de Huizen van het Kind Er zijn twee ondersteuningsnoden te onderscheiden die nauw samenhangen met de voorgaande uitdagingen: procesmatige en inhoudelijke. Verschillende actoren in Vlaanderen en op provinciaal en lokaal niveau geven vandaag vorm aan een deel van de ondersteuningsbehoefte. Het gaat daarbij onder meer over Kind en Gezin zelf, Expoo, VVSG, de provincies, Huizen van het Kind zelf en middenveldorganisaties zoals het VBJK en de Gezinsbond.		
		Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
	2015	Eind 2015 waren er in 173 gemeenten Huizen van het Kind erkend. Het ondersteuningsaanbod samengebracht en ontsloten en door werd verder geconcretiseerd o.m. met enkele webinars en het jaarlijks congres van Expoo dat in het teken stond van de Huizen van het Kind. De Expertisecentra Kraamzorg werden, o.m. op basis van de evoluties mbt pre- en perinatale begeleiding georiënteerd op de versterking van het pre- en perinatale aanbod in de Huizen van het Kind. Het uitbouwen van het (prenataal) zorgpad wordt opgenomen in relatie met de werkgroep gezondheidsongelijkheid ikv de conferentie Jonge Kind	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
	2016	In september 2016 zijn er 123 HvK erkend met een werkingsgebied over 188 gemeenten en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het ondersteuningstraject werd	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.

	verder vormgegeven onder coördinatie van Expoo. Zowel op Vlaams niveau als op lokaal niveau werd verder ingezet op de verbreding van het aanbod, zo werd er bijzondere aandacht besteed aan de linken met het geïntegreerd breed onthaal en de uitbouw van het prenatale aanbod. In het kader van de conferentie Jonge Kind worden door de werkgroep 'Jong en overal thuis' en de werkgroep 'Jong en Gezond' aanbevelingen gedaan voor de verdere uitbouw van de Huizen van het Kind tot basisvoorzieningen. Er is samen met de Huizen van het Kind een indicatorenset in ontwikkeling welke de Huizen van het Kind kan ondersteunen in de verdere uitbouw van de werking. Er werd een bevraging gedaan van de Huizen van het Kind om een accuraat beeld te krijgen op hun aanbod en de op dit moment betrokken actoren.	
2017	Eind 2017 zijn er 148 HvK erkend met een werkingsgebied over 208 gemeenten in Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest De resultaten van de bevraging bij de HvK zijn verwerkt en gepubliceerd Er is een roadmap en toolbox ontwikkeld om de HvK te ondersteunen in de verdere uitbouw als basisvoorziening In december 2017 ging het 10de expoo congres door met als thema 'proportioneel universalisme'	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2018	Op 1 maart 2018 is de subsidieoproep voor de Huizen van het Kind gelanceerd. De middelen zijn toereikend om vanaf 2019 ieder kwalitatief Huis van het Kind in Vlaanderen en Brussel een jaarlijkse subsidie toe te kennen voor hun volledige werkingsgebied. Begin april waren er 153 Huizen van het Kind in 210 gemeenten actief.	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2019	Er is een volledige territoriale dekking mbt tot de Huizen van het Kind. Er is een ruim gedifferentieerd aanbod, met inbegrip van een prenataal aanbod. Er is een toereikende ondersteuningsaanbod voor de Huizen van het Kind.	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.

Maatregel	Uitbouw kinderopvang met aandacht voor bereik van personen van buitenlandse herkomst.				Raming Budgettair engagement	Via regulier werking	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd.			effectindicator	% kinderen uit voorrangsgroepen aanwezig in de kinderopvang voor baby's en peuters (voorzien najaar 2016).	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst.				Stijging in bereik van personen van buitenlandse herkomst in kinderopvang.	
verantwoordelijken	kabinet	Welzijn			outputindicator		Streefwaarde
	administratie	Kind en Gezin					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners	Een werkgroep neemt de concrete uitvoering van dit voortgangsplan op. Deze werkgroep wordt als volgt samengesteld: - Sector: 5 vertegenwoordigers (VWV, SOM, LKO vzw, VVSG, UNIEKO) - Gebruikers: 3 vertegenwoordigers (Gezinsbond, Vlaams Netwerk tegen armoede, Minderhedenforum) - Ondersteuningsstructuur Kinderopvang (Voorzet, 't Opzet en Unizo): 3 vertegenwoordigers - Vakbonden (ACV, ABVV-BBTK, ACLVB): 3 vertegenwoordigers			
Duiding maatregel	De kinderopvangsector wordt ondersteund via een begeleidingstraject “Sociale functie” waarbij veel aandacht gaat naar de impact van de nieuwe regelgeving op de toegankelijkheid van de kinderopvang van baby's en peuters. Daarnaast worden een aantal alternatieve pistes voor de Kinderopvangzoeker zoals deze momenteel werd ontwikkeld onderzocht. Dit start vanuit een verkennende ronde, met als doel zicht krijgen op de reeds bestaande (aanbod-gestuurde) systemen en op de voorwaarden voor een goede werking van zo’n systeem. In de verkennende ronde wordt ook steeds het perspectief van de ouders, de voorzieningen, de lokale besturen en lokale loketten bevraagd en geïnventariseerd. Hierbij gaat specifieke aandacht naar het perspectief van de kwetsbare gezinnen. Ook de grote steden worden betrokken bij deze verkennende ronde. Op basis van de uitkomsten van de verkennende ronde, zal beslist worden welke vorm de Kinderopvangzoeker zal aannemen en op welke manier dit als hulpmiddel van het lokaal loket in elke gemeente de werking kan ondersteunen.						
Deze twee acties moeten de toegankelijkheid van de kinderopvang, ook voor gezinnen met een migratieachtergrond, verhogen.							
///	Mijlpalen				Geschatte personeelsinzet (VTE)		

2015	Zowel bij de uitbouw van de kinderopvang als de evaluatie van het decreet “Opvang van baby’s en peuters’ gaat bijzondere aandacht naar de sociale functie van kinderopvang en de toepassing van de voorrangsregels. We zetten in op het ondersteunen van de ontwikkeling van lokale loketten Een lokaal loket is een neutraal informatie- en ondersteuningspunt voor gezinnen met een vraag naar kinderopvang met als doel gezinnen binnen een redelijke termijn informeren over beschikbare kinderopvangplaatsen en hen zo nodig in contact brengen met de kinderopvanglocaties, met aandacht voor maatschappelijk kwetsbare gezinnen, waaronder gezinnen met een migratiegeschiedenis.	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2016	Bij de uitbouw van de kinderopvang ging bijzondere aandacht naar de sociale functie. De Vlaamse Regering maakte middelen vrij voor nieuwe subsidies voor de kinderopvang van baby’s en peuters, daarvan was 800.000 euro voorzien voor de omschakeling van plaatsen met een subsidie voor inkomenstarief naar plaatsen met een plussubsidie (gericht op gezinnen in een kwetsbare positie). Daarnaast werden plaatsen in de basissubsidie omgeschakeld naar een subsidie inkomenstarief, en werden niet-gesubsidieerde plaatsen gesubsidieerd aan basistarief. Kind en Gezin zette verder in op het ondersteunen en ontwikkelen van de lokale loketten, gelinkt aan de Huizen van het Kind. Er vond een eerste registratie van de aanwezigheid van voorrangsgroepen in de kinderopvang van baby’s en peuters plaats. Er werd een nieuw concept rond flexibele opvang uitgewerkt. Het decreet “Opvang van baby’s en peuters” werd geëvalueerd, daarbij ging bijzondere aandacht naar de sociale functie. De Vlaamse Regering heeft op basis van deze evaluatie een aantal uitvoeringsbesluiten gewijzigd.	
2017	In 2017 werden opnieuw extra plaatsen met inkomenstarief en bijkomende plaatsen met een plussubsidie toegekend. Dit gebeurt in het kader van een oproep inzake kinderarmoede, KOALA (Kind- en Ouderactiviteiten in het kader van Lokale Armoedebestrijding). Gekoppeld daaraan werden 18 werkingen ouder- en kindactiviteiten opgestart. Hiermee wordt gestreefd naar een geïntegreerd aanbod binnen de Huizen van het Kind. Verder werden in twee besluiten van de Vlaamse Regering belemmeringen inzake kinderopvang voor baby’s en peuters en de buitenschoolse kinderopvang opgeheven.	

	Er is verder ingezet op sensibilisering en ondersteuning van de sector. De cijfers 2016 gebaseerd rapportage door de sector, wijzen op een positieve evolutie in het bereik van gezinnen uit voorrangsgroepen. Een enquête leert dat de lokale besturen heel wat initiatief nemen m.b.t. de lokale loketten, de mogelijkheid om de lokale loketten te subsidiëren vanaf 2019 wordt onderzocht. Er werden specifieke instrumenten ontwikkeld om kwetsbare ouders, waaronder ouders met een migratieachtergrond, te laten kennismaken met kinderopvang en om toeleiders, waaronder trajectbegeleiders inburgering, te ondersteunen bij de inschrijving van ouders in de kinderopvang.	
2018	- In 18 Vlaamse steden en gemeenten en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gaat vanaf 1 maart 2018 KOALA van start, nieuwe lokale samenwerkingsverbanden ingebed in de Huizen van het Kind. Het gaat om een aanbod kind- en ouderactiviteiten. Er komen ook meer dan 500 bijkomende plaatsen voor kinderen uit kwetsbare gezinnen in de kinderopvang. - De beslissingen voor de uitbreidingsronde trap 1 en trap 2 zijn genomen en de organisatoren zijn op de hoogte gebracht. Het project wordt opgedeeld in deelfases. Bedoeling is de oproep voor de basissubsidie (trap 1) los te koppelen van de oproep voor de subsidie voor inkomenstarief (trap 2) en van de oproep voor de plussubsidie (trap 3). De methodiek werd ontwikkeld. - Er werd een doe-pakket gelanceerd om lokale samenwerkingsverbanden te ondersteunen bij het bespreekbaar maken van de sociale functie van kinderopvang en het gezamenlijk aanpakken van drempels - Medio 2018 is er een ontwerp BVR tot subsidiëring van de lokale loketten kinderopvang waarmee de verder uitbouw van lokale loketten in Vlaanderen en Brussel gestimuleerd wordt. Lokale loketten hebben een specifieke opdracht naar kwetsbare gezinnen.	
2019	Verdere uitbreiding trap 1, 2 en plussubsidie.	

Maatregel	Een aantal STEM-acties ontwikkelen die gericht kinderen en jongeren bereiken uit gezinnen in een moeilijke sociaaleconomische situatie en van buitenlandse herkomst			Raming Budgettaire engagement	200.000 euro-270.000 euro	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1:Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd.		effectindicator		
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst				
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs		outputindicator	In de overeenkomsten zullen de doelstellingen opgesomd worden. De projectuitvoerders moeten het effect van hun werking monitoren.	Streefwaarde
						minimaal 50 leerkrachten die meewerken aan de verspreiding van de STEM-didactiek in scholen met veel doelgroepleerlingen. 1 grote overeenkomst met het STEM Lerend Netwerk voor het basisonderwijs (2016-2017). Dit Netwerk is ook Stichtend Lid van het Lerend Netwerk voor de secundair onderwijs, zodat de kennis wordt doorgegeven (2017-2018). Het Lerend Netwerk STEM voor het basisonderwijs werkt verder met de scholen met doelgroepleerlingen die eerder specifiek werden aangesproken, in 2017-2018 (focus op STEM in het algemene beheer van de school)
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming				
betrokkenen	kabinet	Werk				
	administratie	EWI en WSE		Andere partners	Er wordt samengewerkt met intermediaire instanties, die het belang van mensen in armoede en mensen van buitenlandse	

			herkomst behartigen (Netwerk tegen Armoede, Minderhedenforum...) en/of ervaring hebben met participatie van deze doelgroepen (Lerende Netwerken STEM in basis en secundair onderwijs, Adviesorgaan STEM-Platform dat aandacht heeft voor de doelgroep en STEM, pedagogische begeleiding, Lerarenopleidingen, onderwijsinstellingen.
Duiding maatregel	In het kader van het STEM-actieplan van de Vlaamse regering (science, technology, engineering & mathematics) zet één onderdeel van het STEM-aanbod 2016 opnieuw specifiek in op (groot)stedelijke problematieken: zowel in het eerste als in het derde Platformadvies werd erop gewezen dat er bijzondere aandacht moet gaan naar STEM-getalenteerde kinderen en jongeren die schoollopen en afstuderen in moeilijke omstandigheden door hun sociaaleconomische situatie en/of gezien hun buitenlandse herkomst. Deze doelgroep wordt nu nauwelijks bereikt met het bestaande STEM-aanbod, met als gevolg dat wellicht veel talent onvoldoende aangeboord of zelfs maar aangesproken wordt met de nieuwe ontwikkelingen binnen STEM. Het STEM-Platform (adviesorgaan van de Vlaamse regering) en de STEM-Stuurgroep hebben de focus op doelgroepleerlingen tot globaal aandachtspunt bij alle adviezen en acties gemaakt. De komende jaren wordt dan ook binnenin alle plannings gekeken wat er specifiek voor de doelgroepen en STEM kan gebeuren. Momenteel lopen dan ook al 3 concrete actielijnen: (1) Er wordt door STEM-Lerend Netwerk voor het basisonderwijs tot augustus 2018 ingezoomd op de leerkrachten basisonderwijs die werken met kansarme kinderen en met kinderen van buitenlandse herkomst, zodat ook zij mee zijn met de nieuwste ontwikkelde STEM-methodieken. (2) Goede praktijkvoorbeelden uit de vrije tijd worden uitgewisseld binnen het Netwerk van de STEM-Academies in de vrije tijd (3) er worden specifieke acties opgezet binnen TSO en BSO , zodat extra kansen worden geboden aan deze jongeren om hun STEM-talenten te ontdekken, te verdiepen én dus verder te springen dan ze zelf voor mogelijk hadden gehouden. Er wordt daarbij specifiek ingezoomd op de meest innovatieve STEM, in nauwe samenwerking met de RTC's. Het STEM-beleid bindt zich voor deze acties aan partners die specialisten zijn op hun eigen terrein: de lerarenopleidingen en nascholers, en de scholen zelf, die meer en meer instaan voor kennisdeling en kwaliteitsbevordering. Zij weten immers het best hoe de doelgroep i.f.v. thematische accenten benaderd kan worden. STEM vindt dus géén nieuwe structuren uit, maar hangt bewust zijn wagentje aan bestaande initiatieven en structuren, zodat de "overdaad", waar maar enigszins mogelijk, vermeden wordt en de effectiviteit en verspreiding vergroot. Beleidspartners voor STEM zoals het Departement Economie, Wetenschapsbeleid en Innovatie zal in zijn eerstvolgende overeenkomsten met zijn strategische partners een streefpercentage opnemen, richting doelgroepen, om hen ook bij deze aandachtspunten te betrekken, en de aandacht én aanpak voor SES en buitenlandse herkomst in groeiende mate naar voren te trekken bij planning en uitvoering. Tot slot nemen we voor de toekomst de punten mee rond specifieke aandacht voor ouders, het verkeerde beeld dat STEM-opleidingen duur zouden zijn, en de bijzondere aandacht voor TSO en BSO.		

	Finaal moet het uiteraard de bedoeling zijn om alle STEM-interventies automatisch inclusief te laten zijn voor deze kinderen en jongeren. We stellen echter vast dat het reguliere STEM-aanbod van derden (bv. de wetenschapscentra, de academies...) tot op heden deze doelgroepen niet echt functioneel bereikt. De passies en talenten van een grote groep worden dus al te vaak gemist. Maar de bereidheid om hier vanuit het gemeenschappelijke STEM-beleid sterker op in te zetten is formeel een feit. In 2016 willen we verder gefocust inzetten op de ontwikkeling van een aantal projecten die in de praktijk aantonen dat het uiteraard mogelijk is deze doelgroep(en) te bereiken. In Europa zet het EEUCENET specifiek in op bijzondere methodes om kinderen en jongeren met SES-achtergrond te bereiken en te enthousiasmeren voor alle onderdelen van STEM. In functie van verduurzaming van deze STEM-projecten, is het de bedoeling samen te werken met andere partners, zoals de lokale besturen en de bedrijven uit het STEM-Charter, die eveneens op zoek zijn naar innovatieve methodes voor deze doelgroep, vanuit hun aandacht voor een (groot)stedelijke problematiek en de noden op de arbeidsmarkt. Op basis van de aandachtspunten die blijken uit de STEM-Monitors 2016 en 2017 werd marktbevraging gedaan door een externe consultant over innovatie-opportunities binnen tso en bso. STEM manifesteert zich immers minder in deze onderwijsvormen dan binnen andere. Het STEM-Platform plant een advies over STEM en doelgroepenbeleid. Ook de geplande focus op “STEM for All” in het nieuwe STEM-Actieplan 2020-2030 zal automatisch een bredere, inclusieve armslag inhouden. Ter voorbereiding heeft het STEM-Platform al een aantal vzw’s gehoord die inzetten op werken met jongeren in de vrije tijd, met inbegrip van STEM. Daarnaast is er een externe evaluatie gebeurd van het STEM-aanbod en een overzicht gemaakt van de STEM-aanbieders, resulterend in een advies om een STEM-Steunpunt en een departementsoverstijgende STEM-regisseur op te richten, zodat de initiatieven in de toekomst worden verdiept en beter gecoördineerd. Indien dit advies wordt uitgevoerd, zal dit zeker een impact hebben op een sterkere focus op doelgroepleerlingen.	
	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
	2015	Een aantal projecten worden opgezet die aantoonbaar deze doelgroep(en) bereiken.
	2016	Blijvende ondersteuning van de leerkrachten basisonderwijs die werken met kansarme kinderen en kinderen van buitenlandse herkomst via het Lerend Netwerk STEM voor het basisonderwijs. Verdere verspreiding van goede praktijkvoorbeelden uit de vrije tijd. Bekendmaking, ondersteuning en promotie van goede praktijken die kansarme jongeren – specifiek binnen TSO en BSO -, extra kansen bieden om hun talenten te ontdekken.
	2017	Wisselende VTE inzet bij verschillende partners.

	Verdere verspreiding van goede praktijkvoorbeelden uit de vrije tijd. Bekendmaking, ondersteuning en promotie van goede praktijken die kansarme jongeren – specifiek binnen TSO en BSO -, extra kansen bieden om hun talenten te ontdekken.	
2018	Blijvende ondersteuning van de leerkrachten basisonderwijs die werken met kansarme kinderen en kinderen van buitenlandse herkomst. Verdere verspreiding van goede praktijkvoorbeelden uit de vrije tijd. Bekendmaking, ondersteuning en promotie van goede praktijken die kansarme jongeren – specifiek binnen TSO en BSO -, extra kansen bieden om hun talenten te ontdekken. Afronding van de marktbevraging. Vanaf 09/2018: uitwerken van trajecten met een ruim aantal scholen (leerkrachtenteams en leerlingen) en bedrijven. Advies over STEM en doelgroepenbeleid (STEM-platform) Vorbereiding STEM-Actieplan 2020-2030	Wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2019	Verderzetting en voorbereiding overkanteling van deze acties in het STEM-Actieplan 2020-2030.	Wisselende VTE inzet bij verschillende partners

Maatregel	Een decreet dat een geïntegreerd EVC-beleid regelt, versterkt de onderwijs- en werkkansen van (o.m.) personen van buitenlandse herkomst. [EVC = erkennen van verworven competenties]			Raming Budgettaire engagement	De beleidsdomeinen zijn zelf verantwoordelijk voor de organisatie en financiering van de EVC-testcentra in hun domein. Zij onderzoeken hoe de financiering vorm kan krijgen.		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: Een decreet dat een geïntegreerd EVC-beleid regelt, versterkt de onderwijs- en werkkansen van (o.m.) personen van buitenlandse herkomst			effectindicator	Een maximale zichtbaarheid en waardering van competenties van alle burgers creëren met een reële maatschappelijke impact in Vlaanderen. Het civiel effect van de EVC-bewijzen vergroot, in het bijzonder op de arbeidsmarkt.	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst					
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs en Werk			outputindicator	Conceptnota EVC (15 juli 2015) Decreet EVC (2018-2019)	Streefwaarde
	administratie	Departement Onderwijs & Vorming, AHOVOKS, Departement WSE, VDAB					Niet van toepassing
betrokkenen	kabinet						
	administratie	ESF, DBZ, DKB, Agentschap Integratie en Inburgering, Agentschap Binnenlands Bestuur, DCJSM, DWVG, Kind en Gezin	Andere partners	Ambtelijke werkgroep EVC: de concrete voorbereiding en opvolging van een geïntegreerd EVC-beleid wordt verankerd in een formeel orgaan, samengesteld uit vertegenwoordigers van de betrokken administraties van de verschillende beleidsdomeinen (naast Onderwijs en Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie): - Bestuurszaken - Integratie en Inburgering - Jeugd - Cultuur - Sport - Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Daarnaast zal er ook regelmatig terugkoppeling zijn met de voornaamste stakeholders, nl. de onderwijsactoren en de sociale partners			
Duiding maatregel	Het huidige versnipperde EVC-landschap en de gescheiden EVC-praktijken maken dat EVC in Vlaanderen nog te weinig gebruikt wordt en de maatschappelijke impact ervan te beperkt blijft. Op die manier blijven heel wat competenties van mensen ondergewaardeerd en onderbenut. Het doel is dan ook om een meer geïntegreerd EVC-beleid uit te werken en te komen tot een gemeenschappelijk kader waarbinnen de verschillende beleidsdomeinen EVC concreet kunnen vormgeven. EVC kan op deze manier een ‘tweede kans’ zijn voor mensen om alsnog een kwalificatie te behalen.						

	Dit gemeenschappelijk kader zal verankerd worden in een overkoepelend EVC-decreet. In de conceptnota (en de memorie van toelichting bij) het decreet EVC is als volgt verwezen naar EVC als een element in een integratiebeleid voor nieuwkomers "Opdat het EVC-decreet ook zou bijdragen aan betere tewerkstellingskansen van personen van buitenlandse herkomst (waaronder ook anderstalige nieuwkomers), is bijzondere aandacht vereist voor taal- en culturele drempels bij de (toeleiding naar de) beoordeling van competenties. Een goede samenwerking en doorverwijzing tussen inburgering, VDAB en de EVC-testcentra (en eventueel de onderwijsinstellingen) is van groot belang."	
≡ ≡ ≡ ≡ ≡	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2015	Onderzoek betreffende de financiering EVC / opvolging met stuurgroep / opstart ambtelijke werkgroep met verschillende beleidsdomeinen ter voorbereiding van de regelgeving.	
2016	Resultaten over het onderzoek betreffende de financiering EVC / vervolg ambtelijke werkgroep met verschillende beleidsdomeinen ter voorbereiding van de regelgeving	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2017	Vorbereiding EVC-decreet	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2018	Opmaak EVC-decreet en start wetgevend proces	
2019	Implementatie EVC-decreet	

Maatregel	Optimalisering van de oriëntering en kwalificering van leerlingen en studenten		Raming Budgettaire engagement	Volgende budgetten voor Columbus als geheel (tool is voor alle leerlingen én houdt rekening met achtergrondkenmerken) 2016: - Ontwikkeling en onderzoek Columbus: 200.000 euro - Communicatie: 30.000 euro - Programmatie tijdelijke tool in Qualtrics: 6.050 euro - Ontwikkeling digitaal platform voor Columbus en instaptoets lerarenopleiding: 457.000 euro 2017: - Ontwikkeling en onderzoek Columbus: 200.000 euro - Communicatie: 10.000 euro - Hosting digitaal platform: 97.000 euro 2018: 200.000 euro 2019: 200.000 euro (+ IT-kosten - nog onbekend)	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1. Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd.	effectindicator		
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst			
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs	outputindicator	ongekwalificeerde uitstroom - vermindering kloof volgens (huidige) nationaliteit en gezinstaal/thuistaal	Streefwaarde
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming, AHOVOKS			
betrokkenen	kabinet				

	administratie		Andere partners	Heel wat partners zijn betrokken bij de uitwerking van het studiekeuzetraject: onderwijskoepels en –netten, centrumnetten CLB, Vlor, Vluhr, Vlir, Vlhora, VSK, VVS, wetenschappelijke experts... Ook organisaties als het Netwerk tegen Armoede zullen betrokken worden in de uitwerking van strategische keuzes
Duiding maatregel	Om de oriëntering van leerlingen en studenten te optimaliseren, wordt ingezet op het doorlopen van een goed studiekeuzetraject dat aanvangt vanaf het kleuteronderwijs. Kwaliteitsvolle studie- en beroepskeuzebegeleiding is een geïntegreerd, continu en dynamisch proces waarbij zowel aandacht gaat naar cognitieve als naar sociaal-emotionele en lichamelijke aspecten van het keuzeprocess en streeft naar actieve betrokkenheid van alle actoren, inclusief de leerlingen zelf en hun ouders. We willen via maatregelen binnen de modernisering van het secundair onderwijs (overgang basisonderwijs-secundair onderwijs en invoering oriënteringsproeven aan het eind van het secundair onderwijs) en op basis van de resultaten van de performance audit bij de CLB's en de wetenschappelijke review naar leerlingenbegeleiding, komen tot een optimalisering van de oriëntering en begeleiding van leerlingen in het leerplichtonderwijs op weg naar verdere opleidingen of naar de arbeidsmarkt. Het feit dat de socio-economische achtergrond een bepalende rol speelt in keuzetrajecten wordt hierbij expliciet meegenomen. De visie die is uitgewerkt door de VLUHR bevestigt het principe dat de oriënteringsproeven ongevoelig moeten zijn voor niet-pertinente kenmerken van studiekeuzers, zoals gender, culturele of socio-economische achtergrond. Dit wordt verder bewaakt bij de implementatie. Tot slot hebben we ook in het actieplan 'samen tegen schooluitval' aandacht voor het inbrengen van arbeidsinstrumenten in de klaspraktijk zoals bijvoorbeeld Mijn Loopbaan. Flankerend wetenschappelijk onderzoek naar processen van interactie en betekenisgeving, met specifieke aandacht voor kinderen met een lage SES-achtergrond en kinderen van buitenlandse herkomst.			
≡ ≡ ≡ ≡ ≡	Mijlpalen		Geschatte personeelsinzet (VTE)	
2015	- Binnen Vluhr, Vlhora en Vlir zijn commissies actief omtrent visieontwikkeling oriëntering. - Audit CLB en wetenschappelijke review leerlingenbegeleiding lopen, worden opgeleverd eind september 2015. - Beslissing omtrent uitrol oriënteringsproeven in secundair onderwijs.			
2016	- Piloot met afname prototype oriënteringsproef.			
2017	- Opstart flankerend onderzoek			
2018	- Nieuw decreet leerlingenbegeleiding definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 23 februari 2018 en plenair gestemd op 18 april mei 2018 in het Vlaams parlement; 1/9/2018 ingangsdatum decreet			

	- Verdere ontwikkeling en implementatie oriënteringsproef (= exploratie-instrument Columbus) voor leerlingen derde graad van studierichtingen met doorstroom- of dubbele finaliteit.	
2019	- De realisatie van een begeleid studiekeuzetraject voor elke leerling en student in Vlaanderen.	

Maatregel	Het doelgroepenbeleid van de Syntra wordt gedecentraliseerd, Syntra-Vlaanderen neemt een ondersteunende rol op en houdt toezicht op het doelgroepenbeleid.			Raming Budgettair engagement	250.000 (voor alle doelgroepen)		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1. Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd.			effectindicator	Nog te bepalen	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst					
verantwoordelijken	kabinet	Werk			outputindicator	Acties worden opgenomen in kwalitatief jaarplan van de SYNTRA's. Dit plan wordt geëvalueerd.	Streefwaarde
	administratie	Vlaams Agentschap voor Ondernemingsvorming Syntra-Vlaanderen					Geen streefwaarde
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners		Regionale SYNTRA's		
Duiding maatregel	Met een doelgroepenbeleid willen we ondernemersopleidingen toegankelijker maken voor die cursisten die minder doorstromen naar ondernemerschap (en in het algemeen naar werk). Het doelgroepenbeleid bestaat al sinds 2006 en werd in 2018: de verschillende SYNTRA's staan nu in voor de uitvoering en implementatie van het doelgroepenbeleid. Het Agentschap Syntra-Vlaanderen ontwikkelt het kader en houdt toezicht op de uitvoering van het doelgroepenbeleid. De SYNTRA maken jaarlijks een kwalitatief jaarplan op. Daarin wordt ook een visie doelgroepenbeleid opgenomen die vertrekt van de regionale noden van elk SYNTRA en van het betrekken van partners met de juiste expertise. In deze visie duiden de SYNTRA welke initiatieven er worden genomen binnen het doelgroepenbeleid, voor welke doelgroep elk initiatief is en wie trekker wordt van de verschillende initiatieven. Bovendien geven ze aan welke trajecten ze specifiek zullen organiseren voor bepaalde doelgroepen. Jaarlijks maken de SYNTRA een evaluatie van het doelgroepenbeleid en rapporteren ze hierover in het organisatieplan, inclusief de besteding van het budget. Tussentijds rapporteren de SYNTRA over de besteding van het budget (15 juli en 15 december). Op basis van deze rapportering of evaluatie kan het kader doelgroepenbeleid worden bijgestuurd. De doelgroepen waarvan sprake zijn: • Personen van buitenlandse herkomst • 55 + • Jongeren - 25 jaar met een grote afstand tot de arbeidsmarkt • Personen met arbeidshandicap						
/// /// ///	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)			

2018	Tot juni 2018: verderzetting van het vroegere doel- en kansengroepenbeleid. Implementatie van nieuw kader vanaf juni 2018.	
2019	Middelen nog te bevestigen	

Maatregel	Het Agentschap Jongerenwelzijn organiseert een aanbod context begeleid autonoom wonen voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen tussen 16 en 25 jaar, onder een flexibel en aangepast toezicht. Het gaat om 100 plaatsen (kleine wooneenheden (KWE)).			Raming Budgettaire engagement	De kostprijs van dit initiatief bedraagt 1.687.866 euro (projectmatig).	
STRATEGISCHE DOELSTELLING	SD 1: Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijk leven significant verbeterd.			Effectindicator	- De missing link tussen residentiële woonvormen en autonoom wonen wordt ondervangen door het installeren van innovatieve verblijfsvormen: kleinschalige wooneenheden waar een beperkt aantal jongeren samenleven onder een flexibel en aangepast toezicht en ondersteund door een gedegen permanentiesysteem. - Isolement en eenzaamheid worden tegengegaan en de communicatieve en socio-emotionele vaardigheden worden versterkt. - Uit de stuurgroep blijkt dat zowel de initiatiefnemers als de NBMV die in een "kleine wooneenheid" KWE verblijven de verblijfsmodule positief evalueren.	
OPERATIONELE DOELSTELLING	OD 1.2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst.					
verantwoordelijken	kabinet	Welzijn		outputindicator	- Jaarlijkse inhoudelijke en financiële eindrapportage - 3-maandelijkse stuurgroep	Streefwaarde
	administratie	Agentschap Jongerenwelzijn				
betrokkenen	kabinet					
	administratie			Andere partners	Categoriaal aanbod (3 private voorzieningen)	
Duiding maatregel	De modaliteiten van de overeenkomsten die met de initiatiefnemers – zijnde Minor Ndako, vzw De Oever en MMZ Kiosk – werden afgesloten voorzien in de mogelijkheid tot een creatief-innovatieve invulling omdat het met vernieuwende verblijfsvormen – kleinschalige wooneenheden met een aangepast toezicht en onder een gedegen permanentiesysteem – gecombineerd kan worden. De kleinschalige wooneenheden worden betaald met projectmatige middelen.					
///	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2017	100 modules CBAW middenintensiteit. Een lange wachtlijst bij elke initiatiefnemer is aanwezig.			+/- 32 VTE		
2018	100 modules CBAW middenintensiteit.			+/- 32 VTE		
2019						

Maatregel	We zetten in op deskundigheidsbevordering van hulpverleners aan niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.				Raming Budgettair engagement	Projectmiddelen (radicalisering + NBMV) 2017: 200.000 2018: 200.000	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd.			effectindicator	Betere opvang, betere hulpverlening	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst.					
verantwoordelijken	kabinet	Welzijn			Outputindicator	Alle organisaties die NBMV begeleiden hebben vorming gekregen.	Streefwaarde
	administratie	Agentschap Jongerenwelzijn					n.v.t.
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners				
Duiding maatregel	De Ondersteuningsteams Allochtonen (OTA) zetten in op deskundigheidsbevordering van hulpverleners die NBMV opvangen en begeleiden, d.m.v. trajectcoaching, teamondersteuning en vorming op maat. Deze opdracht zit vervat in een breder project waarbij de OTA eenzelfde vorming en ondersteuning bieden inzake radicalisering.						
≡ ≡ ≡ ≡ ≡	Mijlpalen				Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2016	Uitwerking aanbod door de OTA						
2017	Opstart van project, kenbaar maken van aanbod, opstart van traject met de verschillende organisaties NBMV						
2018	Evaluatie en formuleren van aanbevelingen						
2019							

Maatregel		Consolidatie en structurele inbedding van aanmeldpunten voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die zorgen voor een gecoördineerde aanpak van de hulpvragen opdat de toegang tot jeugdhulp voor deze doelgroep gewaarborgd is.		Raming Budgettaire engagement	123.560 euro op jaarbasis Basisallocatie: werkingsmiddelen Jongerenwelzijn	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijk leven significant verbeterd.		effectindicator	- Verdieping van de hulpvraag staat voorop. - Het Aanmeldpunt werkt binnen de periode van maximum 1 maand het A-doc af. - Aanmeldpunt neemt rol contactpersoon –aanmelder op zich - Evaluatie van het Aanmeldpunt bij de verschillende ITP’s is positief - het Aanmeldpunt neemt zijn taak waar voor heel Vlaanderen en Brussel - het Aanmeldpunt profileert zich duidelijk als entiteit waar voogden kunnen aanmelden - NBBM = specifieke doelgroep: kennis hierover is aanwezig bij medewerkers Aanmeldpunt en de organisaties waarvoor ze werken - Werken met tolken + doelgroep die niet vertrouwd is met de jeugdhulpverlening - Aanmeldpunt realiseert een vlotte doorstroom naar de hulpverlening achter de toegangspoort - Duidelijk aanspreekpunt voor de voogden (ook i.f.v. klachten, vragen, druk...) - Centralisatie van de hulpvraag: voogden dreigen anders te gaan ‘shoppen’. - Indien er een tussenkomst van een MDT nodig is: Aanmeldpunt stelt de vraag en de TP wijst een MDT aan.	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst.				
Verantwoordelijken	kabinet	Welzijn		outputindicator	Aantal dossiers bij aanmeldpunten	Streefwaarde
	administratie	Agentschap Jongerenwelzijn				Min. 150 dossiers op jaarbasis
Betrokkenen	kabinet					
	administratie				Andere partners	Federale Dienst Voogdij (FOD Justitie)
Duiding maatregel	De aanmeldpunten zijn loketten die voogden en niet-begeleide minderjarigen hulp bieden bij de opmaak van een dossier om toegang te krijgen tot de Integrale Jeugdhulp. De aanmeldpunten hebben de expertise en knowhow om hulpvragen van niet-begeleide minderjarigen, van de meest eenvoudige tot de meest complexe, in beeld te brengen en te oriënteren naar een passend hulpaanbod.					

	Er zijn drie aanmeldpunten voor niet-begeleide minderjarigen: bij Minor-Ndako, Joba-Vluchtelingenwerking (Kiosk, Antwerpen) en Fonto Nova (De Oever, Genk). Op vraag van het Agentschap Jongerenwelzijn opende Minor-Ndako & Juna vzw een eerste aanmeldpunt in Aalst. Vanaf maart 2014 werd er gewerkt met drie regionaal gespreide Aanmeldpunten voor de voogden en NBMV uit heel Vlaanderen. Hiertoe werd een projectsubsidie verleend aan Minor-Ndako & Juna vzw. Deze subsidie werd - volgens een onderling overlegde sleutel - verdeeld onder de andere partners die betrokken zijn in dit project. Het gaat hierbij over vzw Voorspools-Sleegers (Joba Autonom Wonen Vluchtelingenwerking) en vzw De Oever (Fonto Nova). Het aanmeldpunt was erkend op projectmatige basis tot en met 30/06/2015. Na gunstige evaluatie van de projectwerking kreeg het aanmeldpunt een structurele inbedding en subsidiëring van het agentschap Jongerenwelzijn via 13 modules contextbegeleiding. Het aanmeldpunt wordt nu dus betoelaagd met reguliere middelen en is dus niet langer een project. In 2016 gebeurden er 255 aanmeldingen en in 2017 +/- 200 aanmeldingen (de telefonische aanmeldingen zijn niet inbegrepen).	
	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2015	150 aanvragen voor hulp van NBMV worden behandeld door de aanmeldpunten.	2 VTE
2016	255 aanmeldingen (de telefonische zijn niet inbegrepen)	
2017	+/- 200 aanmeldingen (de telefonische zijn niet inbegrepen)	
2018	150 dossiers op jaarbasis	
2019		

Maatregel	Het Masterplan 'Diversiteit in/en het jeugdwerk' zet in op meer gelijke mogelijkheden voor alle jongeren om aan vrijetijdsbesteding te kunnen deelnemen.				Raming Budgettair engagement	Binnen de reguliere budgetten	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD1: Tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijke leven significant verbeterd			Effectindicator	Het Vlaamse jeugdwerkaanbod is gediversifieerd en speelt in op de verschillende doelpublieken onder kinderen en jongeren	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD2: Organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst.					
verantwoordelijken	kabinet	Jeugd			outputindicator	Ondersteuningsaanbod voor jeugdwerkorganisaties (instrumenten, netwerk)	Streefwaarde
	administratie	Departement Cultuur, Jeugd en Media					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners			De Ambrassade, VVJ en taskforce Masterplan	
Duiding maatregel	De eerste pijler van het Masterplan wilt een groter jeugdwerkaanbod realiseren en zorgen voor meer gelijke mogelijkheden voor alle kinderen en jongeren. Hoe kunnen organisaties een meer divers publiek bereiken? Welke kansen kunnen er gecreëerd worden voor een meer evenredige vertegenwoordiging van kinderen en jongeren en hun organisaties in het jeugdwerkveld? Hoe kan er op sectorniveau gezocht worden naar oplossingen voor de lacunes in het bestaande aanbod? Acties die in dit kader ondernomen worden, zijn: bundelen van tools en instrumenten, opzetten van ondersteuning, wegen op beleid op basis van expertise, versterken van vorming en het promoten en stimuleren van nieuwe initiatieven en praktijken.						
///	Mijlpalen				Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018	- Inventaris opmaken van de bestaande methodieken en tools op landelijk niveau - Opmaken van een sectorondersteuningsplan rond diversiteitsbeleid - Opstarten en promoten van een Vlaams netwerk voor Jeugdwerk voor allen - Nieuwe projectoproep rond nieuwe en bijkomende initiatieven - Doelgroepgerichte jeugdwerkorganisaties worden ondersteund via het nieuwe decreet bovenlokaal jeugdwerk						
2019	- Bekendmaken en verspreiden van de landelijke inventaris - Ondersteuningsaanbod van jeugdorganisaties op vlak van diversiteitsbeleid - Inventaris opmaken van de bestaande methodieken en tools op lokaal niveau						

	- Doelgroepgerichte jeugdwerkorganisaties worden ondersteund via het nieuwe decreet bovenlokaal jeugdwerk - Continueren en verder uitbouwen van het Vlaamse netwerk Jeugdwerk voor allen	
--	---	--

Maatregel	De helpdesk Manorea richt zich tot niet-begeleide minderjarige nieuwkomers en hun begeleiders. Naast een helpdesk zitten ook vorming en stages in het aanbod.			Raming Budgettaire engagement	Binnen de structurele financiering van Minor-Ndako door Jongerenwelzijn		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: tegen 2019 is de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het maatschappelijk leven significant verbeterd.			Effectindicator	Hulpverleners hebben voldoende kennis en bagage m.b.t. de begeleiding van NBMV die zelfstandig (gaan) wonen. Dit resulteert in betere opvang en betere hulpverlening.	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.2: organisaties en voorzieningen verhogen de toegankelijkheid van hun aanbod voor personen van buitenlandse herkomst.					
verantwoordelijken	kabinet	Welzijn			outputindicator	Aantal helpdeskvragen en aantal vormingen/intervisies met hulpverleners	Streefwaarde
	administratie	Agentschap Jongerenwelzijn					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners		Minor-Ndako		
Duiding maatregel	Het project heet Manorea en heeft volgende inhoud: Manorea betekent “de plaats waar je bestaat” in het Amhaars (een taal gesproken in grote delen van Ethiopië). De tweetalige helpdesk Manorea wil hulpverleners ondersteunen m.b.t. de begeleiding van NBMV die zelfstandig (gaan) wonen. Manorea is een samenwerkingsverband tussen Mentor-Escale en Minor-Ndako. Beide Brusselse vzw’s hebben een jarenlange ervaring in het werken met niet-begeleide minderjarige vluchtelingen, onder meer bij het ondersteunen van de overgang naar het zelfstandig wonen. De medewerkers zorgen voor een antwoord, oplossing, doorverwijzing, infobron, helpen mee nadenken, ... Tot eind 2017 kreeg Manorea AMIF-middelen voor de financiering van Manorea. Sinds 2018 financiert Minor-Ndako Manorea met eigen middelen omdat Manorea niet geselecteerd was door AMIF voor projectfinanciering.						
///	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)			
2017	24/11/2017: 740 helpdeskvragen; 55 vormingen/intervisies/uitwisselingen			0,8 VTE			
2018	Zowel op vraag van als op eigen initiatief hulpverleners ondersteunen			0,8 VTE			
2019							

SD 2: De kennis van het Nederlands bij anderstaligen is versterkt

OD 2.1: We maken werk van een behoeftedekkend aanbod Nederlands als tweede taal

Maatregel	Kwalitatief en kwantitatief behoeftedekkend aanbod NT2			Raming Budgettair engagement	Middelen volwassenenonderwijs voor NT2+ middelen Agentschappen I&I en HvN Brussel		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 2: De kennis van het Nederlands bij anderstaligen is versterkt			effectindicator	Monitoring Agentschappen I&I en HvN Brussel – nog uit te werken (maakt onderdeel uit van maatregel)	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 2.1: We maken werk van een behoeftedekkend aanbod NT2					
verantwoordelijken	kabinet	Integratie en Inburgering en Onderwijs			outputindicator	Gewijzigde regelgeving.	Streefwaarde
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming en Agentschap Binnenlands Bestuur					n.v.t.
betrokkenen	kabinet	Werk					
	administratie	Departement WSE	Andere partners		Agentschappen Inburgering en Integratie, Huis van het Nederlands Brussel, aanbodverstrekkers NT2, VDAB, Syntra.		
Duiding maatregel	Omdat kennis van het Nederlands de toegangspoort is tot volwaardige deelname aan de samenleving, is in het regeerakkoord de beleidsintentie opgenomen om het aanbod Nederlands als tweede taal (NT2) beter af te stemmen op de noden en behoeften van de anderstalige. Om dit te realiseren komen de middelen voor de organisatie van het NT2- aanbod onder het beheer van de minister bevoegd voor inburgering. Een aanbod met private aanbodverstrekkers moet de hiaten opvullen. De minister bevoegd voor inburgering zal deze aansturing uitbouwen en opnemen en werk maken van een NT2-beleid. Om het geheel van actoren te stroomlijnen en beter op elkaar af te stemmen om te resulteren in een behoeftedekkend aanbod NT2, werken we een nieuw overkoepelend logistiek kader uit. In maart 2018 werd het financieringsdecreet volwassenenonderwijs goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Dat heft het plafond op de financiering en subsidiëring van het aanbod NT2 op en voert een open end-financiering in. De beschikbare middelen om NT2-aanbod in te richten zullen dus mee evolueren met de inschrijvingsaantallen. Daarnaast worden de projectmiddelen naar aanleiding van de verhoging van de taalvereiste inburgering aan de reguliere middelen toegevoegd. Deze maatregelen geven de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie meer mogelijkheden om hun aanbod NT2 maximaal in te richten op de lokale behoefte. De Vlaamse Regering heeft eveneens het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid op 30 maart 2018 principieel goedgekeurd. Dit voorontwerp creëert onder meer een beleidskader voor het beleid inzake Nederlands als tweede taal. Over het voorontwerp worden momenteel de nodige adviezen ingewonnen (VLOR en SERV, nadien Raad van State)						

	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2015	In het najaar van 2015 maakt de onderwijsinspectie op basis van een data-analyse, een bevraging van de betrokken centra en via werkbezoeken een evaluatie en analyse van het huidige aanbod NT2	GIA-team van de onderwijsinspectie (met extra middelen van inburgering)
2016	Conceptnota's Inburgering en Onderwijs over hoe een behoeftedekkend aanbod NT2 gerealiseerd zal worden	
2017	Regelgevend traject	
2018	Goedkeuring financieringsdecreet volwassenenonderwijs door Vlaams parlement (maart 2018) Regelgevend proces: Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid wordt ingediend bij het Vlaams Parlement	
2019	Implementatie van het decreet financiering volwassenenonderwijs per 1 september 2019	

Maatregel	We zetten, vanuit integratie door werk, door middel van een vlot en naadloos traject naar werk, in op een geïntegreerd taal- en werkbeleid: dit doen we aan de hand van een goede samenwerking met de Agentschappen Integratie en Inburgering, onderwijs, de sectoren, werkgevers en werkgeversorganisaties en andere partners (die werken met anderstalige werkzoekenden).			Raming Budgettaire engagement	Binnen de reguliere budgetten		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 2: De kennis van het Nederlands bij anderstaligen is versterkt			effectindicator	Door- en uitstroomindicatoren - Kennis Nederlands. Basis: Lexicon doelgroep ‘Integratie door werk’.	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 2.1. We maken werk van een behoeftedekkend aanbod Nederlands als tweede taal.					
verantwoordelijken	kabinet	Werk Integratie en Inburgering Onderwijs			outputindicator	VDAB zet in op maatwerk in functie van de noden van de anderstalige klant. De dienstverlening wordt hierop afgestemd. Aantal NODO’s (Nederlands op de Opleidingsvloer), Aantal NODW’s (Nederlands op de Werkvloer), Aantal (geïntegreerde) opleidingen, aantal schakelpakketten, aantal stages en IBO’s met taalondersteuning → Afhankelijk van de vraag / geen doel op zich	Streefwaarde
							Flexibel, afhankelijk van de vraag. Werking is sterk afhankelijk van instroom van nieuwkomers (EU en derdelanders)
	administratie	VDAB					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners		Onderwijs, Agentschappen Integratie en Inburgering, opleidingspartners, de sectoren		

Duiding maatregel	Voor inburgeraars wordt vanuit een kwaliteitsvolle perspectiefbepaling, de cursus maatschappelijke oriëntatie, een kwaliteitsvolle screening ‘afstand tot de arbeidsmarkt’ en loopbaanoriëntatie het kortste traject naar werk bepaald. Screening vertrekt vanuit een waarderende benadering (appreciative approach). Welke competenties en talenten zijn aanwezig? Voor anderstalige werkzoekenden met een migratieachtergrond / niet-inburgeraars wordt eenzelfde screening en loopbaanoriëntatie voorzien. Het traject kan de volgende dienstverlening bevatten: schakelpakketten, taalcoaching op maat, opleiding (geïntegreerde opleidingen waarin zowel aan de talige competenties als de technische competenties wordt gewerkt), werkplekleren met taal en/of integrale coaching, integratie principe ‘digital first’ (methodemix), ... Welke traject de anderstalige doorloopt, wordt op maat bepaald en zo snel mogelijk binnen een inclusieve aanpak. Via dit proces willen we de competenties van anderstalige werkzoekenden versterken en tevens investeren in ‘taalbeleidsacties’ op de werkplek. Zo willen we komen tot een maatgerichte, kwaliteitsvolle ondersteuning van de werkgever. Dit betekent dat we directer sturen naar werk en vertrekken vanuit de aanwezige competenties en talenten (supported employment). Naast het serieel laten doorlopen van eerst taalverwerking (Nederlands als competentie) met daarna andere competentieversterkende opleidingen en daaropvolgend stage en ten slotte tewerkstelling, wordt er vanaf heden nog sterker ingezet op een combinatie en/of integratie van alle acties. Dit gebeurt dan onder de vorm van geïntegreerde taal-en competentieversterkende opleidingen en trajecten (meerjarige component).	
//////////	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2018	Samenwerkingsovereenkomst onderwijs - VDAB Verdere implementatie van geïntegreerde taal- en competentieversterkende opleidingen + evaluatie	Voltallig NT2- instructeurskorps voor het volledig aanbod NT2, ingezet op maat van de klant
2019	Verdere implementatie van geïntegreerde taal- en competentieversterkende opleidingen	Voltallig NT2- instructeurskorps voor het volledig aanbod NT2, ingezet op maat van de klant

Maatregel	Door tijdelijke maar gerichte maatregelen naar aanleiding van de instroom van asielzoekers wordt de organisatie van en de expertiseopbouw en –deling binnen het onthaalonderwijs in het leerplichtonderwijs geoptimaliseerd.			Raming Budgettaire engagement	504.000 euro voor 2016	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 2: De kennis van het Nederlands bij anderstaligen is versterkt.			effectindicator	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 2.1: We maken werk van een behoeftedekkend aanbod Nederlands als tweede taal.				
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs			outputindicator	
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming en AGODI				Streefwaarde
betrokkenen	kabinet					n.v.t.
	administratie		Andere partners			
Duiding maatregel	De sterk verhoogde instroom van asielzoekers leidt tot een sterk verhoogde instroom in het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers. Dit stelt het onthaalonderwijs in het leerplichtonderwijs voor verschillende uitdagingen: zowel organisatorisch als qua expertiseopbouw en -deling. Die uitdagingen stellen zich het scherpst in de omgeving van de nieuwe collectieve opvangcentra, waar de vraag naar onthaalonderwijs vaak plots, maar geconcentreerd ontstaat. Naast een gerichte ondersteuning door AGODI van (lokaal overleg met) de betrokken scholen en van lokale besturen (die het lokale overleg tussen scholen en externe partners mee vorm geven), zullen specifieke, maar tijdelijke maatregelen worden genomen ter versterking van het onthaalonderwijs en/of ter ondersteuning van anderstalige nieuwkomers in het basis- en secundair onderwijs. Het OBPWO-onderzoek ‘Cartografie en analyse van het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers en OKAN-leerlingen’ (2014-2016) brengt het onthaalonderwijs en schoolloopbanen van anderstalige nieuwkomers in kaart. De resultaten van het onderzoek en de beleidsaanbevelingen vormen de start voor een participatief traject dat uitmondt in een actieplan ter versterking van het onthaalonderwijs in het basis- en secundair onderwijs.					
///	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2015	1. Monitoring van verhoogde instroom anderstalige nieuwkomers in scholen + ontwikkelingen m.b.t. opvanginitiatieven i.k.v. toeleiding naar onderwijs 2. advies van de Vlaamse Onderwijsraad van 24 september 2015 3. overleg met onderwijspartners, Fedasil, Rode Kruis en vertegenwoordigers van betrokken overheden 4. Ondersteuningsaanbod door AGODI voor school- en lokale besturen zowel binnen als buiten werkingsgebied lokale overlegplatforms (LOP’s) 5. Programmatie Onthaalonderwijs voor Anderstalige Nieuwkomers (OKAN) – voltijds gewoon secundair onderwijs Versoepeling van de programmatieprocedure (voorheen slechts één maal per jaar, nu mogelijkheid om tijdens het schooljaar met onthaalonderwijs te starten)					

2016	1. Monitoring van verhoogde instroom anderstalige nieuwkomers in scholen + ontwikkelingen m.b.t. opvanginitiatieven i.k.v. toeleiding naar onderwijs Met bijzondere aandacht voor impact afbouw collectieve opvanginitiatieven tweede jaarhelft 2016. 2. Overleg met onderwijspartners, Fedasil, Rode Kruis en vertegenwoordigers van betrokken overheden 3. Ondersteuningsaanbod door AgODi voor school- en lokale besturen zowel binnen als buiten werkingsgebied lokale overlegplatforms (LOP's) 4. Extra infrastructuurmiddelen: 10 aanvragen ontvangen waarvan 9 goedgekeurd (d.d. 01/07) 5. Ondersteuning van anderstaligen in het kleuteronderwijs 1/1/16 – 30/6/16: extra toelage van 950 euro i.k.v. stijgend aantal anderstalige kleuters & hertelling lestijden voor schooljaar 2016-2017 i.k.v. stijgend aantal anderstalige kleuters op 1 juni 2016 6. Subsidies vervoer basisonderwijs: 5 dossiers ontvangen (verdeling Vlaanderen/ Federaal) 7. Programmatie onthaalonderwijs voor Anderstalige Nieuwkomers (OKAN) voltijds gewoon SO: AgODi ontving 29 programmatie-aanvragen, waarvan er 26 werden goedgekeurd, één werd afgekeurd, één werd goedgekeurd op voorwaarde van de effectieve oprichting van een opvangcentrum in de buurt en één nog in behandeling is (dd 30 mei 2016) 8. Tijdelijke maatregel voor anderstalige nieuwkomers in het kleuteronderwijs: - o AN, jonger dan 5 jaar, genereren een toelage van 950euro, in te zetten voor taalstimulering. Eenzelfde toelage voor het aantal kleuters met thuistaal niet-Nederlands (TNN) op 1/2/2016 dat de school meer telt dan op 1/2/2015. - o Telling op 1/6/2016: Het aantal kleuters met TNN (inclusief AN) dat de school op 1/6/2016 meer telt dan op 1/2/2016 genereert 0.29116lestijd (per kleuter) voor schooljaar 2016-2017.9. Herziening financieringssysteem en taakinvulling vervolgschoolcoaches in OKAN voltijds gewoon SO per 1 september 2016 (berekening middelen op basis van aantal regelmatige leerlingen ipv forfaitaire toekenning van 22 uren-leraar)	AGODI personeelsinzet 3 VTE Reguliere ondersteuningsaanbod AN basisonderwijs: 271 VTE Reguliere ondersteuningsaanbod OKAN SO: 533 VTE Hertelling lestijden BaO op 1 juni: 892 scholen samen 1285 lestijden Extra toelage 950 euro: 5.012.200 euro – 5.276 kleuters Hertelling uren-leraar SO op 1 juni: 415,2 lestijden
2017	Verlenging tijdelijke maatregel voor anderstalige nieuwkomers in het kleuteronderwijs: o AN, jonger dan 5 jaar, genereren een toelage van 950euro, in te zetten voor taalstimulering. Eenzelfde toelage voor het aantal kleuters met thuistaal niet-Nederlands (TNN) op 1/2/2017 dat de school meer telt dan op 1/2/2016. Publicatie OBPWO-onderzoek 'Cartografie en analyse van het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers en OKAN-leerlingen'	

	Studiedag (O)Kans voor een versterkt onthaalonderwijs, start van een participatief traject ifv versterken van het onthaalonderwijs in het basis- en secundair onderwijs Monitoringrapport Vervolgschoolcoaches door onderwijsinspectie (nav herziening financieringssysteem en taakinvulling vervolgschoolcoaches, zie 2016 - punt 9)	
2018	Terugkomdag (O)Kans voor een versterkt onthaalonderwijs Schooljaar 2018-2019: lancering en start uitrol actieplan ter versterking van het onthaalonderwijs in het basis en secundair onderwijs	
2019		

Maatregel	SYNTRA Vlaanderen ondersteunt verder (door co-financiering) de werking van taal-en leercoaching die de SYNTRA al sinds 2009 implementeren over verschillende campussen in Vlaanderen.			Raming Budgettair engagement	150.000 euro op jaarbasis		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 2: We investeren in de kennis en het gebruik van het Nederlands (als tweede taal) met het oog op een verhoogde participatie van personen met een buitenlandse herkomst in het maatschappelijk leven.			Effectindicator	Meetfactoren: Aantal cursisten die taal- en leercoaching volgen Aantal uren taal- en leercoaching Cursistentevredenheid taal- en leercoaching Percentage cursisten die hun opleiding succesvol beëindigde na het volgen van taal -en leercoaching (verhouding totaal aantal cursisten TLC en geslaagde cursisten TLC)	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 2.2: De Vlaamse overheid voert een taal(promotie)beleid en we stimuleren de voorzieningen om een taalbeleid te voeren.					
verantwoordelijken	kabinet	Werk			Outputindicator	TLC evaluatierapport (jaarlijks)	Streefwaarde
	administratie	Agentschap voor Ondernemersopleiding Syntra-Vlaanderen					Geen vereist aantal te bereiken.
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners		Regionale SYNTRA's		
Duiding maatregel	De taal- en leercoach richt zich tot elke cursist Diensten Algemeen Belang (ondernemerstrajecten) die taal- en/of leerondersteuning nodig heeft bij het volgen van een ondernemersopleiding. Elk SYNTRA past zijn taal-en leercoaching aan, aan het profiel van de cursisten en identificeert prioritaire doelgroepen. De taal- en leercoach biedt taal- en/of leerondersteuning aan cursisten binnen SYNTRA en dit vooral op het niveau van 'leren leren': het aanbrengen/begrijpen van structuur in de cursus (bv. via mindmaps), leren informatie opzoeken, ...Naast het aanbieden van studietechnieken biedt de taal- en leercoach ook een heel belangrijke morele ondersteuning/duwtje in de rug. De taal- en leercoach is geen psycholoog/therapeut, maar heeft wel oog en oor voor de randvoorwaarden voor het leerproces. De persoonlijke aanpak en het bieden van een 'luisterend oor' zijn cruciaal voor het wegwerken van twijfels, faalangst enz. Op die manier heeft de taal- en leercoach een positieve invloed op het ontwikkelen van een positieve leerattitude en persoonlijke groei bij de cursist. De taal- en leercoach vertrekt steeds vanuit de idee van 'empowerment' van de cursist: het versterken van de competenties opdat mensen de motor kunnen zijn van hun eigen ontwikkeling.						
≡≡≡≡≡	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)			
2018	Continuering werking taal- en leercoach			+/- 1 VTE TLC per SYNTRA			
2019	Middelen nog te bevestigen						

OD 2.2: De Vlaamse overheid voert een taal(promotie)beleid en we stimuleren de voorzieningen om een taalbeleid te voeren

Maatregel	Scholen aanmoedigen om een actief talenbeleid te voeren			Raming Budgettair engagement	Reguliere (onderzoeks)middelen, geen extra budget		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 2: De kennis van het Nederlands bij anderstaligen is versterkt.			effectindicator	Meer scholen voeren een actief talenbeleid	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 2.2: De Vlaamse overheid voert een taal(promotie)beleid en we stimuleren de voorzieningen om een taalbeleid te voeren.					
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs			outputindicator		Streefwaarde
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners				
Duiding maatregel	De onderwijsachterstanden van leerlingen van buitenlandse herkomst worden vaak gelinkt aan hun talige achtergrond. De traditionele dichotome meting van anderstaligheid is echter te beperkt en leidt tot te veel statistische ruis. In het OBPWO-onderzoek Meertaligheid als Realiteit op School (MARS) wordt via een mixed method design op een meer verfijnde manier de dynamische interactie tussen meertalig (MT) taalgebruik, de disposities en percepties hierover en de impact van meertaligheid op onderwijsprestaties ontrafeld. Een kwantitatief meetinstrument wordt gehanteerd met een uitgebreide set aan vragen naar MT taalgebruik. Daarnaast worden de MT praktijken ook op een kwalitatieve manier in kaart gebracht door middel van ‘taalportretten’ en ‘foto’s’ die de MT realiteit representeren. Zie ook fiche 2.2.3 over de opvolging van de maatregelen m.b.t. de kennis van het Nederlands in het leerplichtonderwijs voor de verdere stappen.						
≡≡≡≡≡	Mijlpalen				Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2016	- Eindrapport MARS (vrijgave april 2016) - Opdracht van Minister Crevits aan de VLOR om een kader voor een actief talenbeleid uit te werken – wordt uitgewerkt tegen oktober 2016 19 oktober 2016: studiedag rond meertaligheid op school: - om de belangrijkste bevindingen van het onderzoek verder toe te lichten - om praktijkverhalen te brengen uit de meertalige realiteit van het Vlaamse onderwijs - De studiedag wil zo een forum creëren voor het uitwisselen van ervaringen om praktisch en constructief om te gaan met meertaligheid in de klas.						
2017	Het advies van de Nederlandse Taalunie over de rol van het onderwijs Nederlands in de 21 ^{ste} eeuw.						

2018	8 maart 2018: studiedag rond meertaligheid op school voor scholen in de Vlaamse Rand	
2019		

Maatregel	Opvolgen van recent ingevoerde vernieuwingen met betrekking tot de kennis van het Nederlands in het leerplichtonderwijs (taalscreening, taaltraject, taalbad, extra uren Nederlands)			Raming Budgettair engagement	Reguliere middelen, geen extra budget		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 2: De kennis van het Nederlands bij anderstaligen is versterkt.			effectindicator	Vlaamse Departement van O&V is op de hoogte van eventuele knelpunten die gepaard gaan met de implementatie van de maatregelen	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 2.2: De Vlaamse overheid voert een taal(promotie)beleid en we stimuleren de voorzieningen om een taalbeleid te voeren.					
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs			outputindicator	indien nodig: aanpassing van de regelgeving rond de maatregelen	Streefwaarde
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners				
Duiding maatregel	We volgen de recente maatregelen ter versterking van het Nederlands op door o.a. signalen te registreren over hun implementatie vanuit zowel het onderwijsveld als de Onderwijsinspectie. Het gaat om de volgende maatregelen: verplichte taalscreening bij eerste instroom in gewoon lager en gewoon voltijds secundair onderwijs, taaltraject afgestemd op de behoeften van de leerling met eventueel een taalbad in lager onderwijs, extra uren Nederlands in het secundair onderwijs. Deze maatregelen traden in werking op 1 september 2014. De overheid verzamelt geen gegevens over de implementatie van de initiatieven, maar ontvangt wel signalen over eventuele knelpunten met betrekking tot hun implementatie. Op die manier worden ze opgevolgd en indien nodig bijgestuurd, met aandacht voor planlast. Via Onderzoekslijn SONO 1.5 (zie ook http://data-onderwijs.vlaanderen.be/onderwijsonderzoek/?nr=425) houden we zicht op (a) de diversiteit aan implementatiepraktijken van scholen qua taalscreening en taalstimulerende maatregelen; (b) de effecten van die maatregelen ter versterking van de Nederlandse taalvaardigheid van leerlingen en (c) de factoren op micro-, meso- en macroniveau die de implementatie en effecten van de genomen maatregelen beïnvloeden. N.a.v. de tegenvallende resultaten van PIRLS 2016 en PISA 2015 over Begrijpend Lezen, heeft Minister Crevits als lid van het Comité van Ministers van de Taalunie beslist om een Raad op te richten die specifiek zal inzetten op initiatieven rond Begrijpend Lezen. Dat dient een wisselwerking op te leveren tussen versterkte beleidsinitiatieven en verbrede activiteiten aan de basis. Ook betrokken organisaties van doelgroepen zullen hierbij uitgenodigd worden.						
///	Mijlpalen				Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2015	nota knelpunten m.b.t. implementatie van de verplichte taalscreening						
2016	Schrappen van verplichte taalscreening in het onthaalonderwijs via OD XXVI						

	In het nieuwe steunpunt beleidsgericht onderwijsonderzoek is een onderzoekslijn opgenomen die in kaart brengt en evalueert hoe de recente taalstimulerende maatregelen in de praktijk worden toegepast.	
2017	Eerste resultaten bovengenoemd onderzoek worden verwacht ten vroegste in najaar 2017	
2018	Oprichting Taalraad begrijpend lezen (Taalunie) Verder flankerend onderzoek	
2019	Actieplan Begrijpend Lezen (Taalraad begrijpend lezen – Taalunie)	

Maatregel	We stimuleren andere vormen van Nederlands leren.			Raming Budgettaire engagement	2017: 1 miljoen euro	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 2: De kennis van het Nederlands van anderstaligen is versterkt.			effectindicator	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 2.2: De Vlaamse overheid voert een taal(promotie)beleid en we stimuleren de voorzieningen om een taalbeleid te voeren.				
verantwoordelijken	kabinet	Integratie en Inburgering			outputindicator	Er is een kwalitatief, regionaal verspreid en overzichtelijk aanbod oefenkansen NT2.
	Administratie	Agentschappen Integratie en Inburgering, Huis van het Nederlands Brussel				
betrokkenen	kabinet					
	administratie		Andere partners			
Duiding maatregel	Om een taal onder de knie te krijgen, is het van belang die taal voldoende te horen en te spreken. Uit onderzoek blijkt dat we vooral gestimuleerd worden om te leren als de oefenkansen worden gecreëerd binnen een authentieke context en als ze vraaggericht inspelen op een behoefte en interesse van de anderstalige. Anderstaligen geven aan dat participatie in de samenleving voor hen de beste oefenkans is die er bestaat. Het doel van de experimentele projecten is om het aantal oefenkansen uit te breiden en daarbij kwaliteitsvolle of vernieuwende methodieken te ontwikkelen. Bedoeling is om de samenwerking te stimuleren, onder andere tussen het formele taalonderwijs Nederlands en de niet-formele oefenkansen. Er is de laatste jaren al veel geëxperimenteerd met oefenkansen Nederlands, maar nu is er behoefte aan verankering en kwaliteitsvolle versterking van het niet-formele aanbod. Daarbij is het de bedoeling dat we de ontwikkelde oefenkansen meer begeleiden, monitoren en op elkaar afstemmen. De Agentschappen Integratie en Inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel zijn het best geplaatst om vanuit hun regiefunctie op vlak van NT2 te bepalen hoe de projectmiddelen voor oefenkansen Nederlands het meest efficiënt en effectief ingezet worden. Door de projectmiddelen rechtstreeks aan hen toe te kennen, beschikken zij bovendien over een concrete hefboom om de regie over het aanbod oefenkansen versterkt op te nemen.					
=====	Mijlpalen				Geschatte personeelsinzet (VTE)	
2015-2016	Voorbereiding van het project ‘oefenkansen Nederlands” door de Agentschappen /Huis en voorbereiding van de uitrol van het project				Binnen de reguliere middelen van AgII, Atlas, In-Gent, HvN-Brussel	
2017	Bekendmaking oproep Selectie en bekendmaking van de geselecteerde kandidaten Inhoudelijke opvolging en intervisie Ontsluiting van gehanteerde methodieken Financiële opvolging				Binnen de reguliere middelen van AgII, Atlas, In-Gent, HvN-Brussel (bekendmaking, selectie, inhoudelijke opvolging en intervisie) 0,5 VTE (AgII - buiten reguliere middelen – financiële opvolging en controle)	
2018	Afronding coachingstraject Intervisiemoment (presentatie van korte stand van zaken per project door geselecteerde organisaties)					

	Expo: voorstelling van de projecten tijdens de Week van het Nederlands (6 tot 13 oktober 2018)	
2019	Afronding (inhoudelijke en financiële eindrapportage door geselecteerde organisaties)	

Maatregel	Het project Nieuws in de Klas richt zich ook tot anderstaligen via verspreiding bij OKAN-leerlingen, onderwijs voor sociale promotie, CVO's,...			Raming Budgettaire engagement	1.000.000 euro		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 2: Het Nederlands van personen met een buitenlandse herkomst is versterkt.			effectindicator	Anderstaligen oefenen Nederlands in schoolse context	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 2.2: De Vlaamse overheid voert een taal(promotie)beleid en we stimuleren de voorzieningen om een taalbeleid te voeren.				Anderstaligen leren de belangrijkste nieuwsbronnen kennen en vergroten hun media kritische zin	
verantwoordelijken	kabinet	Media			outputindicator	Aantal deelnemende doelgroepklassen	Streefwaarde
	administratie	Departement CJSJ					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners			Vlaamse nieuwsmedia, the PPress het Kenniscentrum Mediawijsheid, Media.21	
Duiding maatregel	In het schooljaar 2016-2017 werd het project ‘Kranten in de Klas’ omgedoopt en verruimd tot ‘Nieuws in de Klas’. ‘Nieuws in de Klas is het media-educatief project van de Vlaamse Nieuwsmedia, The Ppress, Media.21 en Mediawijs met de steun van de Vlaamse Overheid. Het project stelt scholen en leerkrachten van het lager en secundair onderwijs gedurende 1 schoolweek (5 dagen) een papieren en digitaal nieuwspakket ter beschikking én het hele jaar door themadossiers van Media.21 en ander educatief materiaal – voor zowel lager als secundair onderwijs – om te werken rond informatie, nieuws en actualiteit. Het project Nieuws in de Klas heeft tot doel leerlingen van Vlaamse en Brusselse scholen te leren om op een actieve, bewuste, kritische en creatieve manier aan de slag te gaan met nieuws en media. Meer concreet kunnen leerkrachten een papieren nieuwspakket bestellen. Het project voorziet papieren nieuwspakket per klas per dag en dit gedurende een week. Per dag ontvang je met het papieren nieuwspakket: 1 exemplaar van Metro, 2 exemplaren van De Tijd, 3 exemplaren van De Standaard, 3 exemplaren van Het Belang van Limburg, 3 exemplaren van Gazet van Antwerpen, 3 exemplaren van De Morgen, 3 exemplaren van Het Laatste Nieuws en 3 exemplaren van Het Nieuwsblad. Er wordt per pakket ook 1 exemplaar van Humo en Knack voorzien (geleverd op woensdag). Samengevat bestaat elk papieren nieuwspakket bestaat dus uit 21 kranten per dag en 2 magazines per week. De digitale kranten en magazines kunnen gelezen worden via de websites www.tijd.be, www.standaard.be, www.hbvl.be, www.gva.be, www.demorgen.be, www.hln.be, www.nieuwsblad.be, www.knack.be en www.humo.be. –De geldigheidsperiode van de logins wordt gekoppeld aan de startdata voor de papieren nieuwspakketten. Voorts wordt ook ingezet op een tabletproject: Nieuws in de Klas selecteert voor elke startperiode 2 scholen in Vlaanderen die aan de slag kunnen met elk 10 tablets. Verder hebben leerkrachten het hele schooljaar lang toegang tot nieuws- en media-gerelateerde themadossiers. Deze dossiers worden verzorgd door de volgende onafhankelijke nieuwssites: Apache, Charlie Magazine, DeWereldMorgen.be, Doorbraak.be, MO*/MO.be, newsmonkey, rekto:verso en StampMedia. De dossiers zijn te raadplegen via de website van ‘Nieuws in de Klas’. Daarnaast voorziet ‘Nieuws in de Klas’ tevens een aantal educatieve tools. Dankzij de tool ‘Iedereen Journalist’ kunnen jongeren aan de hand van verschillende video’s, vragen en opdrachten meer ontdekken over de rol van journalisten, hoe nieuws gemaakt wordt en nog veel meer. Een andere tool is						

	'de Krantenmaker', die leerlingen en leerkrachten in staat stelt om een eigen klas- of schoolkrant te maken. Tenslotte is er nog 'de Nieuwsquiz', die peilt naar wat de leerlingen van het nieuws van de afgelopen weken onthouden hebben. Er zijn twee versies, eentje voor lager onderwijs en eentje voor secundair onderwijs.	
	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2015	Subsidiëring kranten in de klas	
2016	Subsidiëring kranten in de klas	
2017	Subsidiëring Nieuws in de Klas	

Maatregel	We komen tegemoet aan de behoefte van lokale besturen en hun partners (maatschappelijke voorzieningen) aan communicatie-ondersteuning in de dienstverlening door de ontwikkeling van een gelaagd aanbod van sociaal tolken en aspirant-tolken.			Raming Budgettaire engagement	Projectsubsidie aspirant-tolken: 326.230 euro (Daarnaast reguliere middelen voor gecertificeerde sociaal tolken en vertalers)		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 2: De kennis van het Nederlands van anderstaligen is versterkt.			Effectindicator	Een duurzaam en beter op de vraag afgestemd aanbod van tolken in de dienstverlening van lokale besturen en hun partners (maatschappelijke voorzieningen).	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 2.2: De Vlaamse overheid voert een taal(promotie)beleid en we stimuleren de voorzieningen om een taalbeleid te voeren.					
verantwoordelijken	kabinet	Integratie en Inburgering			outputindicator	• Survival kit training • Onderzoeksrapport	Streefwaarde
	administratie	Agentschap Integratie en Inburgering					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners		Lokale besturen Diensten voor sociaal tolken en vertalen: Atlas, In-Gent, Sociaal Vertaalebureau Brussel Onthaal		
Duiding maatregel	Het Decreet betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid van 07/06/2013 (art. 41) regelt de inschakeling in dienstverlening van gecertificeerde sociaal tolken die in het Vlaams Register ter zake zijn opgenomen. Het certificeren van tolken en het beheer van het Register is een decretale opdracht van het Agentschap Integratie en Inburgering (AgII). Om tegemoet te komen aan de vraag naar meer gecertificeerde sociaal tolken werd een nieuw opleidings- en certificeringstraject in 2016 ontwikkeld en in 2017 ingevoerd. Dit traject is de voornaamste en structurele manier waarop gewerkt wordt aan het uitbreiden van een aanbod aan gekwalificeerde sociaal tolken. Een tweede manier waarop er gestreefd wordt naar een uitbreiding van het aanbod tolken is ontstaan uit een concrete behoefte van lokale besturen. Verschillende lokale besturen signaleerden een opvallend gestegen nood aan tolken in hun regio als gevolg van de asielinstroom en botsen daarbij op de grenzen van het beschikbare aanbod van gecertificeerde tolken. Om deze nood te ondervangen willen zij aanvullende tolkenpools opzetten en vragen hiervoor ondersteuning van het AgII. Aangezien deze nieuwe opdracht niet vervat zit in het integratiedecreet en bijgevolg niet wordt betoelaagd binnen de basisfinanciering van het AgII, werd in 2017 een aanvraag voor het project 'Verfijning aanbod sociaal <i>tolken</i>: efficiënt communiceren via een gelaagd aanbod van sociaal <i>tolken</i> en <i>aspirant-tolken</i>' ingediend. Het gaat om een proefproject waarbij in partnerschap met lokale besturen onderzocht wordt hoe een gelaagd aanbod van gecertificeerde en aspirant-tolken vorm kan krijgen. Door te experimenteren met een aanvullende tolkenpool aspirant-tolken, en door dit experiment via onderzoek van nabij te laten opvolgen, wil het Agentschap uitklaren in welke omstandigheden, met welke kandidaatprofielen, na welke training en in welke soort dienstverlening het inzetten van aspirant-tolken een valabel alternatief kan zijn voor gecertificeerde tolken. Op 22 december 2017 werd de subsidie voor dit proefproject toegekend. De uitvoering loopt tot oktober 2019.						
///	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)			

2018	Ontwikkelen en organiseren van een ‘survival kit’ training voor aspirant-tolken • bepalen van vast profiel van kandidaten, rekruterings- en selectiewijze • rekruteren en selecteren van kandidaten • organiseren van informatiemomenten • ontwikkelen van survival kit training • organiseren van survival kit trainingen op grondgebied van lokale besturen • evalueren en bijsturen Onderzoeken in welke mate en onder welke voorwaarden het inzetten van aspirant-tolken een oplossing kan bieden voor de vraag naar tolkondersteuning	Projectcoördinator 1VTE Onderzoeker-ontwikkelaar-docent 1VTE
2019	Ontwikkelen en organiseren van een ‘survival kit’ training voor aspirant-tolken • finaliseren van format survival kit training • organiseren van survival kit trainingen op grondgebied van lokale besturen • evalueren en bijsturen • realiseren van een effectief gezamenlijk aanbod gecertificeerde tolken en aspirant-tolken of taalhulpen • evalueren en bijsturen • finaliseren van project en opmaken projectrapportage Opleveren onderzoeksrapport	Projectcoördinator 1VTE Onderzoeker-ontwikkelaar-docent 1VTE

SD 3: Wederzijds respect ten aanzien van personen met een andere herkomst is merkbaar toegenomen

OD 3.1: We werken aan een genuanceerde beeldvorming over diversiteit en gaan stereotypering tegen

Maatregel	Expertendatabank wordt verder uitgebouwd en bekendgemaakt bij journalisten en studenten journalistiek. In 2018 wordt de databank grondig vernieuwd. Gegevens worden grondig geactualiseerd en de databank krijgt een krachtige zoekfunctie.		Raming Budgettair engagement	Beheer expertendatabank (dit betreft de totaliteit van expertendatabank, ruimer dan bestand experts met buitenlandse herkomst): 59.201,81 euro per jaar t.e.m. april 2018; beheer mei 18-mei 19: 60.646,41 euro Evaluatie expertendatabank: 27.864,97 euro Vernieuwde expertendatabank in Drupal: 57.577,85 euro Uitbreiding bestand: 34.179,48 euro Campagne bekendmaking expertendatabank: exacte bedrag nog te bepalen	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 3: Wederzijds respect ten aanzien van personen met een andere herkomst is merkbaar toegenomen.	effectindicator		
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 3.1: We werken aan een genuanceerde beeldvorming over diversiteit en gaan stereotypering tegen.			
verantwoordelijken	kabinet	Gelijke Kansen	outputindicator	Aantal raadplegingen van www.expertendatabank.be per maand	Streefwaarde
	administratie	Agentschap Binnenlands Bestuur			Verhoging van 20 % in het eerste beheersjaar van de vernieuwde databank, in vergelijking met het jaar voordien.
betrokkenen	kabinet				

	administratie Departement CJSJ	Andere partners VVJ, cel diversiteit van de VRT, XIO, ESN
Duiding maatregel	Deze databank helpt journalisten om onder meer mensen van buitenlandse herkomst (30% van het bestand) meer op het publieke forum aan bod te laten vanuit een specifieke expertise.	
	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2015	-Expertendatabank is ook mobiel raadpleegbaar voor journalisten en studenten journalistiek voor eind 2015 -continue actualisering van bestand en uitbreiding van bestand -bekendmaking naar doelpubliek via maandelijkse mails	
2016	- Actualiseren van de gegevens in de databank; - Bekendmaking naar doelpubliek via maandelijkse mails -evaluatie van expertendatabank wordt opgestart, gevolgd door beslissing nieuwe uitbesteding beheer	Het beheer is uitbesteed aan Kluwer en wordt opgevolgd in de stuurgroep en door Gelijke Kansen (Sabine Van de gaer). De onderwerpen van de maandelijkse mails worden bepaald in de stuurgroep waarin vertegenwoordigd zijn: Gelijke Kansen, de beheerder, beleidsdomein Media, cel diversiteit van VRT, de Vlaamse vereniging van journalisten. Kluwer stelt de ontwerpmail op. Die moet eerst worden goedgekeurd door Gelijke Kansen en door de VVJ alvorens te worden verzonden.
2017	- Bijsturen na evaluatie; - Actualiseren van de gegevens in de databank; - Bekendmaking naar doelpubliek via maandelijkse mails	Zelfde als hierboven
2018	-technische vernieuwing expertendatabank in drupal -uitbreiding van het expertenbestand -campagne ter bekendmaking van de vernieuwde databank -opstarten nieuw beheer -bekendmaking naar doelpubliek via maandelijkse nieuwsbrieven	
2019	-opvolging continu beheer via stuurgroep en rapporteringen over samenstelling en gebruik van expertendatabank -bekendmaking naar doelpubliek via maandelijkse nieuwsbrieven	

Maatregel	Onderwijsbeleid stimuleert het leren door maatschappelijk engagement via subsidiëring Studenttutoringprojecten en ondertekening met VLHORA van de Platformtekst leren door maatschappelijk engagement (Community Service Learning)			Raming Budgettaire engagement	subsidieoproep Studenttutoringprojecten: 115.000 euro per schooljaar; verdubbeling in 2018.	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 1: We verbeteren de socio-economische en socioculturele participatie van personen van buitenlandse herkomst tegen 2019 SD 3: Wederzijds respect t.a.v. personen met een andere herkomst is toegenomen SD 4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen.		effectindicator		
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1.2: We verhogen de toegankelijkheid van de openbare dienstverlening door in alle domeinen en organisaties met een maatschappelijke opdracht formele en informele drempels op te sporen, weg te werken en te vermijden OD 3.1: Genuanceerde beeldvorming en stereotypering tegengaan OD 4.4: Alle kennisnetwerken en ondersteuningsstructuren hebben expertise op vlak van integratie om hun sectoren op een inclusieve manier te ondersteunen.				
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs		outputindicator	Aantal ondersteunde studenttutoringsprojecten	Streefwaarde
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming				7-tal projecten in 2016, 2017; een 13-tal in 2018 en 2019.
betrokkenen	kabinet					
	administratie		Andere partners		VLHORA, Lerarenopleidingen, Koning Boudewijnstichting	
Duiding maatregel	Onderwijs stimuleert leren via maatschappelijk engagement in het hoger onderwijs. De subsidiëring van studenttutoringprojecten maar ook de ondertekening van de platformtekst ‘Leren door Maatschappelijk Engagement’ dragen ertoe bij dat de leerervaring van de student in de lerarenopleidingen verrijkt wordt via het omgaan met een meer diverse klas en samenleving. Die werkwijze versterkt de toekomstige leraar in zijn burgerzin terwijl het ook een onmiddellijke meerwaarde creëert voor onze maatschappij. De minister en de lerarenopleidingen (maar bij uitbreiding ook de hogeronderwijsopleidingen)					

	benadrukken op die manier expliciet de sociale en maatschappelijke betrokkenheid van de lerarenopleidingen en van de toekomstige leraars. De lerarenopleidingen willen daarnaast ook onderling goede praktijkvoorbeelden uitwisselen en zo dergelijke projecten stimuleren en uitbouwen. Het subsidiebudget voor studenttutoringprojecten wordt in 2018 verdubbeld tot 230.000 euro. Begin 2018 werd bovendien een oproep gelanceerd voor projecten om de positie van kwetsbare jongeren te versterken, een positieve schoolloopbaan te bevorderen en schooluitval, jeugdcriminaliteit en radicalisering te voorkomen. Daarbinnen worden een aantal projecten gesubsidieerd waarin hogeronderwijsstudenten aan de slag gaan met studenttutoring of huiswerkbegeleiding: - Antwerpen. vzw Platform Allochtone Jeugdwerkingen. 30.000 euro voor het project 'Swap Point'. Met dit project krijgen kwetsbare leerlingen en studenten letterlijk een ruimte waar ze terecht kunnen voor studiebegeleiding, huiswerkbegeleiding, workshops en advies op maat van hun leernoden. Studenten worden ingeschakeld om de leerlingen te begeleiden. Het hebben van een ruimte waar jongeren rustig kunnen studeren is niet voor alle leerlingen evident. Vrijwilligers nemen deel aan dit project. Er worden ook activiteiten georganiseerd met rolmodellen of er worden motivatiesprekers uitgenodigd om hun onderwijs en loopbaanparcours te delen met leerlingen en studenten. - Antwerpen, Karel de Grote Hogeschool. 17.242 euro voor het project 'Kies Hoger'. Een project waar men de instroom van scholieren met migratieachtergrond in het hoger onderwijs wil ondersteunen door de versterking van de studiekeuze tijdens het (voor)laatste jaar secundair onderwijs. De doelgroep bestaat uit Antwerpse jongeren in de derde graad van het secundair onderwijs en hun studiekeuzebegeleiders. Via workshops zullen jongeren ondersteuning krijgen in het ontdekken van hun talenten en het maken van de juiste studiekeuze	
	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2015	Subsidieronde Studenttutoringprojecten Oktober 2015: ondertekening Platformtekst	
2016	Subsidieronde Studenttutoringprojecten	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2017	Subsidieronde Studenttutoringprojecten	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2018	Subsidieronde Studenttutoringprojecten. Subsidiebudget wordt verdubbeld tot 230.000 euro.	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.
2019	Subsidieronde Studenttutoringprojecten	wisselende VTE inzet bij verschillende partners.

OD 3.2: Sociale partners, onderwijspartners, sociale organisaties, lokale besturen, media en verenigingen van personen van buitenlandse herkomst nemen zelf hun verantwoordelijkheid op in het bestrijden van discriminatie en racisme

Maatregel	Via een projectoproep zorgt de Vlaamse overheid voor de inhoudelijke omkadering en ondersteuning van het Integratiepact.			Raming Budgettair engagement	AMIF: 1.125.000 euro Vlaamse cofinanciering: 375.000 euro	
STRATEGISCHE DOELSTELLING	SD 3: Wederzijds respect ten aanzien van personen met een andere herkomst is merkbaar toegenomen.			effectindicator	Via het integratiepact wil de Vlaamse overheid zoveel mogelijk actoren sensibiliseren en responsabiliseren om de nodige maatregelen te ondernemen om: - Directe en indirecte discriminatie o.b.v. nationaliteit, zogenaamd ras, huidskleur en afkomst tegen te gaan. - Racisme te bestrijden. Hierbij is het belangrijk te benadrukken dat het hier niet enkel gaat om het bestrijden van racisme bij personen van Belgische herkomst t.a.v. personen van buitenlandse herkomst, maar ook omgekeerd en binnen de diverse groep van personen van buitenlandse herkomst. - Wederzijds respect t.a.v. personen met een andere herkomst of geloofsovertuiging te bevorderen.	
OPERATIONELE DOELSTELLING	OD 3.3: Sociale partners, onderwijspartners, sociale organisaties, lokale besturen, media en verenigingen van personen van buitenlandse herkomst nemen zelf hun verantwoordelijkheid op in het bestrijden van discriminatie en racisme.					
verantwoordelijken	kabinet	Integratie en Inburgering		outputindicator	Beschrijving uitgevoerde communicatieacties; beschrijving uitgevoerde wervingsacties.; Verslagen omkaderende/ondersteunende activiteiten	Streefwaarden
	administratie	Agentschap Binnenlands Bestuur				
betrokkenen	kabinet					
	administratie	Departement WSE (afdeling ESF)	Andere partners			
Duiding maatregel	Deze oproep heeft als doel om directe en indirecte discriminatie van personen uit derde landen te bestrijden. Concreet willen we via een integratiepact een breed draagvlak scheppen en zoveel mogelijk actoren stimuleren om acties te nemen om discriminatie op basis van nationaliteit, ras en afkomst te bestrijden en wederzijds respect te bevorderen.					

	Via deze oproep ondersteunen we de koepelstructuur die instaat voor de regie van het integratiepact. De koepelstructuur heeft als opdracht de verdere strategische en operationele uitwerking van het integratiepact, communicatie en werving en inhoudelijke omkadering en ondersteuning van concrete acties die door het middenveld, bedrijven, overheidsinstantie en maatschappelijke organisaties worden opgezet om discriminatie en racisme te bestrijden. Aan deze oproep wordt een tweede projectoproep gekoppeld waarbinnen actoren financiering kunnen aanvragen om concrete acties op te zetten.	
≡ ≡ ≡ ≡ ≡ ≡ ≡	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2016	Selectie en start project	
2017	Uitwerking strategie, opstelling koepelstructuur	
2018	Implementatie acties Integratiepact	
2019	Implementatie acties Integratiepact	

Maatregel	De Vlaamse overheid lanceert een projectoproep ter versterking van het Integratiepact: projecten ter bestrijding van discriminatie en bevordering van wederzijds respect				Raming Budgettair engagement	2.204.452,79 euro AMIF		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 3: Wederzijds respect ten aanzien van personen met een andere herkomst is merkbaar toegenomen.			effectindicator	De oproep brengt een beweging op gang waarbij steeds meer organisaties zich inschrijven in de doelstellingen van het Integratiepact. Via duurzame veranderingstrajecten wordt gedragsverandering in de samenleving gerealiseerd. De expertise in sociale innovatie rond het thema racisme- en discriminatiebestrijding en het bevorderen van wederzijds respect is vergroot en samenwerking en netwerking rond de thematiek is gecreëerd. Het Integratiepact en haar projecten zijn breed bekend in de samenleving en beïnvloeden de maatschappelijke discussie. Het integratiepact en haar projecten stimuleren nieuwe actoren om een engagementsverklaring te ondertekenen en actie te ondernemen.		
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 3.3: Sociale partners, onderwijspartners, sociale organisaties, lokale besturen, media en verenigingen van personen van buitenlandse herkomst nemen zelf hun verantwoordelijkheid op in het bestrijden van discriminatie en racisme.						
verantwoordelijken	kabinet	Integratie en Inburgering			outputindicator	Uitgevoerde projecten	Streefwaarde	
	administratie	Agentschap Binnenlands Bestuur					12 projecten	
betrokkenen	kabinet						Andere partners	vzw Integratiepact
	administratie							
Duiding maatregel	Deze oproep heeft als doel om directe en indirecte discriminatie van personen uit derde landen te bestrijden en wederzijds respect te bevorderen. Concreet willen we via een integratiepact een breed draagvlak scheppen en zoveel mogelijk organisaties stimuleren om acties te nemen die discriminatie op basis van nationaliteit, zogenaamd ras en afkomst bestrijden en wederzijds respect bevorderen. Via de eerdere oproep “Integratiepact: inhoudelijke omkadering en ondersteuning” is een koepelstructuur opgericht die instaat voor de regie van het integratiepact, de vzw Integratiepact. Via deze projectoproep ondersteunen we partnerschappen die oplossingsgerichte en sociaal innovatieve projecten opstarten gericht op een gedragswijziging tegenover diversiteit, discriminatie en racisme. De projecten bevatten concrete, zichtbare acties en fungeren zo als katalysator voor een brede maatschappelijke beweging rond de thematiek							

	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2017	Lancering oproep	
2018	Selectie en uitvoering projecten	
2019	Uitvoering projecten	

SD 4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen

OD 4.1: Tegen 2017 worden permanent en systematisch gegevens verzameld met het oog op het monitoren van de herkomstkloof in alle relevante domeinen

Maatregel	We nemen de variabele ‘herkomst’ op in de registratie en gegevensverzameling van het beleidsdomein WVG door - Bevragen van de buitenlandse herkomst a.d.h.v. herkomstclassificatie in de periodieke gezinsenquête - Intersectorale afspraken voor de invoering van de herkomstvariabele in en registraties met alle agentschappen en afdelingen van WVG			Raming Budgettair engagement	Via reguliere werking	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen.		effectindicator	Gegevens over herkomst zijn beschikbaar	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 4.1: Tegen 2017 worden permanent en systematisch gegevens verzameld met het oog op het monitoren van de herkomstkloof in alle relevante domeinen.				
verantwoordelijken	kabinet	Welzijn		Outputindicator	- Opname herkomst in gezinsenquête - Toepassing van herkomstclassificatie in registraties	Streefwaarde
	administratie	Departement WVG				n.v.t.
betrokkenen	kabinet					
	administratie		Andere partners			
Duiding maatregel	Met de toepassing van de herkomstvariabele (Invoegen rijksregisternummer als unieke referentie naar een persoon) kan de toegankelijkheid van personen van buitenlandse origine in voorzieningen binnen WVG zichtbaar worden.					
≡≡≡≡≡≡	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2015						
2016				0,5 VTE binnen Departement WVG		
2017	VO-brede afspraken omtrent uniforme definitie worden gecommuniceerd en oproep deelname pilootproject wordt gelanceerd			0,5 VTE binnen Departement WVG		

2018	start pilootproject met VAPH en JW als twee eerste cases: aanvraag KSZ wordt voorbereid en ingediend Bevraging van de buitenlandse herkomst a.d.h.v. herkomstclassificatie in de periodieke gezinsenquête en een uitbreiding van de basissteekproef met niet-EU-burgers werd gerealiseerd. Resultaten worden verwacht in de eerste helft van 2018.	0,5 VTE binnen Departement WVG
2019	Eerste resultaten op basis van geaggregeerde gegevens voor VAPH en JW en nieuwe oproep wordt gelanceerd	0,5 VTE binnen Departement WVG

Maatregel	We werken een ondersteuningsaanbod uit zodat de verschillende beleidsdomeinen de Vlaamse uniforme herkomstvariabele maximaal kunnen hanteren voor het monitoren van omgeving en beleid. We stemmen dit ondersteuningsaanbod af met de federale overheidsdiensten en lokale besturen.			Raming Budgettair engagement	Binnen regulier budget	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen.		effectindicator	De Agentschappen en Departementen van de Vlaamse overheid gebruiken de uniforme herkomstvariabele, waar relevant, in hun omgevings- en beleidsmonitoring.	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 4.1: Tegen 2017 worden permanent en systematisch gegevens verzameld met het oog op het monitoren van de herkomstkloof in alle relevante domeinen.				
verantwoordelijken	kabinet	Integratie en Inburgering		Outputindicator	- Handleiding - Infomoment - Adviespunt	Streefwaarde
	administratie					
betrokkenen	kabinet	Algemeen regeringsbeleid				
	administratie	Departement Kanselarij en Bestuur	Andere partners		AgO, ABB, Departement WVG, Departement WSE, Kind en Gezin, Syntra-Vlaanderen, VDAB, Departement OV,...	
Duiding maatregel	Op 8 mei 2015 bevestigde de Vlaamse Regering het afsprakenkader van de commissie Integratiebeleid voor een uniforme operationalisering van de doelgroep van het integratiedecreet bij monitoring. Hiermee wordt de basis gelegd om over beleidsdomeinen heen én afgestemd met federale overheidsdiensten en sociale partners eenzelfde operationalisering te hanteren voor het monitoren van de maatschappelijke positie van personen van buitenlandse herkomst. Dit is noodzakelijk om een effectief en onderbouwd inclusief integratiebeleid te kunnen voeren. Vanuit alle beleidsdomeinen worden inspanningen gedaan om deze uniforme herkomstvariabele te implementeren i.f.v. monitoring. Met deze maatregel brengen we de ondersteuningsnoden in kaart, realiseren we een praktische handleiding met modellen, organiseren we een info moment voor alle beleidsdomeinen en bieden we advies op maat aan, aan de verschillende beleidsdomeinen. Binnen de Vlaamse overheid heeft de werkgroep ‘monitoring herkomst’ in 2017 een handleiding opgesteld. De Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming treedt op 25 mei 2018 in werking. De regelgeving i.v.m. privacy en de procedures om bij databanken als Rijksregister en Kruispuntbank Sociale Zekerheid gegevens op te vragen of uit te wisselen, wijzigen hierdoor. Daarom werd de publicatie van de handleiding, samen met een infomoment, verplaatst naar het tweede semester van 2018.					
///	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2016	Oprichting werkgroep			0,2 VTE verdeeld over DKB + andere departementen en agentschappen (deelname werkgroep)		
2017	Realisatie handleiding			0,2 VTE verdeeld over DKB + andere departementen en agentschappen (deelname werkgroep)		

2018	Publicatie handleiding en infomoment	0,2 VTE verdeeld over DKB + andere departementen en agentschappen (deelname werkgroep)
2019	Permanente ondersteuning en advies	0,2 VTE verdeeld over DKB + andere departementen en agentschappen (deelname werkgroep)

Maatregel	Bijkomend onderzoek bij de participatiesurvey naar de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het cultuur-, jeugd- en media-aanbod.			Raming Budgettair engagement	184.000 euro	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen		Effectindicator	We hebben een beter zicht op de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan cultuur, jeugd, sport en media	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD1: Tegen 2017 worden permanent en systematisch gegevens verzameld met het oog op het monitoren van de herkomstkloof in alle relevante domeinen				
verantwoordelijken	kabinet	Cultuur, Jeugd, Media		outputindicator	Resultaten Survey	Streefwaarde
	administratie	Departement Cultuur, Jeugd en Media				
betrokkenen	kabinet					
	administratie		Andere partners		Steunpunt Cultuur en Mediaparticipatie	
Duiding maatregel	De Participatiesurvey geeft momenteel te weinig informatie over de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het cultuur, jeugd-, sport- en media-aanbod. Het Kenniscentrum Cultuur- en Mediaparticipatie wil 184.000 € inzetten op een bevraging van mensen van buitenlandse herkomst in Vlaanderen en Brussel . Voor de interviews zou gewerkt worden met interviewers die de taal van de respondenten machtig zijn om zo de doelgroepen te bereiken en de taalbarrière weg te werken. Zo zouden we een beter zicht krijgen op de participatie van mensen van buitenlandse herkomst					
///	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018						
2019	Bijkomende bevraging participatiesurvey					

Maatregel	De Lokale Vrijtijdsmonitor brengt alle gegevens over het lokaal vrijetijdsbeleid samen en heeft daarbij specifieke aandacht voor de participatie van personen van buitenlandse herkomst				Raming Budgettaire engagement	180.000 euro	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen			Effectindicator	Mogelijke interessante en bruikbare gegevens over het lokaal vrijetijdsbeleid worden ontsloten	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1: Tegen 2017 worden permanent en systematisch gegevens verzameld met het oog op het monitoren van de herkomstkloof in alle relevante domeinen					
verantwoordelijken	kabinet	Cultuur, Jeugd			outputindicator	Website www.vrijtijdsmonitor Vlaanderen.be	Streefwaarde
	administratie	Departement CJM					
betrokkenen	kabinet	Sport					
	administratie	Sport Vlaanderen	Andere partners			VVSG	
Duiding maatregel	Met de lokale vrijetijdsmonitor willen het Departement CJM, Sport Vlaanderen en VVSG de lokale besturen ondersteunen om een cultuur-, jeugd- en sportbeleid op hun maat uit te bouwen. Tegen het einde van 2018 brengen we alle mogelijke interessante en bruikbare gegevens over het lokaal vrijetijdsbeleid hier samen. Deze monitor zal ook gegevens bevatten over de participatie van personen van buitenlandse herkomst aan het lokale cultuuraanbod.						
///	Mijlpalen				Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018	December 2018 ontsluiting van de gegevens via interactief platform						
2019							

Maatregel	Het Masterplan 'Diversiteit in/en het jeugdwerk' zet in op onderzoek en monitoring om de kennis over diversiteit in het jeugdwerk te versterken.			Raming Budgettair engagement	Binnen de reguliere budgetten		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen			Effectindicator	Beleidsactoren, ondersteunende organisaties en jeugdwerkorganisaties beschikken over voldoende en onderbouwde gegevens om verdere initiatieven op te zetten en hebben hier voldoende capaciteit voor	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 1: Tegen 2017 worden permanent en systematisch gegevens verzameld met het oog op het monitoren van de herkomstkloof in alle relevante domeinen					
verantwoordelijken	kabinet	Jeugd			outputindicator	Onderzoeksrapporten, vormingen	Streefwaarde
	administratie	Departement Cultuur, Jeugd en Media					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners		JOP, De Ambrassade, UGent		
Duiding maatregel	Het masterplan bestaat uit 4 strategische doelstellingen waarbij de 3e gaat over monitoring en onderzoek. Kennis over diversiteit in het jeugdwerk vergaren en op een constructieve manier ontsluiten is een randvoorwaarde om een goed diversiteitsbeleid in en met het jeugdwerk te kunnen ontwikkelen en uitvoeren. Om hier zo goed mogelijk aan tegemoet te komen zijn er verschillende acties geformuleerd: de inventarisatie van de diversiteit van het jeugdwerklandschap, Jaarlijks een kwalitatief beleavings- en/of procesonderzoek rond diversiteit, ontwikkeling JKP a.d.h.v. een omgevingsanalyse waarbij een diverse groep jongeren aan bod komt, resultaten van verdiepingsstudies vertalen naar concrete aanbevelingen, indicator rond toegankelijke vrije tijd voor kinderen en jongeren in kansarmoede uitwerken, onderzoek vrije tijd jongeren in migratie, Masterclass voor en rond de expertise van jeugdwerkers en de actieve betrokkenheid van het brede jeugdwerk bij ad hoc opdrachten van het JOP.						
≡ ≡ ≡ ≡ ≡	Mijlpalen				Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018	- In kaart brengen van de gegevens die we hebben op het vlak van diversiteit in het jeugdwerklandschap - Pilootprojecten vanuit samenwerking jeugdwerk en bijzondere jeugdzorg - Opstart onderzoek vrije tijd kinderen en jongeren in migratie - Aanbevelingen uit het project wereldspelers verder bekend maken - Uitgebreide omgevingsanalyse waarbij jongeren betrokken worden - Opstart: overleg JOP en jeugdwerkveld						
2019	- Nieuw kwalitatief onderzoek - Uit de omgevingsanalyse worden prioriteiten gekozen i.f.v. een nieuw JKP - Resultaten pilootprojecten bijzondere jeugdhulp ontsluiten - Resultaten onderzoek vrije tijd kinderen en jongeren in migratie ontsluiten						

	- Eindrapportage JKP 7 Indicator kansarmoede - Testfase eerste Masterclass 'Jeugdwerk en diversiteit' - Continuëring overleg JOP en jeugdwerkveld	
--	---	--

OD 4.2: We verhogen de betrokkenheid van personen van buitenlandse herkomst bij het beleid

Maatregel		Participatie van cliëntvertegenwoordigers van een buitenlandse herkomst realiseren in de Vlaamse en regionale beleidsorganen van de jeugdhulp door: - De vertegenwoordiging in samenwerking en via het Minderhedenforum te realiseren in de Vlaamse en regionale beleidsorganen (IROJ's) - Ondersteuning van de vertegenwoordigers van buitenlandse herkomst te organiseren in afstemming met het ondersteuningsbeleid van het Minderhedenforum - Als onderdeel van het ondersteuningsbeleid, een voorstel uit te werken om vertegenwoordigers van een buitenlandse herkomst samen te brengen in een dialooggroep		Raming Budgettair engagement		Via reguliere werking		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen.		effectindicator		Aantal personen van buitenlandse herkomst in beleidsorganen Realisatie van een dialooggroep met personen van buitenlandse origine		
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 4.3: We verhogen de betrokkenheid van personen van buitenlandse herkomst bij het beleid.						
verantwoordelijken		kabinet	Welzijn		Outputindicator		- Invulling van de voorziene - vertegenwoordigingsplaatsen - Opstart van een ondersteuningsbeleid voor de gemandateerden ev. een dialooggroep	Streefwaarde
		administratie	Departement WVG					Minstens 1 in het RC Jeugdhulp en 1 per IROJ
betrokkenen		kabinet						
		administratie						
Duiding maatregel		De vertegenwoordiging van personen van een buitenlandse origine in de Vlaamse (Raadgevend Comité) en regionale beleidsorganen (IROJ's) van de Jeugdhulp dragen bij tot meer toegankelijkheid van de jeugdhulp voor minderjarigen en ouders van buitenlandse herkomst.						
		Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)			
2017		Er is vertegenwoordiging van mensen van buitenlandse herkomst in het Raadgevend Comité Jeugdhulp (RC) en enkele Intersectoraal regionaal overleg jeugdhulp (IROJ's). Ondersteuning van de vertegenwoordigers wordt gerealiseerd via intersectorale voorbereidende vergaderingen van elk RC en elk IROJ.			+/- 0,25 VTE binnen Departement WVG: is onderdeel van de totale inzet voor de ondersteuning van de cliëntparticipatie in de jeugdhulp			

2018	- Er wordt toegewerkt naar minstens 1 vertegenwoordiger in elk IROJ. Ontslagnemende vertegenwoordigers worden vervangen. We proberen dit te realiseren via een oproep en rekrutering i.s.m het Minderhedenforum en regionale actoren die werken met mensen van buitenlandse herkomst. - In 2017 werd er binnen het Minderhedenforum een ondersteuningsbeleid voor hun gemandateerden o.a. in jeugdhulp, uitgewerkt. Dit zou gefinaliseerd worden in 2018. Op basis van dit plan wordt bekeken welke ondersteuning aan de gemandateerden kan geboden worden en door wie. De oprichting van een dialooggroep als breder draagvlak voor vertegenwoordiging is hierbij een mogelijkheid.	+/- 0,25 VTE binnen Departement WVG: is onderdeel van de totale inzet voor de ondersteuning van de cliëntparticipatie in de jeugdhulp
2019	Realisatie van een ondersteuningsbeleid voor de gemandateerden van mensen van buitenlandse herkomst in de beleidsstructuur van de jeugdhulp	

Maatregel	Afsluiten nieuwe beheersovereenkomsten tussen de Vlaamse Regering en de ouderkoepelverenigingen (periode 2019-2021) met bijzondere aandacht voor personen van buitenlandse herkomst, en opvolgen van de uitvoering ervan.				Raming Budgettaire engagement	1.201.000 euro (voor 2019)	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen			Effectindicator		
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 3: We verhogen de betrokkenheid van personen van buitenlandse herkomst bij het beleid					
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs			outputindicator	Nieuwe beheersovereenkomsten met de ouderkoepelverenigingen goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Opvolging van de uitvoering van de beheersovereenkomsten o.b.v. tussentijdse rapportering door ouderkoepelverenigingen.	Streefwaarde
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming, afdeling Secundair Onderwijs en Leerlingenbegeleiding					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners				
Duiding maatregel	Op basis van de beheersovereenkomsten tussen de Vlaamse Regering en de ouderkoepelverenigingen kent de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs jaarlijks een subsidie toe aan de ouderkoepelverenigingen om ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie in het onderwijs te bevorderen en te ondersteunen.						
≡ ≡ ≡ ≡ ≡	Mijlpalen				Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018	- Samen met de ouderkoepelverenigingen toewerken naar nieuwe beheersovereenkomsten voor de periode 2019-2021. - Samen met de ouderkoepelverenigingen bekijken op welke manier bijzondere aandacht kan gegeven worden aan de participatie van ouders (van buitenlandse herkomst). - Beheersovereenkomsten tussen de Vlaamse Regering en de ouderkoepelverenigingen zijn afgesloten voor de periode 2019-2021.						
2019	Beheersovereenkomsten 2019-2021 worden uitgevoerd door de ouderkoepelverenigingen en opgevolgd via de stuurgroep.						
2020	Beheersovereenkomsten 2019-2021 worden uitgevoerd door de ouderkoepelverenigingen en opgevolgd via de stuurgroep.						

2021	Beheersovereenkomsten 2019-2021 worden uitgevoerd door de ouderkoepelverenigingen en opgevolgd via de stuurgroep.	
------	---	--

Maatregel	We bevorderen actief en gedeeld burgerschap: enerzijds door het verhogen van beleidsparticipatie bij derdelanders en anderzijds door het stimuleren van de burgerzin bij alle burgers, zowel derdelanders als ontvangende samenleving.			Raming Budgettair engagement	AMIF: 1.204.985,71 Vlaamse cofinanciering: 401.661,92	
STRATEGISCHE DOELSTELLING	SD4. Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen			effectindicator	Beleidsparticipatie van derdelanders is verhoogd. Burgerzin bij derdelanders en de ontvangende samenleving is gestimuleerd. Derdelanders en andere burgers werken samen aan lokale uitdagingen. Lokale besturen zijn deskundiger om actief en gedeeld burgerschap bij derdelanders te bevorderen. Nieuwe expertise is gevalideerd en verspreid.	
OPERATIONELE DOELSTELLING	OD 4.2: We versterken de lokale besturen om het integratiebeleid vorm te geven OD 4.3: We verhogen de betrokkenheid van personen van buitenlandse herkomst bij het beleid					
verantwoordelijken	kabinet	Integratie en Inburgering		outputindicator	Geïmplementeerde projecten + publicatie met lessen.	Streefwaarde
	administratie	Agentschap Binnenlands Bestuur				7 projecten
betrokkenen	kabinet					
	administratie	Departement WSE (afdeling ESF)	Andere partners		Lokale besturen (gemeenten en steden)	
Duiding maatregel	Het bevorderen van actief en gedeeld burgerschap betekent enerzijds het verhogen van beleidsparticipatie bij derdelanders en anderzijds het stimuleren van de burgerzin (vb. vaardigheden, attitudes en kennis over waarden en normen, democratie, pluralisme, ...) bij alle burgers (zowel derdelanders als ontvangende samenleving). De oproep ondersteunt lokale besturen die beleidsparticipatieve initiatieven opzetten waarbij derdelanders samen met andere burgers lokale uitdagingen bespreken en strategieën ontwikkelen om deze aan te pakken. De oproep zet lokale besturen aan om expertise te zoeken en capaciteit op te bouwen om duurzame initiatieven te ontwikkelen en te implementeren. Daarnaast wordt binnen deze oproep de wetenschappelijke monitoring en evaluatie van de initiatieven gefinancierd om een opvolging, validering en verspreiding van de ontwikkelde expertise mogelijk te maken.					
≡ ≡ ≡ ≡ ≡	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018	Selectie en start van geselecteerde projecten					
2019	Uitvoering van geselecteerde projecten: in totaal werden zeven aanvragen (6 gemeenten en één monitoring en evaluatie opdracht) weerhouden.					
2020	Publicatie van lessen uit de uitgevoerde projecten					

OD 4.4: *Alle kennisnetwerken en ondersteuningsstructuren hebben expertise op vlak van integratie om hun sectoren op een inclusieve manier te ondersteunen*

Maatregel	Beleidsnetwerk Gelijke Kansen in de sport			Raming Budgettair engagement	Binnen de reguliere middelen		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen			Effectindicator	De betrokken actoren zijn betrokken bij het gelijkekansen- en diversiteitsbeleid in de sport, er is draagvlak voor de uitvoering van het actieplan.	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 4: Alle kennisnetwerken en ondersteuningsstructuren hebben expertise op vlak van integratie om hun sectoren op een inclusieve manier te ondersteunen.					
verantwoordelijken	kabinet	Sport			outputindicator	Actieplan Diversiteit en Gelijke Kansen in de sport	Streefwaarde
	administratie	Sport Vlaanderen					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners				
Duiding maatregel	In 2018 wordt van start gegaan met een nieuw beleidsnetwerk Gelijke Kansen in de sport, dat de relevante (sport)actoren zal samenbrengen met het oog op de opmaak van een actieplan om de kansen tot sportparticipatie van specifieke kwetsbare groepen te verbeteren. De strategische cel sport en interculturaliteit en de overlegstructuur sport en interculturaliteit worden opgenomen in dit beleidsnetwerk.						
///	Mijlpalen				Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018	Oprichting beleidsnetwerk gelijke kansen in de sport				0,3 VTE (Sport Vlaanderen)		
2019	Actieplan Diversiteit en Gelijke Kansen in de sport						

Maatregel	Het Masterplan ‘Diversiteit in/en het jeugdwerk’ zet in op het ontwikkelen en ondersteunen van sterke netwerken in functie van kennisdeling en sensibilisering			Raming Budgettaire engagement	Binnen het regulier budget	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen		Effectindicator	De actoren in het Vlaamse jeugdwerk(beleid) leren permanent bij over diversiteit in/en het jeugdwerk	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 4: Alle kennisnetwerken en ondersteuningsstructuren hebben expertise op vlak van integratie om hun sectoren op een inclusieve manier te ondersteunen.				
verantwoordelijken	kabinet	Jeugd		outputindicator	Jaarlijkse reflectie acties Masterplan, leernetwerk diversiteit	Streefwaarde
	administratie	Departement Cultuur, Jeugd en Media				
betrokkenen	kabinet					De Ambrassade, taskforce Masterplan
	administratie		Andere partners			
Duiding maatregel	In het Masterplan worden verschillende acties vervat die het vormen van netwerken, in kaart brengen van goede praktijken en ontsluiten van informatie verder ondersteunen. In deze specifieke acties wordt hier actief mee naar buiten getreden, voor een groter publiek; actie 4.1.1. Jaarlijks samenbrengen van experts uit verschillende sectoren in een leernetwerk Diversiteit, actie 4.2.2 Een jaarlijkse ‘Dag van de Diversiteit’.					
///	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018	- Jaarlijkse stand van zaken over de acties van het masterplan en een uitwisseling van goede praktijken op een centraal moment waarbij diversiteit in het jeugdwerk en zo ook de jongeren op een positieve manier in de kijker worden gezet (Dag van de Diversiteit 2018) - Leernetwerk diversiteit wordt opgestart in de nieuwe vorm met als doelstelling jeugdwerk en andere beleidsdomeinen samen te brengen en te laten uitwisselen. Dit wordt twee keer per jaar georganiseerd.					
2019	- Jaarlijkse stand van zaken over de acties van het masterplan en een uitwisseling van goede praktijken op een centraal moment waarbij diversiteit in het jeugdwerk op een positieve manier in de kijker worden gezet (Dag van de Diversiteit 2019) - Leernetwerk Diversiteit wordt gecontinueerd.					

Maatregel	Het Masterplan ‘Diversiteit in/en het jeugdwerk’ wordt opgevolgd in samenwerking met de jeugdwerksector.				Raming Budgettair engagement	Binnen het regulier budget	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen			Effectindicator	De uitvoering van Masterplan Diversiteit in/en het jeugdwerk wordt opgevolgd en bijgestuurd waar nodig	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD4: Alle kennisnetwerken en ondersteuningsstructuren hebben expertise op vlak van integratie om hun sectoren op een inclusieve manier te ondersteunen.					
verantwoordelijken	kabinet	Jeugd			outputindicator	Opvolgingsstructuur Masterplan Diversiteit in/en het jeugdwerk	Streefwaarde
	administratie	Departement Cultuur, Jeugd en Media					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners			De Ambrassade, JINT, VVJ, Kinderrechtencommissariaat, commissie jeugdwerk (Vlaamse Jeugdraad)	
Duiding maatregel	De opvolgingsstructuur van het Masterplan bestaat uit verschillende groepen. De kerngroep bestaat uit de initiatiefnemers van het traject Diversiteit in/en het jeugdwerk. Zij bewaken de implementatie van de aanbevelingen vanuit het Burgerkabinet, de visienota vanuit de sector, de ronde tafel en andere transversale thema’s binnen de uitvoering van het plan. De Taskforce coördineert de uitvoering van het Masterplan, met specifieke aandacht voor acties waar de taskforce zelf als trekker vernoemd staat, uitwisseling met leernetwerk, gericht beleidsvoorbereidende input ontwikkelen rond transversale thema’s. Hierin zitten verschillende spelers uit het jeugdwerkveld in vertegenwoordigd. Het eerdere beleidsnetwerk Diversiteit wordt samengevoegd met de collegagroep diversiteit vanuit De Ambrassade en wordt zo het nieuwe leernetwerk diversiteit in/en het jeugdwerk, waarbij hier vooral gefocust wordt op de uitwisseling van goede praktijken, uitwisselen over fenomenen in de samenleving. Op deze manier willen we het netwerk van organisaties versterken en een springplank vormen naar verdere domein-overschrijdende samenwerking.						
≡≡≡≡≡	Mijlpalen				Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018	- Opstart nieuwe opvolgingsstructuur Masterplan; Kerngroep, Taskforce en leernetwerk						
2019	- Kerngroep, taskforce en leernetwerk komt structureel samen om de verschillende actie uit het masterplan vorm te geven (continuering)						

Maatregel	Het jeugdwerk en het jeugdbeleid bouwt door internationale ervaringsuitwisseling expertise op over sociale inclusie van jonge vluchtelingen en migranten in hun transitie naar volwassenheid en verspreidt Vlaamse best practices waardoor de internationale reputatie van Vlaanderen wordt versterkt.			Raming Budgettaire engagement	80 000 euro toegewezen door Departement Buitenlandse Zaken	
OPERATIONELE DOELSTELLING		SD4: Het horizontaal integratiebeleid is afgestemd, onderbouwd en gedragen		Effectindicator	Het jeugdbeleid en het jeugdwerkbeleid beschikken over meer expertise over de doelgroep jonge vluchtelingen en migranten, hun sociale integratie en de rol die het jeugdwerk en jeugdbeleid daarbij kunnen spelen.	
		OD4: Alle kennisnetwerken en ondersteuningsstructuren hebben expertise op vlak van integratie om hun sectoren op een inclusieve manier te ondersteunen.				
verantwoordelijken	kabinet	Jeugd Buitenlandse Zaken		outputindicator	Aanbeveling Raad van Europa en output van het project	Streefwaarde
	administratie	Departement Cultuur, Jeugd en Media en Departement Buitenlandse Zaken				nvt
betrokkenen	kabinet					
	administratie		Andere partners		Raad van Europa Departement Jeugdbeleid; EU-CoE Jeugdpartnership; e.a.	
Duiding maatregel	In 2017 heeft de Joint Council on Youth van de Raad van Europa beslist om richtlijnen uit te werken voor de bescherming en ondersteuning van jonge vluchtelingen in transitie naar volwassenheid, in het bijzonder via jeugdwerk en jeugdbeleid. Dit maakt integraal deel uit van het Actieplan ter bescherming van vluchtelingen- en migrantenkinderen 2017-2019 van de Raad van Europa. De richtlijnen worden uitgewerkt in de vorm van een aanbeveling van de Raad van Europa aan de lidstaten. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media coördineert de Vlaamse bijdrage aan deze aanbeveling en zorgt voor terugkoppeling naar de betrokken Vlaamse beleidsdomeinen. Het departement Buitenlandse Zaken verleent tweejaarlijks een subsidie aan de Raad van Europa om bij te dragen tot een betere naleving van de mensenrechten en kinderrechten in het bijzonder. In 2016 werd hiertoe een subsidie verleend voor een project inzake integratie van vluchtelingen via taal en onderwijs in het kader van het Actieplan voor de opbouw van inclusieve samenlevingen 2016-2019 van de Raad van Europa. In 2018 werd een nieuwe subsidie toegekend voor een project over sociale inclusie van jonge vluchtelingen. Daarbij staat internationale uitwisseling en expertisedeling tussen jeugdwerkorganisaties in de verschillende lidstaten van de Raad van Europa centraal. Bijkomend kan het project ook bijdragen tot een sterkere internationale reputatie binnen de Raad van Europa en zijn lidstaten en een beter begrip voor de bijzondere status van Vlaanderen en zijn beleidsdoelstellingen. Het Departement Cultuur, Jeugd en Media ondersteunt de uitvoering van dit project.					
≡ ≡ ≡ ≡ ≡	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2016	Project Integratie van vluchtelingen via taal en onderwijs					
2018	Uitwerking van de aanbeveling van de Raad van Europa en beslissingsproces Start project “Sociale inclusie van jonge vluchtelingen”					

2019	Implementatie van de aanbeveling van de Raad van Europa Verdere uitvoering van het project sociale inclusie van jonge vluchtelingen	
------	--	--

SD 5: De Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagengebouders

OD 5.1: We verbeteren de woonsituatie van woonwagengebouders

Maatregel	Monitoring van de standplaatsen (en bezettingsgraad) op residentiële woonwagenterreinen, en doortrekkersterreinen			Raming Budgettaire engagement	Personeelsinzet betrokken administraties		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagengebouwers			Effectindicator	Het Vlaamse beleid inzake woonwagenterreinen is onderbouwd met actuele informatie.	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 5.1: We verbeteren de woonsituatie van woonwagengebouwers					
verantwoordelijken	kabinet	Wonen			outputindicator	Actueel overzicht van de standplaatsen (en bezettingsgraad) op residentiële woonwagenterreinen en doortrekkersterreinen	Streefwaarde
	administratie	Wonen-Vlaanderen					
betrokkenen	kabinet	Integratie en Inburgering					
	administratie	Agentschap Integratie en Inburgering (AgII)	Andere partners		Lokale besturen, Departement Omgeving		
Duiding maatregel	Om de behoefte aan bijkomende standplaatsen in te schatten is het belangrijk om de standplaatsen en bezettingsgraad van alle terreinen te monitoren: • AgII bezorgt een inventaris van de huidige situatie van de legale terreinen (residentiële woonwagenterreinen en doortrekkersterreinen) aan Wonen-Vlaanderen; • Wonen-Vlaanderen: jaarlijkse monitoring van residentiële woonwagenterreinen en doortrekkersterreinen zoals voorzien in het Monitoringsbesluit. Bijkomend onderzoekt Wonen-Vlaanderen of bij deze meting ook informatie kan worden opgevraagd over de bezettingsgraad (ondersteund door AgII); • bekijken of aan de gemeenten gevraagd kan worden om de resultaten van de meting te bespreken op het lokaal woonoverleg. Voor de monitoring van het aantal standplaatsen en de bezettingsgraad op doortrekkersterreinen, verwijzen we naar het uniform registratiesysteem dat Wonen-Vlaanderen en Agentschap Binnenlands Bestuur samen ontwikkelen (zie fiche 5.1.2.)						
≡ ≡ ≡ ≡ ≡	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)			
2018	Inventaris en jaarlijkse update						
2019	Jaarlijkse update						

Maatregel	Ontwikkeling van een uniform registratiesysteem op de doortrekkersterreinen			Raming Budgettair engagement	200.000€ Er wordt gezocht naar cofinanciering o.b.v. het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten.	
STRATEGISCHE DOELSTELLING	SD 5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagbewoners			Effectindicator	Beheerders kunnen het doortrekkersterrein beter beheren (reserveringen, boekhouding) en niet-privacy gevoelige informatie met elkaar delen. De Vlaamse overheid heeft een beter zicht op de doelgroep rondtrekkende woonwagbewoners (aantal gezinnen, leeftijd, verhuisbewegingen) en de bezettingsgraad van de doortrekkersterreinen (periodes, plaats) en kan de nood aan bijkomende standplaatsen beter inschatten;	
OPERATIONELE DOELSTELLING	OD 5.1: We verbeteren de woonsituatie van woonwagbewoners OD 5.2: We bevorderen de participatie van woonwagbewoners aan de verschillende maatschappelijke domeinen					
verantwoordelijken	kabinet	Integratie en Inburgering		outputindicator	Een registratiesysteem voor alle doortrekkersterreinen in het Vlaamse Gewest	Streefwaarde
	administratie	Agentschap Binnenlands Bestuur				
betrokkenen	kabinet	Wonen				
	administratie	Wonen-Vlaanderen, Departement Onderwijs en Vorming, Agentschap Integratie en Inburgering, Departement Kanselarij en Bestuur (coördinatiegroep woonwagbewoners)	Andere partners		Lokale besturen, provinciebesturen, Departement Omgeving, Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Minderhedenforum, Provinciebesturen.	
Duiding maatregel	- We ontwikkelen een uniform registratiesysteem in verband met de bezetting van de doortrekkersterreinen en de gebruikers van de terreinen, zoals nationaliteit, leeftijd, enz. Een meer uniform registratiesysteem, gebruikt door alle bestaande en nieuw te realiseren doortrekkersterreinen, kan zorgen voor een kwaliteitsvolle voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het Vlaams beleid. Een uniform registratiesysteem kan de huidige en nieuw te ontwikkelen doortrekkersterreinen ook ondersteunen in een kwaliteitsvoller beheer. Er is een hogere efficiëntie door schaalvergroting: geen dubbelwerk meer; automatische uitwisseling van gegevens tussen doortrekkersterreinen (en eventueel andere diensten, met betrekking tot specifieke info). Hierdoor komen de beheerders tot een verbeterde kwaliteit en efficiëntie in rapportage en info-analyse (bezettingsgraad, wachtlijsten, terugkerende bewoners, nationaliteit ...), wat dan weer belangrijk is voor het beleid. - Als Vlaamse overheid kunnen we het registratiesysteem gebruiken voor accurate beleidsinformatie: zicht op de doelgroep rondtrekkende woonwagbewoners (aantal gezinnen, leeftijd, verhuisbewegingen) en de bezettingsgraad van de doortrekkersterreinen (periodes, plaats). De Vlaamse overheid kan de nood aan bijkomende standplaatsen (doortrekkersterreinen, residentiële terreinen) beter inschatten en realistische streefcijfers voorop stellen. We onderzoeken of het registratiesysteem ook de bezettingsgraad op residentiële terreinen kan monitoren.					

	Kleuters en leerplichtige kinderen op de doortrekkersterreinen participeren zeer beperkt aan onderwijs. Er is echter ook zeer weinig zicht op het aantal 2.5 tot 18-jarigen dat op de doortrekkersterreinen verblijft, en op de periodes waarin ze (op doortrekkersterreinen) in Vlaanderen verblijven. Om specifieke acties te kunnen ondernemen, is een zicht op het aantal leerlingen, de leeftijden, en de verhuisbewegingen tussen de doortrekkersterreinen noodzakelijk. Er zal dan ook gezocht worden naar een manier om (de onderwijsvraag van) deze groep in kaart te brengen.	
≡ ≡ ≡ ≡ ≡	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2018	Agentschap Wonen-Vlaanderen en Agentschap Binnenlands Bestuur dienen een aanvraag voor cofinanciering in bij het Programma voor Innovatieve Overheidsopdrachten (Dept. EWI) Vorbereiding uniform registratiesysteem	
2019	Implementatie uniform registratiesysteem Jaarlijkse update	

Maatregel	Het creëren van bijkomende standplaatsen door initiatiefnemers zoals lokale besturen en sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) te stimuleren en te ondersteunen om een subsidiedossier op te stellen			Raming Budgettaire engagement	2018: € 4.309.000		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagengebouwen			Effectindicator		
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD5.1: We verbeteren de woonsituatie van woonwagengebouwen					
verantwoordelijken	kabinet	Wonen			outputindicator	Aantal bijkomende standplaatsen	Streefwaarde
	administratie	Wonen-Vlaanderen					
betrokkenen	kabinet	Integratie en Inburgering					
	administratie	Agentschap Integratie en Inburgering (AgII)	Andere partners		Lokale besturen, SHM's, Departement Omgeving en Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW)		
Duiding maatregel	De subsidiëring van de woonwagenterreinen wordt geregeld bij decreet van 28 maart 2014 houdende een subsidie voor investeringen in residentiële woonwagenterreinen en doortrekkersterreinen voor woonwagengebouwen, het BVR van 11 december 2015 (nadien gewijzigd door het BVR van 29 september 2017) en het MB van 23 februari 2016 (nadien gewijzigd door het MB van 1 juni 2017). Om tot de gewenste resultaten te komen, is het belangrijk dat bij het subsidiëren, het aanleggen en verbeteren van woonwagenterreinen ook andere beleidsdomeinen en (lokale) actoren en de doelgroep betrokken worden. Het woonwagenterrein ligt in een gezonde omgeving, waar gemakkelijk een aansluiting op bestaande infrastructuur gerealiseerd kan worden. In de omgeving zijn primaire voorzieningen van dagelijkse, commerciële, dienstverlenende en socioculturele aard beschikbaar. De omvang van het woonwagenterrein stemt overeen met de lokale behoeften. Elke nieuwe inplanting of uitbreiding van een bestaand woonwagenterrein wordt vóór de subsidieaanvraag besproken op het lokaal woonoverleg. Op het lokaal woonoverleg wordt besproken op welke manier het woonwagenterrein tegemoetkomt aan de lokale behoeften en hoe de inspraak van de woonwagengebouwen gewaarborgd zal worden. Wonen-Vlaanderen: • regelt de subsidiëring van residentiële woonwagenterreinen en doortrekkersterreinen en communiceert over de modaliteiten naar mogelijke initiatiefnemers; • afdeling Tegemoetkomingen onderzoekt of een grondenbank kan worden opgericht door de Vlaamse Regering. Binnen een zoekgebied dat in het besluit wordt afgebakend kan de Vlaamse Landmaatschappij in opdracht van de afdeling Tegemoetkomingen optreden om actief op zoek te gaan naar aangeboden gronden om hierop te voorzien in een woonwagenterrein – een koppeling met een voorkeurecht kan nog verder gaan maar is niet evident – moet bekeken worden met de Vlaamse Landmaatschappij. Om de lokale besturen te helpen bij het zoeken naar geschikte gronden zullen naast Wonen-Vlaanderen ook ABB, AgII, VMSW en Departement Omgeving in overleg met verschillende beleidsdomeinen bekijken of er gronden zijn van de Vlaamse overheid die kunnen benut worden als pleisterplaats of doortrekkersterrein en het nodige overleg opstarten.						

	• bepaalt modaliteiten voor subsidiëring van samenwerking met private aanbodverstrekkers via erfpacht en recht van opstal (campingeigenaars, kerkfabriek, ...). AgII: • ondersteuning van Wonen-Vlaanderen en Departement Omgeving bij het uitwerken van initiatieven. Wonen-Vlaanderen, All en VMSW spelen actief in op meldingen van besturen die een initiatief tot aanleg van een residentieel woonwagenterrein of doortrekkersterrein overwegen door: ○ elkaar in kennis te stellen van initiatieven waarvan men weet heeft/krijgt; ○ samen de initiatiefnemers te begeleiden bij de verdere uitwerking van een investeringsplan door bezoeken ter plaatse, stappenplan te overlopen, <i>do's</i> en <i>don'ts</i> toe te lichten; ○ advies te verlenen m.b.t. de subsidievoorwaarden en het dossierbehandelingsproces; ○ doorverwijsfunctie in te vullen naar <i>best practices</i> en praktijkvoorbeelden zowel naar inrichting als beheer. Er wordt een integrale aanpak ontwikkeld bij aanleg en renovatie met aandacht voor onder meer kwaliteit en duurzaamheid door: ○ overleg tussen verschillende partners (overkoepelend Vlaams en lokaal over concrete lokale projecten); ○ ontwikkelen van een ondersteuningsaanbod van initiatiefnemers door Wonen-Vlaanderen, Departement Omgeving en All ieder vanuit zijn expertise en bevoegdheid; ○ toegankelijk maken van informatie o.a. via een update van “Wonen op Wielen”; ○ stimuleren van gemeenten om rekening te houden met deze principes bij de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP). Enkele voorbeelden: ○ ontwikkelen van een stappenplan bij aanleg van woonwagenterreinen (cfr. update van “Wonen op Wielen”); ○ binnen Wonen-Vlaanderen is een traject opgestart voor een nieuwe invulling van de ondersteuning lokaal woonbeleid. We onderzoeken of ook de ondersteuning van lokale besturen inzake een woonbeleid voor woonwagenbewoners kan worden uitgewerkt i.k.v. opmaak van een BVR Lokaal Woonbeleid in 2018.	
	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2018	Samenwerking met Vlaamse Landmaatschappij onderzoeken Budget ter beschikking stellen voor de subsidiëring van woonwagenterreinen + ondersteuningstaken opnemen BVR Lokaal Woonbeleid: nieuwe invulling van de ondersteuning lokaal woonbeleid (opstart)	
2019	Budget ter beschikking stellen voor de subsidiëring van woonwagenterreinen + ondersteuningstaken opnemen	

Maatregel	Ondersteunen van de lokale besturen bij het beheer van de terreinen			Raming Budgettaire engagement	Reguliere werking	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD5: De Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagenbewoners			Effectindicator	• Beheerders van residentiële woonwagenterreinen en doortrekkersterreinen wisselen info uit, bouwen expertise op en hebben een versterkt sociaal beheer op hun terreinen • Lokale besturen kunnen beter aan de slag met woonwagenvragen.
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD5.1: We verbeteren de woonsituatie van woonwagenbewoners OD5.2: We bevorderen de participatie van woonwagenbewoners aan de verschillende maatschappelijke domeinen				
verantwoordelijken	Kabinet	Integratie en Inburgering			outputindicator	
	Administratie	Agentschap Integratie en Inburgering				
betrokkenen	Kabinet					
	Administratie	Wonen-Vlaanderen	Andere partners		Lokale besturen	
Duiding maatregel	Gemeenten hebben nood aan ondersteuning bij het beheer van de terreinen. Volgende ondersteuning wordt geboden: • Ondersteuning op maat van lokale besturen met een woonwagenterrein en vragen rond woonwagenbeleid • Intervisie, uitwisseling en expertiseopbouw voor beheerders van residentiële woonwagenterreinen • Intervisie, uitwisseling en expertiseopbouw voor beheerders van doortrekkersterreinen					
	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018	• Lokaal en Vlaams aanspreekpunt voor lokale besturen met vragen over wonen (Wonen-Vlaanderen) en de maatschappelijke participatie van woonwagenbewoners (AgII). • Provinciaal overleg beheerders residentiële woonwagenterreinen in Antwerpen en Limburg • Vlaams overleg beheerders residentiële woonwagenterreinen • Vlaams overleg beheerders doortrekkersterreinen			Binnen de reguliere middelen van het AgII		
2019	• Lokaal en Vlaams aanspreekpunt voor lokale besturen met vragen over wonen (Wonen-Vlaanderen) en de maatschappelijke participatie van woonwagenbewoners (AgII). • Provinciaal overleg beheerders residentiële woonwagenterreinen in Antwerpen en Limburg • Vlaams overleg beheerders residentiële woonwagenterreinen • Vlaams overleg beheerders doortrekkersterreinen			Binnen de reguliere middelen van het AgII		

Maatregel	Beleidsondersteuning in verband met de ruimtelijke aspecten inzake woonwagenterreinen			Raming Budgettair engagement		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagengebwoners		Effectindicator	Lokale stedenbouwkundige ambtenaren zijn goed geïnformeerd over de ruimtelijke (en sociale) aspecten inzake woonwagenterreinen	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 5.1: We verbeteren de woonsituatie van woonwagengebwoners				
verantwoordelijken	kabinet	Omgeving		outputindicator	Informatie- en uitwisselingssessies	Streefwaarde
	administratie	Departement Omgeving				
betrokkenen	kabinet					
	administratie	Wonen-Vlaanderen en VMSW (Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen) Agentschap Integratie en Inburgering	Andere partners		Lokale besturen	
Duiding maatregel	Voor beleidsondersteuning inzake de ruimtelijke aspecten van woonwagenterreinen, kunnen gemeenten terecht bij het departement Omgeving. Het departement Omgeving en het Agentschap Integratie en Inburgering organiseren informatie en -uitwisselingssessies voor een netwerk van stedenbouwkundige ambtenaren, lokale beheerders en andere relevante administraties en lokale actoren waar ook sociale aspecten belicht worden. Doelstellingen van deze uitwisselingssessies : Knelpunten detecteren , Vooroordelen ontkrachten, Sensibiliseren, uitwisselen van goede praktijken. Hier kan ook aan bod komen welke constructies toegelaten zijn op de woonwagenterreinen.					
///	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2017	Duiding bij de omzendbrief woonwagengebwoners is gebeurd via de lokale atria.					
2018	Mede-organisatie en deelname aan uitwisselingssessies in verband met aspecten woonwagenterreinen met o.a. lokale beheerders, lokale ambtenaren Omgeving.					
2019	Te bepalen					

Maatregel	Coördinatie van de opvang van doortrekkers			Raming Budgettair engagement	Binnen de reguliere budgetten		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagenbewoners			Effectindicator	Rondtrekkende woonwagenbewoners vinden een plaats op een doortrekkersterrein of pleisterplaats.	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 5.1: We verbeteren de woonsituatie van woonwagenbewoners					
verantwoordelijken	kabinet	Integratie en Inburgering, Binnenlands Bestuur			outputindicator	Er is een omzendbrief doortrekkersterreinen en pleisterplaatsen.	Streefwaarde
	administratie	ABB, Agentschap Integratie en Inburgering, provinciegouverneurs, Wonen-Vlaanderen					
betrokkenen	kabinet	Wonen					
	administratie	Wonen-Vlaanderen	Andere partners		Ruimte Vlaanderen		
Duiding maatregel	Voor een efficiënte aanpak van de problematiek van rondtrekkende groepen is er behoefte aan bovenlokale coördinatie en afstemming. Gemeenten moeten met elkaar kunnen overleggen en er moeten intergemeentelijke afspraken worden gemaakt, onder meer over de periode en de frequentie van het verblijf van rondtrekkenden en over het aantal gezinnen dat op de pleisterplaatsen terecht kan. Om het hele proces in goede banen te leiden, worden de provinciegouverneurs met de coördinatie ervan belast. De provinciegouverneurs nemen een bemiddelende rol op bij twistpunten over het tijdelijke verblijf van rondtrekkenden in gemeenten. Zowel het zoeken naar pleisterplaatsen als de bemiddelingsopdracht zal in nauw overleg met de gemeenten gebeuren. Ten slotte wordt bepaald dat rondtrekkenden, als ze na overleg met de gemeente geen tijdelijke standplaats toegewezen krijgen, contact kunnen opnemen met de gouverneur. De gouverneur zal hen dan doorverwijzen naar een beschikbare pleisterplaats. Zowel AgII als Wonen-Vlaanderen ondersteunen de provinciegouverneurs hierbij, elk vanuit hun expertise en bevoegdheid. Om de lokale besturen te helpen bij het zoeken naar geschikte gronden zullen het Facilitair Bedrijf, ABB, AgII, Wonen-Vlaanderen, VMSW en Departement Omgeving in overleg met verschillende beleidsdomeinen bekijken of er gronden zijn van de Vlaamse overheid die kunnen benut worden als pleisterplaats of doortrekkersterrein. Overleg hierover werd opgestart.						
≡ ≡ ≡ ≡ ≡	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)			
2017	Actualisatie “Omsendbrief betreffende doortrekkersterreinen en pleisterplaatsen voor woonwagenbewoners”						
2018	Afstemming tussen provinciegouverneurs en lokale besturen Ondersteuning van de beheerders door Agentschap Integratie en Inburgering Wonen-Vlaanderen						

	Overleg met diverse beleidsdomeinen over mogelijkheden om gronden van de Vlaamse overheid te benutten als doortrekkersterrein of pleisterplaats.	
2019	Afstemming tussen provinciegouverneurs en lokale besturen Ondersteuning van de beheerders door Agentschap Integratie en Inburgering Wonen-Vlaanderen	

Maatregel	Verzamelen en ontsluiten van alle informatie die nodig is voor initiatiefnemers om een woonwagenterrein in te richten en een subsidieaanvraag in te dienen			Raming Budgettair engagement	Personeelsinzet betrokken administratie		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagengebouwen			Effectindicator		
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 5.1: We verbeteren de woonsituatie van woonwagengebouwen					
verantwoordelijken	kabinet	Wonen			outputindicator	Geactualiseerde online versie (qua regelgeving) van “Wonen op Wielen”	Streefwaarde
	administratie	Wonen-Vlaanderen					
betrokkenen	kabinet						
	administratie		Andere partners			Departement Omgeving	
Duiding maatregel	In 2010 werd de brochure “Wonen op Wielen” samengesteld door het toenmalige Vlaams Minderhedencentrum. De brochure is een handleiding voor wie een woonwagenterrein wil aanleggen en beheren. De informatie in deze brochure is vandaag niet meer helemaal actueel, o.a. door wijzigingen in de regelgeving. Bijgevolg vindt een actualisering van de brochure “Wonen op Wielen” plaats (online versie) over de subsidiëring van woonwagenterreinen zoals van kracht sinds 1 januari 2016.						
≡≡≡≡≡	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)			
2018	Geactualiseerde online versie van “Wonen op Wielen”						
2019	Up-to-date houden van de brochure “Wonen op Wielen”						

OD 5.2: We bevorderen de participatie van woonwagenbewoners aan de verschillende maatschappelijke domeinen

Maatregel	Kwalitatief onderzoek naar de woon- en leefsituatie van Rom-woonwagenbewoners (maatschappelijke participatie, woonnoden en woonwensen)			Raming Budgettair engagement	135.000 euro		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagenbewoners			Effectindicator		
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 5.1: We verbeteren de woonsituatie van woonwagenbewoners OD 5.2: We bevorderen de participatie van woonwagenbewoners aan de verschillende maatschappelijke domeinen					
verantwoordelijken	kabinet	Integratie en Inburgering			outputindicator	Publicatie onderzoek Overzicht van prioritair aan te pakken problemen Overzicht goede praktijken en aanbevelingen	Streefwaarde
	administratie	Agentschap Binnenlands Bestuur					
betrokkenen	kabinet	Ministers bevoegd voor de relevante beleidsdomeinen					
	administratie	Andere relevante beleidsdomeinen	Andere partners		Minderhedenforum, CAW, Maatschappelijk Opbouwwerk, OCMW's, Beheerders van de terreinen, VVSG....		
Duiding maatregel	Het Agentschap Binnenlands Bestuur laat een onderzoek uitvoeren waarbij ook andere beleidsdomeinen en partners betrokken worden. Het gaat om een kwalitatief onderzoek naar de doelgroep “Belgische Rom-woonwagenbewoners” om te peilen naar een aantal aspecten die verband houden met maatschappelijke participatie, (woon)noden en (woon)wensen en attitudes. Uit gesprekken met beheerders en andere contactpersonen en uit voorgaand onderzoek blijkt immers dat vooral Rom zich in een zeer kwetsbare positie bevinden en een grote armoede kennen. Het onderzoek besteedt ook aandacht aan eventuele verschillen tussen de vrijwillig rondtrekkenden, gedwongen rondtrekkenden en zij die al jaren een vaste standplaats hebben op een residentieel woonwagenterrein. Daarnaast wordt er onderzocht welke vormen van ondersteuning, begeleiding en hulpverlening nu reeds geboden worden. Daarbij wordt ook onderzocht op welke manier en in welke mate referentieadressen voor rondtrekkende woonwagenbewoners als opstap naar hulpverlening en begeleiding kunnen fungeren, en welke instantie of organisatie het beste geplaatst is om als referentieadres op te treden. Het doel is om hieruit prioritair aan te pakken problemen te detecteren, goede praktijken en mogelijke nieuwe acties te bepalen en na te gaan welke actoren, beleidsniveaus en beleidsvelden hierin verantwoordelijkheid kunnen opnemen.						
/// /// /// /// ///	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)			

2018	Uitschrijven en toewijzen overheidsopdracht en start onderzoek	
2019	Uitvoeren onderzoek Studiedag of praktijkdag	

Maatregel	De samenwerking tussen partners van het lokale netwerk Huis van het Kind bevorderen om de ondersteuning van gezinnen met jonge kinderen en aanstaande ouders die in woonwagens wonen te optimaliseren			Raming Budgettair engagement		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagenbewoners		Effectindicator	- Continuïteit in onderwijs en ondersteuning - Verhogen participatiegraad aan onderwijs, maatschappelijke dienstverlening en gezondheidszorg	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 5.2: We bevorderen de participatie van woonwagenbewoners aan de verschillende maatschappelijke domeinen				
verantwoordelijken	kabinet	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin		outputindicator	Lokale en bovenlokale werkafspraken tussen de verschillende betrokkenen	Streefwaarde
	administratie	Kind en Gezin				
betrokkenen	kabinet	Onderwijs, Binnenlands Bestuur				Minderhedenforum
	administratie	All, ABB, Agodi	Andere partners			
Duiding maatregel	De Huizen van het Kind verenigen als lokaal netwerk de diverse actoren die binnen een ruime invulling van gezinsondersteuning een rol spelen. Deze netwerken hebben een bijzondere opdracht als het gaat om het bereiken van maatschappelijk kwetsbare gezinnen. Hiertoe behoren gezinnen met jonge kinderen en aanstaande ouders die in woonwagens verblijven op vaste en doortrekkersterrein. De doelstelling van de actie is het versterken van de samenwerking binnen het kader van Huizen van het Kind zodat ook deze gezinnen met jonge kinderen maximaal ondersteund kunnen worden. Om de lokale samenwerking te versterken start in eerste instantie een bovenlokaal uitwisselingsplatform met lokale praktijkwerkers. Daarnaast zetten we in op de ondersteuning van de lokale actoren op het vlak van samenwerking en competenties. Bestaande praktijken worden aangesproken in functie van inspiratie. Bedoeling is beide sporen meer structureel uit te bouwen.					
	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2017	In 2017 gingen de geplande verkennende gesprekken in functie van deze actie door. Het voorstel voor het netwerk Be-Reyn werd uitgewerkt en goedgekeurd. Ook het actieplan “Over thuis, kinderopvang, kleuterschool en transitie” werd goedgekeurd. Dit actieplan omvat een fiche rond het verhogen van de participatie aan onderwijs bij Rom.					
2018	Het netwerk B- Reyn (Belgian Romani Early Years Network) is opgestart en de kick-off vergadering ging door. Een intervisietraject is gepland voor het najaar. Dit richt zich op praktijkwerkers. Daarnaast is een eerste bijeenkomst van een bovenlokaal overleg “Doortrekkersterreinen” voorzien voor het najaar. Dit overleg tussen praktijkwerkers onderwijs, integratie, zorg en gezondheid en Kind en Gezin wil komen tot een versterkte lokale en bovenlokale samenwerking.					

2019		
------	--	--

Maatregel	Een mobiel vaccinatieteam wordt mee ingezet op doortrekkersterreinen			Raming Budgettair engagement	Algemene werking	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagenbewoners		Effectindicator		
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 5.2: We bevorderen de participatie van woonwagenbewoners aan de verschillende maatschappelijke domeinen				
verantwoordelijken	kabinet	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin		outputindicator		Streefwaarde
	administratie	Zorg en Gezondheid				
betrokkenen	kabinet	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin				
	administratie	Kind en Gezin	Andere partners		Lokale beheerders van de doortrekkersterreinen	
Duiding maatregel	We geven uitvoering aan het actieplan vaccinatie en besteden daarbij extra aandacht aan kwetsbare of moeilijk bereikbare doelgroepen. In het Actieplan Vaccinatie is ruimte voor een mobiel vaccinatieteam dat ook ingezet wordt op doortrekkersterreinen. Zorg en Gezondheid heeft een mobiel vaccinatieteam dat vaccineert op de terreinen waar de doelgroep woonwagenbewoners tijdelijk verblijft. De verantwoordelijken van deze terreinen contacteren het mobiele team als er nieuwe bewoners zijn. Zowel kinderen als volwassenen worden gevaccineerd. Het team bestaat uit medewerkers van het Provinciaal Instituut voor Hygiëne van Antwerpen. De terreinbeheerders van doortrekkersterreinen nemen contact op met het mobiel vaccinatieteam wanneer er nieuwe bewoners aankomen op het terrein. In 2017 was er contact met de beheerders van de doortrekkersterreinen van Beersel (Huizingen), Gent, Kortrijk en Asse. Sinds 1 april 2015 trekt het mobiel vaccinatieteam Vlaanderen rond om onvoldoende bereikte doelgroepen te sensibiliseren over het belang van vaccinatie en hen gratis te vaccineren. De nadruk ligt op het vaccineren van kinderen, maar ook andere groepen kunnen een beroep doen op het mobiel vaccinatieteam. Officiële organisaties zoals Kind en Gezin en de Centra voor Leerlingenbegeleiding bereiken zeer veel kinderen, maar toch zijn er groepen die buiten het vangnet vallen, zoals privéscholen die niet voldoen aan het leerplan. Ook Roma, slachtoffers van mensenhandel, daklozen e.a. zijn mogelijke doelgroepen. Elke groep die geen toegang heeft tot medische voorzieningen behoort tot de doelgroep. In onderling overleg komt het mobiel vaccinatieteam ter plaatse vaccineren. Dat is volledig gratis: er zijn geen kosten verbonden aan het vaccineren of de basisvaccins, en er moet ook geen verplaatsingsvergoeding betaald worden. Het mobiel vaccinatieteam voert ook alle gegevens in Vaccinnet in, zodat elke arts de vaccinatiegegevens van zijn patiënt later kan raadplegen. Het mobiel vaccinatieteam kadert in het actieplan bij de Vlaamse gezondheidsdoelstelling Vaccinatie 2012 – 2020. De kern van de doelstelling en het actieplan zijn “levenslang vaccineren”, sensibilisering ipv verplichten, vaccinatie en reizen, vaccinatie in het beroep voor cliëntbescherming, informeren van professionals.					

	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2017	Het vertrouwen van de doelgroep groeit, de samenwerking met de terreinbeheerders van de doortrekkersterreinen verloopt zeer vlot. 72 vaccins werden toegediend aan woonwagenbewoners.	
2018	Inzet van het vaccinatieteam naargelang de noden op de terreinen Deelname aan een dialoogdag met praktijkmedewerkers welzijn en gezondheid.	
2019	Inzet van het vaccinatieteam naargelang de noden op de terreinen	

Maatregel	Sensibilisering van een gezonde woonomgeving bij woonwagenbewoners			Raming Budgettaire engagement	reguliere werking	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagenbewoners		Effectindicator		
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 5.2: We bevorderen de participatie van woonwagenbewoners aan de verschillende maatschappelijke domeinen				
verantwoordelijken	kabinet	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin		outputindicator		Streefwaarde
	administratie	Zorg en Gezondheid				
betrokkenen	kabinet					Logo's, VMM, lokaal bestuur (OCMW/gemeente)
	administratie	Agentschap Wonen, Agentschap Integratie en Inburgering	Andere partners			
Duiding maatregel	De kwaliteit van de woonomgeving bij woonwagenbewoners is vaak ongezond, door o.a. onaanangepast binnenmilieuklimaat, binnen roken, ongezonde ligging, onvoldoende toegang tot kwalitatief drinkwater, ... Verhogen van de gezondheid van de woonomgeving van woonwagenbewoners: binnenmilieukwaliteit, kwalitatieve toegang tot drinkwater. Werken aan de kwaliteit van de woonomgeving behoort voor Zorg en Gezondheid tot het facettenbeleid waar ook aandacht wordt gegeven naar mensen met een lagere SES. De Medische Milieudeskundigen MMK's van de Logo's kunnen worden gevraagd om ook aandacht te hebben om indien mogelijk deze doelgroep aan te schrijven in het kader van de reguliere campagnes (warmte, lyme, lood in drinkwater, passief roken, ...). Het Agentschap Zorg en Gezondheid zal deelnemen aan een werkdag / dialoogdag met praktijkmedewerkers. Zo wil het Agentschap uit de eerste hand vernemen welke de concrete knelpunten zijn om te bepalen welke samenwerking en ondersteuning er tot stand kan komen.					
//////	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018	Deelname aan een dialoogdag/werkdag met praktijkwerkers					
2019	Te bepalen					

Maatregel	Het beleidsdomein Onderwijs wil de kleuterparticipatie van kinderen die op residentiële woonwagenterreinen wonen, verhogen en ontwikkelt daartoe pilootprojecten			Raming Budgettaire engagement	Geen budgettaire impact	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagengebwoners		Effectindicator	Onderwijsparticipatie van kinderen van woonwagengebwoners neemt toe	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 5.2: We bevorderen de participatie van woonwagengebwoners aan de verschillende maatschappelijke domeinen				
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs		outputindicator		Streefwaarde
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming				
betrokkenen	kabinet					
	administratie	Agentschap voor onderwijsdiensten	Andere partners		Agentschap Binnenlands Bestuur, Agentschap Integratie en Inburgering, eventueel lokale besturen, volgen de actie op via rapportering op de werkgroep Rom en onderwijs	
Duiding maatregel	De onderwijsparticipatie van kinderen van woonwagengebwoners is problematisch. Omwille van zeer beperkte tot onbestaande kleuterparticipatie start de schoolloopbaan in het lager onderwijs met grote achterstand, met negatieve ervaringen tot gevolg. Een nieuwe focus op kleuterparticipatie moet de achterstand verkleinen en leiden tot een positievere (start van de) schoolloopbaan in het leerplichtonderwijs. Daarom wil O&V acties in kaart brengen van die reeds ondernomen werden op de terreinen van Leuven, Wilrijk en Mortsel om de (kleuter)participatie aan onderwijs te verhogen, van ondersteuningsacties op maat uitwerken – vanuit onderwijs - om op enkele terreinen bestaande acties te versterken en de wenselijkheid en de mogelijkheid om kleuteronderwijs aan te bieden op of nabij het woonwagenterrein onderzoeken, als opstap naar instroom in het reguliere lagere onderwijs. Doel is: - Komen tot pilootprojecten (acties op maat) om de kleuterparticipatie van kleuters op enkele residentiële terreinen te verhogen - Waar nodig en mogelijk wordt een pilootproject uitgewerkt waarbij kleuteronderwijs aangeboden wordt op of nabij het woonwagenterrein.					
///	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018	- Op basis van overleg binnen de werkgroep Rom en onderwijs (zie fiche) worden acties op maat van enkele residentiële terreinen geformuleerd.					
2019	Te bepalen					

Maatregel	Opstart werkgroep Rom en Onderwijs			Raming Budgettair engagement	Binnen de reguliere budgetten		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagenbewoners			Effectindicator	Onderwijsparticipatie van kinderen van woonwagenbewoners neemt toe	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 5.2: We bevorderen de participatie van woonwagenbewoners aan de verschillende maatschappelijke domeinen					
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs			outputindicator		Streefwaarde
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming					
betrokkenen	kabinet						
	administratie	Agentschap voor Onderwijsdiensten,	Andere partners		Agentschap Integratie en Inburgering, Minderhedenforum, lokale besturen (beheer woonwagenterreinen)		
Duiding maatregel	Vanuit het beleidsdomein onderwijs wordt een werkgroep opgestart rond de onderwijspositie van woonwagenbewoners/ROM. Bedoeling is om: - specifieke onderwijsnoden/knelpunten van (kinderen van) woonwagenbewoners in kaart te brengen op enerzijds residentiële terreinen, anderzijds doortrekkersterreinen, inclusief specifieke onderwijsnoden van volwassen woonwagenbewoners; - concrete acties uit te werken van uit het actieplan kleuterparticipatie voor kinderen op residentiële terreinen en doortrekkersterreinen - concreet ondersteuningsbeleid voor kinderen van woonwagenbewoners in het kleuteronderwijs en het leerplichtonderwijs te versterken. - kanalen voor het delen van expertise rond Rom en onderwijs in kaart te brengen.						
≡ ≡ ≡ ≡	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)			
2018	Werkgroep Rom & onderwijs is opgestart. De werkgroep Rom & onderwijs formuleert beleidsaanbevelingen rond concrete acties i.f.v. het verhogen van de onderwijsparticipatie			Binnen de reguliere personeelsinzet			
2019	Nog te bepalen						

Maatregel	We brengen de onderwijsvraag en –noden van kinderen op doortrekkersterreinen in kaart			Raming Budgettaire engagement	Geen budgettaire impact	
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagenbewoners		Effectindicator	De onderwijsparticipatie van kinderen van woonwagenbewoners neemt toe	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 5.2.: We bevorderen de participatie van woonwagenbewoners aan de verschillende maatschappelijke domeinen				
verantwoordelijken	kabinet	Onderwijs		outputindicator		Streefwaarde
	administratie	Departement Onderwijs en Vorming				
betrokkenen	kabinet					
	administratie	Agentschap voor onderwijsdiensten	Andere partners		Agentschap Integratie en Inburgering, Agentschap Binnenlands Bestuur, coördinatiegroep woonwagenbewoners en werkgroep Rom en Onderwijs	
Duiding maatregel	Om specifieke acties te kunnen ondernemen op de doortrekkersterreinen, is een zicht op het aantal leerlingen, de leeftijden, en de verhuisbewegingen tussen de doortrekkersterreinen noodzakelijk–Vanuit het beleidsdomein onderwijs worden de nodige insteken geleverd voor het opnemen van onderwijsnoden van kinderen (en eventueel volwassenen) op de doortrekkersterreinen in het te ontwikkelen instrument voor de monitoring van de doortrekkersterreinen (zie ook fiche monitoring doortrekkersterreinen). Er zal een inventaris van bestaande acties rond (toeleiding naar) onderwijs op doortrekkersterreinen worden opgemaakt, en er wordt een plan van aanpak opgesteld tot het verhogen van de onderwijsparticipatie op de doortrekkersterreinen.					
≡≡≡≡	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018	- Input voor monitoringinstrument doortrekkersterreinen vanuit de werkgroep Rom en Onderwijs i.f.v. in kaart brengen van de (onderwijsvraag van) de doelgroep woonwagenbewoners - Inventaris van bestaande acties rond (toeleiding naar) onderwijs op doortrekkersterreinen; - Plan van aanpak voor verhogen van de onderwijsparticipatie voor de verschillende doortrekkersterreinen					
2019	- Uitvoering plan van aanpak					

Maatregel	Verzamelen en ontsluiten van alle informatie over initiatieven ter versterking van de maatschappelijke participatie van woonwagengebwoners			Raming Budgettaire engagement	Reguliere werking	
STRATEGISCHE DOELSTELLING	SD 5: de Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagengebwoners			Effectindicator	- Lokale besturen en de beheerders halen info voor het eigen beheer uit de verzamelde praktijken - De acties van de andere beleidsdomeinen worden versterkt door de ondersteuning AgII	
OPERATIONELE DOELSTELLING	OD 5.1: We verbeteren de woonsituatie van woonwagengebwoners OD 5.2: We bevorderen de participatie van woonwagengebwoners aan de verschillende maatschappelijke domeinen					
verantwoordelijken	kabinet	Integratie en Inburgering		outputindicator		Streefwaarde
	administratie	Agentschap Integratie en Inburgering				
betrokkenen	kabinet					
	administratie	Wonen-Vlaanderen	Andere partners			
Duiding maatregel	In 2010 werd de brochure “Wonen op Wielen” samengesteld door het toenmalige Vlaams Minderhedencentrum, een handleiding voor wie een woonwagenterrein wil aanleggen en beheren. De informatie in deze brochure is niet meer actueel, o.a. door wijzigingen in de regelgeving. Alle informatie die nodig is voor initiatiefnemers om een woonwagenterrein in te richten en een subsidieaanvraag in te dienen (Wonen-Vlaanderen) en alle informatie over initiatieven ter versterking van de maatschappelijke participatie van woonwagengebwoners (AgII) zal verzameld en ontsloten worden. Het gaat om: • verwijzen van en naar andere relevante websites zoals ABB, Agentschap Integratie en Inburgering, departement Omgeving, Wonen-Vlaanderen ... • verzamelen en verspreiden van goede praktijken rond maatschappelijke participatie van woonwagengebwoners. • ontsluiten van informatie en expertise van het AgII naar andere beleidsdomeinen door o.a. het mee vorm geven aan acties.					
//////	Mijlpalen			Geschatte personeelsinzet (VTE)		
2018	• Actualisering website • Goede praktijken die inzetten op de maatschappelijke participatie van woonwagengebwoners, leerpunten en valkuilen uitwisselen, verzamelen en verspreiden via (lerende) netwerken van terreinbeheerders			Binnen de reguliere middelen van het AgII		
2019	• Goede praktijken die inzetten op de maatschappelijke participatie van woonwagengebwoners, leerpunten en valkuilen uitwisselen, verzamelen en verspreiden via (lerende) netwerken van terreinbeheerders			Binnen de reguliere middelen van het AgII		

Maatregel	We zorgen er voor dat onderbescherming wordt aangepakt bij woonwagenbewoners op residentiële en doortrekkersterreinen en hulp- en dienstverlening proactief wordt aangeboden. Waar mogelijk, wordt de uitrol van het geïntegreerd breed onthaal als opportuniteit gebruikt.			Raming Budgettaire engagement	Binnen de reguliere budgetten		
STRATEGISCHE DOELSTELLING		SD 5: De Vlaamse overheid voert een horizontaal beleid naar woonwagenbewoners			Effectindicator	De hulp- en welzijnsvragen van woonwagenbewoners worden opgepikt en opgevolgd door de actoren binnen het geïntegreerd breed onthaal	
OPERATIONELE DOELSTELLING		OD 5.2: We bevorderen de participatie van woonwagenbewoners aan de verschillende maatschappelijke domeinen					
verantwoordelijken	kabinet	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin			outputindicator	Aantal overlegmomenten, aantal hulpvragen van woonwagenbewoners die bij de GBO - kernpartners terechtkomen	Streefwaarde
	administratie	Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin					niet vooraf te bepalen
betrokkenen	kabinet	Integratie en Inburgering					
	administratie	Agentschap Binnenlands Bestuur, Agentschap Integratie en Inburgering	Andere partners		Lokale en provinciale besturen met residentiële en doortrekkersterreinen op hun grondgebied, leden coördinatiegroep woonwagenbewoners		
Duiding maatregel	Woonwagenbewoners zijn een kwetsbare doelgroep die niet gemakkelijk zelf de stap zetten naar hulp- en dienstverlening. Zowel op doortrekkersterreinen als op residentiële terreinen is een outreachende en gecontinueerde aanpak nodig. Het Geïntegreerd Breed Onthaal is een samenwerking tussen minstens CAW, OCMW en de diensten maatschappelijk werk van de mutualiteiten en kadert binnen het Lokaal Sociaal Beleid. Deze samenwerking is gericht op het realiseren van een toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening en het tegengaan van onderbescherming. Opdat dit lokale samenwerkingsverband ook de hulp- en welzijnsvragen van woonwagenbewoners capteert, zorgen we er voor dat de lokale en bovenlokale actoren elkaar kennen en dat er bij alle betrokken actoren meer kennis is over deze doelgroep. We faciliteren dus actief kennisoverdracht bij en netwerkvorming tussen de actoren (lokaal, Vlaams) die betrokken zijn bij de doelgroep woonwagenbewoners. Dat kan onder meer op volgende manieren: De regionale beleidsmedewerkers lokaal sociaal beleid en armoedebestrijding van de afdeling Welzijn en Samenleving, krijgen door het Agentschap Integratie en Inburgering een toelichting over de doelgroep woonwagenbewoners, zodat zij kunnen antwoorden op vragen op dit vlak die de gemeenten met een residentieel of doortrekkersterrein stellen						

	- Agentschap Integratie en Inburgering en Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin faciliteren overleg tussen de beheerders van residentiële en doortrekkersterreinen en de lokale kernpartners van het Geïntegreerd Breed Onthaal, om lokale afspraken te maken over het overbrengen en opvolgen van signalen. - De lokale medewerkers uit het Geïntegreerd Breed Onthaal worden uitgenodigd voor een praktijk- of dialoogdag met praktijkwerkers (initiatief i.k.v. het Be-Reyn netwerk op 16 oktober 2018).). - Agentschap Binnenlands Bestuur laat een onderzoek naar de woon- en leefsituatie van Rom uitvoeren (zie ook actiefiche). De regionale beleidsmedewerkers lokaal sociaal beleid en armoedebestrijding van de afdeling Welzijn en Samenleving en de lokale medewerkers GBO worden uitgenodigd voor de studiedag gekoppeld aan dit onderzoek. Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Agentschap Binnenlands Bestuur en Agentschap Integratie en Inburgering bepalen in onderling overleg welke acties hiervan, of welke bijkomende initiatieven, opgenomen worden. Zij betrekken daarbij, naargelang het onderwerp, ook de andere leden van de coördinatiegroep woonwagenbewoners.	
	Mijlpalen	Geschatte personeelsinzet (VTE)
2018	Overleg Departement WVG, Agentschap Integratie en Inburgering en Agentschap Binnenlands Bestuur: bepaling en uitvoering van de acties	binnen de reguliere personeelsinzet van de betrokken Agentschappen en Departementen
2019	Uitvoering acties	